

ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้าง
สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวญาดา วัลยานนท์

นางสาวศนินันท์ สุวรรณหงษ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์

ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2556
ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้าง
สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

นางสาวณูดา วัลยานนท์
นางสาวศนินันท์ สุวรรณหงษ์

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

FACTORS AFFECTING TO FINANCIAL PLANNING FOR PRE-RETIREMENT OF
OFFICERS AND EMPLOYEES, BANG SUE DISTRICT, BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

By

Miss Yada Valayanont

Miss Saninan Suwannahong

A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Bachelor of Business Administration Program in General Business Management

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

2013

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของ
ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” เสนอโดยนางสาวญาดา
วัลยานนท์ และ นางสาวศนิรัตน์ สุวรรณหงษ์ มีคุณค่าเพียงพอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาใน
รายวิชาจุลนิพนธ์ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการ
จัดการ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและ
ลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร” ได้ผ่านการนำเสนอในเวทีการประชุมทาง
วิชาการระดับชาติ ประจำปี 2557 ด้านธุรกิจและเศรษฐกิจ ครั้งที่ 7 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ 1
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ณ โรงแรมพูลแมนขอนแก่น ราชอาเธอร์แลนด์ จังหวัดขอนแก่น โดยหน่วยงานที่
รับผิดชอบ คือ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยขอนแก่น

.....
(อาจารย์ฐิติพร สำราญศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

.....
ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี
(อาจารย์อมรินทร์ เทวตา)

หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

12530037,12530122: สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ: การวางแผนทางการเงิน/ การเกษียณอายุ

ญาดา วัลยานนท์ และ ศนินันท์ สุวรรณหงษ์: ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ธิดิพร สำราญศาสตร์. 103 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 253 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS ด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลจากการศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่า วิธีการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ และปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนด้านความรู้ความเข้าใจ ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ และปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนด้านความรู้ความเข้าใจและความเสี่ยง ระยะเวลาการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา สถานภาพในการทำงาน ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ และปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนด้านผลตอบแทน สัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพในการทำงาน รายได้ต่อเดือน ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ และปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนด้านความรู้ความเข้าใจผลตอบแทนและความเสี่ยง 2) การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการออมและการลงทุนด้วยวิธีฝากเงินกับสถาบันการเงิน ไม่เคยลงทุนในหลักทรัพย์ ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนคือ ระยะปานกลาง (1-5 ปี) มีสัดส่วนในการออมเงินและลงทุน 25% ของรายได้ ส่วนใหญ่ศึกษาเรื่องการลงทุนด้วยตนเองมากที่สุด และมีวัตถุประสงค์หลักในการลงทุน คือ เพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัว

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนักศึกษา 1..... 2.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

12530037,12530122: MAJOR : GENERAL BUSINESS MANAGEMENT

KEY WORDS: FINANCIAL PLANNING / RETIREMENT

YADA VALAYANONT AND SANINAN SUWANNAHONG: FACTORS AFFECTING TO FINANCIAL PLANNING FOR PRE-RETIREMENT OF OFFICERS AND EMPLOYEES, BANGSUE DISTRICT, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. RESEARCH ADVISOR: THITIPORN SUMRANSAT, MBA. 103 pp.

Abstract

The purposes of this research were

1) To study the factors that had an effect on financial planning during pre-retirement period of officers and employees of Bang Sue district, Bangkok Metropolitan Administration (BMA) and,

2) To study financial planning during pre-retirement period of officers and employees of Bang Sue district, BMA. Sample groups used were 253 officers and employees of Bang Sue district, BMA. Questionnaire and SPSS program were used for data analysis which results were shown in statistics, percentages, mean and standard deviations.

The results were as follows :

1) The research had shown that the saving and investment methods were related to the asset preparation before retirement factors, and also saving and investment preparation factors (Knowledge). Types of investment were related to the level of education, income, asset preparation before retirement factors and saving and investment preparation factors (Knowledge and Risk). The duration of saving and investment was related to level of education, position, asset preparation before retirement factors, and also saving and investment preparation factors (Return). Proportions of saving and investment to incomes was related to sex, age, education, position, income, asset preparation before retirement factors, and also saving and investment preparation factors (Knowledge, Return and Risk).

2) The research revealed most of the sample groups had chosen saving in the financial institutes and not investing in securities. Saving and investment period was intermediate-term (1-5 years). The proportions of saving and investment were 25 percent of the income which most had studied about investment by themselves. The main purpose of the investment was to financially secure their family.

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

Academic 2013

Students' signatures 1..... 2.....

Research Advisor's signature .....

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา จุลนิพนธ์ (761 430) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความอนุเคราะห์จาก อาจารย์รัฐติพร สำราญศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ถ่ายทอดความรู้ ขั้นตอนการทำวิจัย ให้คำแนะนำ ปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ตรวจสอบงานวิจัย งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการเขตบางซื่อ (นายธัชชัย ลิ้มพิบูลย์) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของสำนักงานเขตบางซื่อทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งคุณ ทิววรรณ ทรัพย์ากรเจ้าหน้าที่ฝ่ายการคลัง สำนักงานเขตบางซื่อ ที่เป็นผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามในสำนักงานเขต

ขอบพระคุณครอบครัวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งคอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานงานวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการออมและการลงทุน.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการออมและการลงทุน.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ.....	23
ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
ขั้นตอนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ.....	41
ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน.....	42
ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ.....	45
การทดสอบสมมติฐาน.....	47
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	92
รายการอ้างอิง.....	94
ภาคผนวก.....	97
แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร.....	98
ประวัติผู้วิจัย.....	103

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ	38
2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามอายุ	38
3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....	39
4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสถานภาพ	39
5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว.....	40
6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามจำนวนบุคคลในครอบครัว ที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย	40
7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามภาระหนี้สิน.....	40
8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสถานภาพในการทำงาน.....	41
9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามรายได้ต่อเดือน	41
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการเตรียมตัวด้าน ทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียม การเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร	42
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการเตรียมตัวด้าน การออมและการลงทุนที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการ เกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร	44
12 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวิธีการออมเงินและการ ลงทุนปัจจุบัน	46
13 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประเภทการลงทุนใน หลักทรัพย์	46
14 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามระยะเวลาที่เลือกในการ ออมและการลงทุน	47
15 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสัดส่วนการออมเงินและการ ลงทุนต่อรายได้.....	47
16 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามผู้ให้คำแนะนำและปรึกษา เรื่องการลงทุน.....	48
17 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวัตถุประสงค์หลักใน	

	การลงทุน	48
18	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับวิธีการออมและการลงทุนของ ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร	49
19	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร	52

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่	หน้า
20	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับระยะเวลาในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร... 54
21	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับสัดส่วนการออมและการลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 56
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ 59
23	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร 60
24	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร 64
25	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 69
26	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับสัดส่วนในการออมเงินและการลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการ.. และลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 73
27	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ 78
28	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 79
29	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 81
30	การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับระยะเวลาในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 83

- 31 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน
กับสัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้าง
สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 85
- 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับการ
วางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ 87

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเกษียณอายุของบุคคลในบริษัทเอกชน รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานรัฐบาล จะเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงช่วงหนึ่งของชีวิต เพราะ จะต้องเผชิญกับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของชีวิตหลังการเกษียณอายุ ด้านบวก คือ จะได้พักผ่อนหลังจากการทำงานหนัก มีเวลาว่างพอที่จะท่องเที่ยวหรือดูแลครอบครัวได้ใกล้ชิดมากขึ้น ส่วนด้านลบ ได้แก่ ด้านจิตใจ อาจเกิดความหดหู่ ซึมเศร้า เมื่อไม่ได้รับการยกย่องเหมือนช่วงที่ยังทำงานอยู่ ด้านสุขภาพ โรคต่างๆ มักจะมากับวัยที่สูงขึ้น เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน เป็นต้น ด้านการเงิน รายได้ประจำลดลงแต่รายจ่ายที่จำเป็นในการยังชีพ เช่น ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายยังคงมีเหมือนเดิมอย่างต่อเนื่อง และอาจจะสูงขึ้น เมื่อต้องมีค่ารักษาพยาบาลที่สูงขึ้น

การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน เพื่อให้บุคคลสามารถลดความเสี่ยงจากปัจจัยต่างๆ เช่น เศรษฐกิจมีความผันผวนสูง ขาดระบบสวัสดิการและระบบประกันสังคมที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นลักษณะแบบปัจเจกบุคคลมากขึ้น ความคาดหวังที่จะได้รับการบำนาญดูแลจากครอบครัวหรือลูกหลานลดน้อยลง อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิต อีกทั้งการเตรียมความพร้อมในระยะยาวจะช่วยสังคมโดยรวม ลดภาระและความเสี่ยงที่ต้องร่วมรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาลที่จะมีราคาสูงขึ้นมากในอนาคต และการวางแผนการเงินจะช่วยให้ชีวิตหลังการเกษียณอายุเป็นช่วงเวลาที่มีความสุข มีชีวิตที่ควรจะเป็นในมาตรฐานที่ต้องการ มีโอกาสทำงานเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมต่อไป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปี พ.ศ.2542 ได้นิยามคำว่า “เกษียณ” ไว้ว่า “ก. ลี้ไป(ใช้เกี่ยวกับการกำหนดอายุ)เช่น อายุราชการ” คำๆนี้ที่ใช้ในบริบทนี้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “to retire” หรือ “retirement” ซึ่งหมายความว่า “to withdraw from usual use or service” หรือ “เลิกจากการทำงานหรือการบริการตามปกติ” ซึ่งกฎ กติกาการจ้างงานทั่วไปในประเทศไทยนั้น การเกษียณเริ่มขึ้นเมื่อมีอายุ 60 ปีเป็นต้นไป แต่ก็จะมีบ้างที่กำหนดให้เกษียณอายุก่อน 60 ปี เช่น 55 ปีเป็นต้น และบางแห่งมีการต่ออายุผู้เกษียณอายุแล้วเป็นรายๆไป

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า “การจัดการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะทำให้บุคคลมีแนวทางในการวางแผนทางการเงินของตนเองและ

ครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ทั้งการจัดการ การใช้จ่าย การเก็บออมไว้ ตลอดจนการลงทุน การรู้จักวางแผนและป้องกันสำหรับชีวิตและทรัพย์สินของตน อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงและความผาสุกสำหรับบุคคลและครอบครัว”(สุดใจ น้ำพุด, 2545 อ้างถึงใน ศิริวรรณ ว่องวีรุฒิ และลดารัตน์ ศรีรักษ์, 2551) และ Altfest (2007,อ้างถึงใน ศิริวรรณ ว่องวีรุฒิ และลดารัตน์ ศรีรักษ์, 2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ได้ให้ความหมายว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นกระบวนการในการจัดการกับเงินของคุณ เพื่อให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ

ทุกคนต่างคาดหวังถึงวัยเกษียณ ว่าจะ เป็นช่วงเวลาที่คุณสามารถทำในสิ่งที่เคยหวังไว้ แต่ไม่มีโอกาสได้ทำในช่วงวัยทำงาน อย่างไรก็ตามหากบุคคลขาดความมั่นคงทางการเงินก็อาจจะไม่สามารถท่องเที่ยว ทำงานอดิเรก หรือมีช่วงเวลาที่ผ่อนคลายกับเพื่อนและครอบครัวได้ตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้น การเริ่มวางแผนลงทุนระยะยาวตั้งแต่อายุในช่วงวัยทำงาน จะเพิ่มความมั่นคงในอนาคตให้แก่บุคคลเพื่อชีวิตที่มีความสุขในวัยเกษียณถ้าหากบุคคลใดมีเงินออมเพื่อวัยเกษียณไม่เพียงพอ บุคคลนั้นอาจต้องทำงานในระยะเวลาที่มากกว่าที่คาดการณ์ไว้ รวมทั้งอาจต้องลดความฝันที่ต้องการทำในวัยเกษียณ (ซีดีแบงก์ ประเทศไทย, 2556)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณเป็นการวางแผนและการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อจัดระเบียบการเงินของคุณให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการออม การใช้จ่าย และการลงทุน เพื่อสร้างความมั่นคงและผาสุกสำหรับบุคคลและครอบครัวในชีวิตบั้นปลายอย่างมีความสุข ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ศิริวรรณ ว่องวีรุฒิ และลดารัตน์ ศรีรักษ์, 2551)

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุนั้นมีได้หลายรูปแบบ เพราะเป้าหมายของการออม การลงทุน และความต้องการในการใช้เงินหลังการเกษียณอายุของแต่ละคนนั้นไม่เท่ากัน บางคนเลือกที่จะออมไว้ในธนาคาร บางคนเลือกลงทุนในสินทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน ทองคำ เป็นต้น บางคนเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการออมและการลงทุนในรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละคนมีการยอมรับความเสี่ยงที่ไม่เท่ากัน โดยเฉพาะบุคคลที่มีอายุน้อยอาจจะลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงได้มากกว่าบุคคลที่มีวัยใกล้เกษียณหรือวัยเกษียณ ดังนั้น ในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณจะต้องจัดทำแผนการออมและลงทุนเพื่อการเกษียณให้เหมาะสมกับตัวเองอีกด้วย (ปรีชา กิจโมกษ์, 2554, อ้างถึงใน จิตารัตน์ อดิชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา, 2554) ซึ่งปัจจัยในการพิจารณารูปแบบการออมและการลงทุนอาจได้มาจากทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเงิน และปัจจัยด้านทัศนคติของบุคคลนั้นและบุคคลภายนอก ที่ถือได้ว่าเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่น่าสนใจนำมาศึกษา วิเคราะห์ถึงเหตุปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ มีความมั่นคง เพราะมีงบประมาณของตนเอง บุคลากรมีความหลากหลายในความรู้ความสามารถในหน้าที่การงาน และพื้นที่ศึกษาอยู่ในแหล่งที่มีค่าครองชีพสูง ซึ่งผลจากการศึกษาคั้ง

นี้จะสร้างแรงจูงใจให้ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครเห็นความสำคัญของการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุมากขึ้นและเป็นแนวทางสำหรับกรุงเทพมหานครนำข้อมูลไปปรับปรุงเพื่อใช้ในการพัฒนางองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

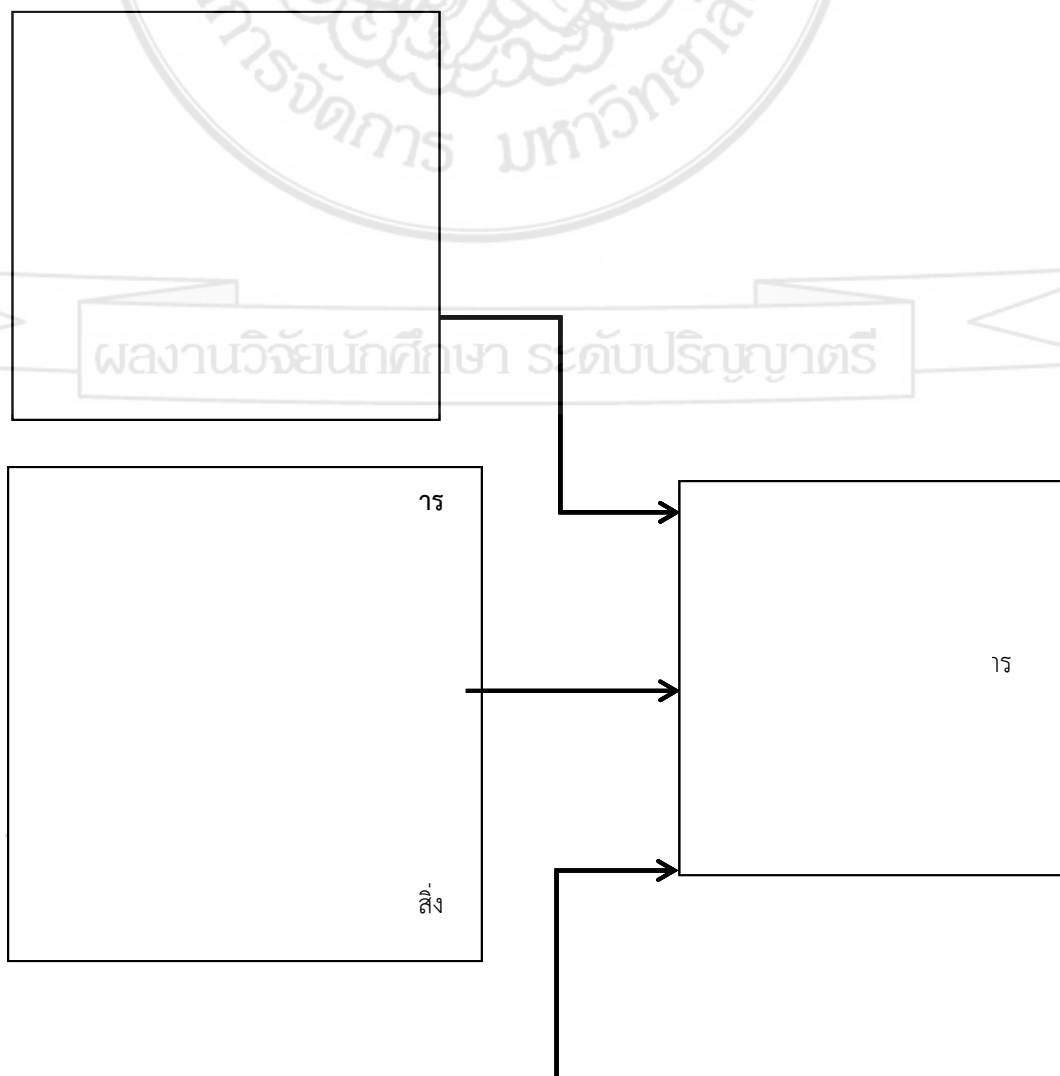
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

<p>ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและ การลงทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ความเข้าใจ - ความเสี่ยง

ภาพประกอบ1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ถมมทฐู นกท วอขบ

1. ปัจจัยทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ภาระทางครอบครัว ภาระหนี้สิน สถานภาพในการทำงาน และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการวางแผน การใช้จ่ายเงิน เตรียมสะสมทรัพย์สินเงินทอง การประเมินรายรับ-รายจ่ายภายหลังเกษียณอายุ และภาระหนี้สินต่างๆ การสำรองไว้ใช้ยามเจ็บป่วย มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยง และผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ปัจจัยทั่วไป

- เพศ
- อายุ
- การศึกษา
- สถานภาพ
- ภาระทางครอบครัว

- ภาระหนี้สิน
- สถานภาพในการทำงาน
- รายได้ต่อเดือน

1.2 ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ

- การจัดสรรเงิน
- การออมและการลงทุน
- การหารายได้เพิ่ม
- การสะสมเงินใช้ยามฉุกเฉิน
- การแบ่งทรัพย์สิน
- การวางแผนรายรับ-รายจ่าย
- การเตรียมเงินซ่อมบ้านและซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก
- การจัดการภาระหนี้สิน

1.3 ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน

- ความรู้ความเข้าใจ
- ความเสี่ยง
- ผลตอบแทน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ทำการศึกษา คือ สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มเป้าหมายของการศึกษา คือ ข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 692 คน โดยทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาวิจัยระหว่าง กรกฎาคม 2556 ถึง กุมภาพันธ์ 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยทั่วไป หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ปัจจัยด้านการจัดสรรเงิน การออมและการลงทุน การหารายได้เพิ่ม การสะสมเงินใช้ยามเจ็บป่วย การแบ่งทรัพย์สิน การวางแผนรายรับ-รายจ่าย การเตรียมเงินซ่อมบ้านและซื้อสิ่งของอำนวยความสะดวก

การจัดการภาระหนี้สินที่ข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
ดำเนินการไว้ก่อนการเกษียณอายุ

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ปัจจัยด้าน
การออมและการลงทุนที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงาน
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

การวางแผนทางการเงิน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง รูปแบบของการออมและการลงทุน
ประเภทหลักทรัพย์ ระยะเวลา และการจัดสรรเงินลงทุนที่ต้องการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ
ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการ
เกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
2. ทราบถึงลักษณะการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการ
และลูกจ้างประจำกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการ
และลูกจ้างประจำในหน่วยงานราชการอื่นๆ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการออมและการลงทุน
5. แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการออมและการลงทุน
6. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ
7. ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

1.1 ความหมายของการเกษียณอายุ

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเกษียณอายุไว้หลายไว้หลายลักษณะ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายว่า เกษียณอายุ หมายถึง ครบอายุราชการ สิ้นกำหนดเวลารับราชการหรือการทำงาน

ศิรินุช อินละคร (2548 , อ้างถึงใน ภาณุพงศ์ นิ่มเจริญศักดิ์, 2550) ให้ความหมายว่า การเกษียณอายุ (Retirement) คือ การที่บุคคลต้องออกจากงานที่ทำ เนื่องจากบุคคลนั้นทำงานมาจนครบอายุสูงสุดในการทำงาน ส่วนใหญ่บุคคลจะเกษียณอายุเมื่ออายุประมาณ 60 -65 ปี

สุรกุล เจนอบรม (2534 , อ้างถึงใน ภาณุพงศ์ นิ่มเจริญศักดิ์, 2550) ให้ความหมายว่า การเกษียณอายุ (Retirement) เป็นกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงช่วงอายุที่กำหนดไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การเกษียณอายุ หมายถึง การถอนตัวออกจากภาวะการหนึ่งไปสู่อีกภาวะการหนึ่ง จากสิ่งแวดล้อมหนึ่งไปสู่

สิ่งแวดล้อมใหม่ เช่น การถอนตัวจากภาวะการณ์เป็นข้าราชการไปสู่ภาวะของการเป็นอิสระ หมดภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หรือไปสู่บทบาทหน้าที่ธุรกิจส่วนตัว

บรรลุ ศิริพานิช (2537 , อ้างถึงใน ภาณุพงศ์ นิมเจริญศักดิ์, 2550) ให้ความหมายว่าการเกษียณอายุ หมายถึง การที่ต้องหยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำเพราะเหตุอายุครบกำหนดที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2553, อ้างถึงใน ภาณพุงศ์ นิมเจริญศักดิ์, 2550) ให้ความหมายว่า การเกษียณอายุ หมายถึง การที่บุคคลหยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำเมื่อมีอายุครบกำหนดตามที่แต่ละหน่วยงานได้กำหนดไว้หรือหยุดทำงานประจำเพราะปัญหาสุขภาพ หรือหยุดทำงานประจำตามเป้าหมายเวลาที่แต่ละบุคคลได้กำหนดไว้โดยไม่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำงานอยู่

1.2 การกำหนดอายุของการเกษียณอายุ

การกำหนดอายุเกษียณของแต่ละประเทศแตกต่างกัน การเกษียณอายุของประเทศทางตะวันตกโดยทั่วไปจะกำหนดตามเพศ คือ ชายมักเกษียณอายุที่ 65 ปี และหญิงมักเกษียณอายุที่ 60 ปี แต่ในบางประเทศยังกำหนดที่อายุใดอายุหนึ่ง งานที่ใช้สมองก็เกษียณอายุหนึ่ง นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ขอเกษียณก่อนอายุที่กำหนด 10 ปี (พูนทรัพย์ จรรยาสุภาพ, 2530, อ้างถึงใน ภาณพุงศ์ นิมเจริญศักดิ์, 2550) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) ประเทศสหรัฐอเมริกาแต่เดิมนั้นกำหนดให้ข้าราชการเกษียณอายุเมื่อสิ้นเดือนที่อายุครบ 60 ปี แต่หลังจากมกราคม 2522 เป็นต้นมาสหรัฐอเมริกาได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการจ้างงาน โดยไม่จำกัดว่าข้าราชการจะต้องพ้นจากข้าราชการเมื่อใดตราบใดที่ยังมีกำลังและความสามารถอยู่กับปฏิบัติราชการไปได้เรื่อยๆแต่ได้วางโครงสร้างที่ให้มีการออกจากราชการด้วยความสมัครใจ (Optional Retirement) ขึ้นด้วย สำหรับกรณีที่ข้าราชการลาออกโดยความสมัครใจนั้น จะได้รับบำเหน็จบำนาญอย่างเต็มที่ หากมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

อายุ 62 ปี และมีอายุราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี

อายุ 60 ปี และมีอายุราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 20 ปี

อายุ 55 ปี และมีอายุราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 30 ปี

สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายดับเพลิง และการควบคุมจราจรทางอากาศ สามารถออกจากราชการได้เร็วขึ้นโดยได้รับบำเหน็จบำนาญได้เต็มที่ เมื่ออายุครบ 50 ปี และได้ปฏิบัติงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 20 ปี

2) ประเทศอังกฤษให้ข้าราชการลาออกได้ โดยได้รับบำเหน็จบำนาญเต็มที่หลังจากอายุ 60 ปี และปฏิบัติงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี แต่ไม่มีข้อกำหนดว่าจะต้องเกษียณอายุเมื่อใด ข้าราชการสามารถปฏิบัติต่อเนื่องไปหลังจากอายุ 60 ปีได้ หากว่าร่างกายยังแข็งแรงและยังมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงเพียงแต่ตำแหน่งงานจะเป็นระดับต่ำลง

3) ประเทศฝรั่งเศสกำหนดการเกษียณอายุตามระดับผู้ปฏิบัติงาน 3 อายุ คือ

งานระดับต้น   เมื่ออายุ 55 ปี

งานระดับกลาง   เมื่ออายุ 60 ปี

งานระดับสูง   เมื่ออายุ 65 ปี

4) ประเทศสวีเดน เดนมาร์กกำหนดเกษียณอายุเมื่ออายุ 70 ปี
 5) ประเทศฟิลิปปินส์ให้ข้าราชการเกษียณอายุเมื่อ 65 ปี ทั้งนี้อาจมีการต่ออายุได้ปีต่อปี

6) ประเทศสิงคโปร์ให้ข้าราชการเกษียณอายุเมื่ออายุครบ 60 ปี สำหรับการออกจากราชการด้วยความสมัครใจโดยได้รับบำเหน็จเต็มที่บำนาญเต็มที่ นั้นได้กำหนดให้อยู่ในระหว่างช่วงอายุตั้งแต่ 55 – 60 ปี

7) ประเทศมาเลเซียกำหนดเกษียณอายุเมื่ออายุ 55 ปีโดยมีระบบเลือกเกษียณ

8) ประเทศญี่ปุ่นกำหนดเกษียณอายุเมื่ออายุ 60 ปี

9) ประเทศอินโดนีเซียกำหนดการเกษียณอายุตามระดับตำแหน่ง มี 3 อายุ คือ

ต่ำกว่าผู้อำนวยการ เมื่ออายุ 60 ปี

ผู้อำนวยการ เมื่ออายุ 60 ปี

สูงกว่าผู้อำนวยการ เมื่ออายุ 65 ปี

10) ประเทศอัฟริกาเกษียณอายุเมื่ออายุราชการ 55 ปี (สมบุรณ์ ศาลยาชีวิน, 2526, อ้างถึงใน อัมพร เกลิมฉัตร, 2542)

11) ประเทศไทย พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 กำหนดให้ข้าราชการเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ (30 กันยายน) ที่ผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบ 70 ปีโดยได้รับบำเหน็จบำนาญเต็มที่ แต่ข้าราชการที่ลาออกก่อนกำหนดอายุ 60 ปี ก็ยังรับบำเหน็จบำนาญได้ตามสิทธิและวิธีการที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญกำหนด ทั้งนี้ลูกจ้างประจำของหน่วยงานราชการก็ต้องเกษียณอายุเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ โดยจะพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นอายุครบ 60 ปีเช่นกัน

สำหรับพนักงานขององค์กรเอกชน การเกษียณอายุทำงาน ขึ้นอยู่กับนโยบายและโครงสร้างของแต่ละองค์กร แต่โดยทั่วไปจะอยู่ในช่วงอายุ 55 – 65 ปี และในส่วนของเงินชดเชยหรือเงินทดแทนการเกษียณอายุนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละองค์กรอีกเช่นกัน

1.3 ระยะเวลาต่างๆของการเกษียณอายุ

Ashley (1988, อ้างถึงใน ภาณุพงศ์ นิยมเจริญศักดิ์, 2550) ได้กล่าวไว้ว่าการเกษียณอายุงานเป็นกระบวนการที่บุคคลจะต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาต่างๆ 6ระยะคือ

1) ระยะก่อนการเกษียณ (Pre – retirement) แบ่งเป็น 2 ช่วงคือระยะก่อนการเกษียณนานๆ (Remote Phase) ผู้จะเกษียณยังไม่วิตกต่อการเกษียณอายุ กับระยะใกล้จะเกษียณ

(Near Phase) ผู้จะเกษียณจะเริ่มกังวลต่อการที่ต้องพบกับการเกษียณอายุ ในระยะนี้ถ้าผู้จะเกษียณมีการเตรียมตัวที่จะเกษียณอายุการทำงานที่ดีจะไม่วิตกกังวลหรือมีความวิตกกังวลเพียงเล็กน้อย

2) ระยะหลังเกษียณใหม่ๆ (Honeymoon Phase) เป็นระยะเวลาที่มีความสุขที่ได้พักผ่อนจากการทำงาน รู้สึกหลุดพ้นจากหน้าที่ ได้ทำสิ่งที่ต้องการ มีเวลาว่างที่เป็นอิสระในระยะนี้อาจเป็นเวลา 1 - 5 ปีหรือน้อยกว่า 1 ปีก็ได้

3) ระยะเริ่มเบื่อหน่าย (Disenchantment Phase) เป็นระยะเวลาที่เริ่มมีความเหงาและขาดเพื่อน หงุดหงิดง่าย เกิดความรู้สึกไม่พอใจต่อชีวิตที่ดำเนินอยู่ ปรับตัวไม่ได้ต่อการเปลี่ยนแปลง

4) ระยะเริ่มปรับตัว (Reorientation Phase) เป็นระยะของการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและสถานะต่างๆที่ต้องเผชิญหลังการเกษียณอายุ

5) ระยะปรับตัวได้ (Stabilization Phase) เป็นระยะของการปรับตัวได้แล้ว และมีความเคยชินต่อการดำเนินชีวิตหลังการเกษียณอายุ

6) ระยะสิ้นสุด (Termination Phase) เป็นระยะสุดท้ายของการดำเนินชีวิต ผู้เกษียณไม่สามารถช่วยตัวเองได้ต้องพึ่งพาผู้อื่น ระยะนี้จะรวมไปถึงวาระสุดท้ายของชีวิตด้วย

1.4 ผลกระทบจากการเกษียณอายุ

บรรลุ ศิริพานิช (2531, อ้างถึงใน ภาณุพงศ์ นิมเจริญศักดิ์, 2550) กล่าวว่า บุคคลที่ไม่ได้มีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุที่ดี เมื่อใกล้ถึงช่วงเวลาการเกษียณอายุการทำงาน มักจะได้รับผลกระทบจากการเกษียณอายุในด้านต่างๆดังนี้

1) ด้านจิตใจ ผู้เกษียณอายุที่มีทัศนคติไม่ดีต่อการเกษียณและผู้ที่ไม่ได้วางแผนเตรียมตัวเตรียมใจมาก่อน จะมีความรู้สึกเวทนาตนเองซึมเศร้า อยู่แบบซังกะตายกับลูกหลาน รู้สึกขมขื่น

2) ด้านสังคม การเกษียณอายุเป็นการถอนบทบาททางสังคมภายนอก ขาดการพบปะเพื่อนร่วมงานเกิดความรู้สึกเหงาและว้าเหว่

3) ด้านการใช้เวลาว่าง หากผู้เกษียณไม่มีงานอดิเรกหรือไม่ได้เตรียมการหากิจกรรมต่างๆไว้ มักพบปัญหาการใช้เวลาว่างให้หมดไปแต่ละวัน ปัญหานี้มักพบมากในผู้เกษียณชายมากกว่าเพศหญิง ทำให้เกิดความเครียดและเบื่อหน่ายได้

4) ด้านเศรษฐกิจ เมื่อเกษียณแล้วรายได้จะลดลงเพราะเงินรายได้พิเศษ รายได้ประจำตำแหน่งต่างๆจะสูญเสียไปเหลือแต่รายได้หลัก คือเงินบำเหน็จบำนาญเท่านั้น ในขณะที่สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันไม่แน่นอน ดังนั้นปัญหาเศรษฐกิจจะกระทบกับผู้เกษียณอายุมาก เพราะมักจะมีรายจ่ายในการดูแลสุขภาพที่เสื่อมโทรมลงของตนเองมากขึ้น

5) ด้านร่างกาย ผลกระทบด้านสุขภาพมักจะเป็นผลสืบเนื่องจากผลกระทบทางด้านจิตใจมาก่อน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกาย

6) ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับคู่ชีวิตและสมาชิกในครอบครัวเนื่องจากผู้เกษียณอายุมีเวลาอยู่บ้านมากขึ้นทำให้มีโอกาสเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวมากขึ้น คู่ชีวิตหรือสมาชิกในครอบครัวอาจรู้สึกถูกรุกรกล้ำอาณาเขต เกิดอารมณ์หงุดหงิดและไม่สบายใจได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุ

2.1 ความสำคัญและประโยชน์ของการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุ

บรรลุ ศิริพานิช (2537, อ้างถึงใน ภาณุพงศ์ นิ่มเจริญศักดิ์, 2550) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุว่า ก่อนถึงวัยเกษียณอายุเราได้ผ่านชีวิตมาหลายช่วงวัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ มาถึงวัยผู้สูงอายุ จะเห็นว่าก่อนชีวิตจะเข้าสู่วัยสูงอายุได้มีการเตรียมตัวให้แก่ชีวิตอย่างมากมาย ตั้งแต่วัยเด็กก็มีพ่อแม่คอยดูแล อบรมสั่งสอน แนะนำการปฏิบัติตัวก่อนการไปโรงเรียน พอเข้าสู่วัยเรียนก็มีครูอาจารย์ในโรงเรียนอบรมสั่งสอนเป็นการเตรียมตัวให้สูงขึ้น เมื่อเข้าสู่การเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษา ครูอาจารย์ก็สั่งสอนเพื่อเตรียมตัวออกไปสู่วัยทำงานที่ต้องมีความรับผิดชอบ ก่อนการทำงานและระหว่างการทำงานก็ได้รับการปฐมนิเทศ ฝึกอบรมเป็นการเตรียมตัวเพื่อให้การทำงานบรรลุ ดังนั้นเมื่อใกล้ถึงเวลาเกษียณอายุ (อายุ 60 ปี) จะมีเวลาชีวิตเหลืออยู่ 10 – 20 ปี ก็ควรจะมีการเตรียมตัวเตรียมใจเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการเตรียมเพื่อปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตใหม่จะต้องเตรียมสิ่งต่างๆ ดังนี้

1) เตรียมสุขภาพร่างกายให้ดีอยู่เสมอ โดยหมั่นศึกษาหาความรู้เรื่องสุขศึกษา โภชนาการ และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนเตรียมสุขภาพจิตเพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อโลกและชีวิต

2) เตรียมเรื่องการเงินและทรัพย์สิน ควรมีการวางแผนเตรียมด้านการเงินไว้อย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้ทำในสิ่งที่ต้องการหลังการเกษียณอายุแล้ว โดยไม่เกิดปัญหาด้านการเงินและทรัพย์สิน

3) เตรียมเรื่องบ้านที่อยู่อาศัย โดยที่คิดในทางที่เป็นไปได้จริงๆ เพราะเรื่องบ้านเป็นเรื่องสำคัญที่จะนำมาซึ่งสุขภาพจิตที่ดี จึงต้องเตรียมการวางแผนไว้ให้รอบคอบ

4) เตรียมเรื่องงานจริงและงานอดิเรกหลังเกษียณ บางคนต้องทำงานหารายได้ต่อ เพราะมีปัญหาเรื่องเงิน ควรเป็นงานที่มีความสามารถและถนัด สำหรับงานอดิเรกเป็นไปตามความชอบของแต่ละบุคคล อาจหาตำราหรือศึกษาด้วยตนเองก็เป็นการเตรียมตัวที่ดี เพื่อชีวิตจะได้ไม่เจียบเหงา

2.2 ระยะเวลาในการเตรียมตัวเกษียณอายุ

สมฤดี ธัมภิตติคุณ (2550, อ้างถึงใน วันชัย แก้วสุมาลี, 2552) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงาน ควรกระทำในขณะที่ทำงานหรือมีงานที่มีรายได้ประจำอยู่ และสิ่งสำคัญควรมีการวางแผนล่วงหน้าโดยใช้เวลาพอสมควร เช่น 15 - 20 ปีก่อนการเกษียณอายุ เพราะการวางแผนเมื่อยังเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น หรือวัยผู้ใหญ่ตอนกลางช่วงต้นจะทำให้การวางแผนเป็นไปอย่างง่ายดายได้และเป็นการวางแผนที่ได้ผลดีกว่าการเตรียมความพร้อม เมื่ออย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย เพราะเมื่อมีการเตรียมความพร้อมที่รอบคอบก็จะสามารถหาข้อมูลความรู้ และมีเวลาศึกษาด้านการเตรียมตัวด้านต่างๆ ได้แม่นยำรัดกุมมากขึ้น

2.3 ประเภทของการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุ

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2552, อ้างถึงใน จิตราตรี อดิชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา, 2554) ได้กล่าวไว้ว่า การรับมือกับสิ่งต่างๆ ที่ต้องเผชิญในช่วงการเกษียณอายุและเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ บุคคลควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยเกษียณในด้านต่างๆ ดังนี้

1) ด้านสุขภาพร่างกาย ควรดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีอากาศบริสุทธิ์ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้ครบ 5 หมู่ หมั่นออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ภาวะปกติ พักผ่อนให้เพียงพอ ตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพได้อย่างทันที่ หากบุคคลมีสุขภาพแข็งแรงก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในด้านการดูแลสุขภาพ ทำให้มีเงินออมเพื่อใช้ประโยชน์ด้านอื่นได้

2) ด้านจิตใจ ควรทำใจให้สดชื่นแจ่มใส ร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องบทบาทหน้าที่ของตนใหม่ มีใจเปิดกว้างยอมรับและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมใหม่ สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมอย่างมีความสุข ไม่เหงาหรือรู้สึกว้าวนั่นเอง

3) ด้านวิถีชีวิตหรือสังคม ควรใช้เวลาที่ว่างมากขึ้น ทำสิ่งที่อยากทำแต่ไม่มีเวลาทำเมื่ออยู่ในวัยทำงาน และเป็นช่วงเวลาที่บุคคลสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม เช่น ดูแลบุคคลในครอบครัว ท่องเที่ยวพักผ่อน อุทิศตนเพื่อการกุศล หรือทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมตามความสามารถและความถนัด

4) ด้านการเงิน เป็นเรื่องสำคัญและต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะใช้ในวัยเกษียณอายุ โดยบุคคลต้องเตรียมความพร้อมโดยการออมและลงทุนอย่างสม่ำเสมอในช่วงวัยทำงาน รวมถึงวางแผนในการนำเงินออมออกมาใช้ในวัยเกษียณ หรือวางแผนหา

รายได้เพิ่มเติมตามความเหมาะสมของร่างกายในช่วงหลังเกษียณอายุ เพื่อไม่เป็นภาระทางการเงินแก่ลูกหลาน หรือมีเพียงพอที่จะแบ่งปันแก่ลูกหลานและบุคคลอื่นที่ด้อยโอกาสด้วย

3. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

Joehnk and Gitman (2008, อ้างถึงใน ฐานิษฐ์ สุพัฒน์วิชานนท์, 2553) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลโดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1) การบริหารจัดการเงินสดและสินทรัพย์สภาพคล่องอื่นๆ

สินทรัพย์สภาพคล่อง คือ สินทรัพย์ในรูปของเงินสด และสินทรัพย์อื่นที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสด แต่เปลี่ยนเป็นเงินได้ง่ายโดยไม่ลดมูลค่าหรืออาจลดมูลค่าบ้างแต่ไม่มากนัก ซึ่งสินทรัพย์เหล่านี้ ได้แก่ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ ตลอดจนเงินลงทุนระยะสั้นอื่นๆ โดยบุคคลจำเป็นต้องมีสินทรัพย์สภาพคล่องให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายประจำวัน เพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาเงินขาดมือ นอกจากนี้แล้ว ปัญหาและความขัดข้องทางการเงินย่อมเกิดขึ้นได้กับทุกคนรอบคร้วและหากไม่มีการเตรียมพร้อมอาจนำปัญหามาสู่คนในครอบครัวได้เสมอ ดังนั้นทุกคนรอบคร้วต้องมีเงินสดสำรองไว้จำนวนหนึ่ง โดยเงินสดสำรองจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใด ถ้าถือไว้ในมือเฉยๆ จึงจำเป็นต้องหาทางบริหารเงินสดสำรองจำนวนดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำไปฝากธนาคาร หรือซื้อตราสารระยะสั้นต่างๆ

2) การบริหารจัดการด้านเครดิต

เครดิต คือ สินเชื่อประเภทหนึ่งซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นสินเชื่อระยะสั้นที่ผู้ขายหรือสถาบันการเงินได้ให้กับผู้บริโภค เพื่อเปิดโอกาสให้เขามีเงินจำนวนหนึ่งไปใช้จ่ายตามความจำเป็นหรือใช้ซื้อหาสิ่งของและบริการตามที่ต้องการได้มากกว่าจำนวนเงินซึ่งเขามีอยู่ในขณะนั้น โดยคนทั่วไปมักคิดว่าการใช้เครดิตจะมีประโยชน์ขณะเมื่อบุคคลมีปัญหาเงินขาดมือเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วการใช้เครดิตยังเป็นการช่วยเสริมสร้างความคล่องตัวทางการเงินของบุคคล นอกจากนี้การใช้เครดิตที่ปราศจากการไตร่ตรองที่ดียังก่อให้เกิดปัญหา การใช้จ่ายเกินตัว ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อรวมถึงต้นทุนการใช้เครดิตที่สูงด้วย

3) การบริหารจัดการด้านการประกันชีวิตและสุขภาพ

การประกันชีวิต เกิดจากแนวความคิดที่ว่าชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งมีค่า แต่ขณะเดียวกันภัยทั้งหลายย่อมมีโอกาสเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินได้ทุกขณะ เมื่อเกิดขึ้นย่อมเกิดความสูญเสียแก่ตนเองและครอบครัว โดยการที่บุคคลทั้งหลายตกอยู่ภายใต้ภัยอันตรายเดียวกันต่างก็ร่วมกันสะสมเงินไปฝากไว้กับบริษัทประกันชีวิต ในการทำประกันชีวิตนั้น บริษัทจะนำความสูญเสียของแต่ละคนไปเฉลี่ยให้บุคคลอื่นโดยอาศัยกฎด้วยจำนวนมาก (Law of Large Number) โดยนอกจากการ

คุ้มครองชีวิตแล้ว การประกันชีวิตยังให้ประโยชน์ทางการเงิน (Financial Benefit) เช่น เป็นแหล่งเงินออม เป็นการลงทุนที่ก่อให้เกิดดอกผล รวมถึงช่วยในการลดหย่อนภาษี

การประกันสุขภาพ เป็นการช่วยลดความเสี่ยงด้านสุขภาพ กล่าวคือ คนทั้งหลายย่อมมีโอกาสที่จะสูญเสียทรัพย์สินหรือรายได้ของเขาไป สาเหตุมาจากความเจ็บไข้ได้ป่วยทุพพลภาพ อันมาจากหลายสาเหตุ ทั้งทางกรรมพันธุ์ การประสบอุบัติเหตุ หรือถูกทำร้ายจากบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาและบางครั้งอาจต้องเสียรายได้ไปเนื่องจากทำงานไม่ได้ อีกทั้งทรัพย์สินเงินทองที่เคยหามาได้และเก็บออมไว้อาจร่อยหรอหมดไป ดังนั้นบุคคลสามารถหาทางป้องกันแก้ไขทำให้ความเดือดร้อนบรรเทาเบาบางลงได้ด้วยการทำประกันสุขภาพ

4) การบริหารจัดการด้านการลงทุนของบุคคล

การลงทุนเป็นการนำทรัพย์สินที่บุคคลมีอยู่ไปดำเนินการในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ซึ่งจะให้ผลตอบแทนกลับคืนมาในช่วงระยะเวลานั้น ซึ่งการลงทุนสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน (Tangible Assets) เช่น ทองคำ บ้าน ที่ดิน และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) เช่น ลิขสิทธิ์ สัญญาเช่า

ดังนั้นการลงทุนทางการเงิน หมายถึง การที่ผู้ลงทุนนำเงินที่มีอยู่ไปซื้อหลักทรัพย์ต่างๆ ซึ่งหลักทรัพย์ดังกล่าวก่อให้เกิดรายได้กับผู้ลงทุนนั้น ซึ่งการลงทุนโดยทั่วไปมักทำผ่านกลไกของตลาดการเงิน (Financial Market)

วัตถุประสงค์ของการลงทุนทางการเงิน เพื่อจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของดอกเบี้ย (Interest) เงินปันผล (Dividend) กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital Gain) และสิทธิพิเศษอื่นๆ กล่าวโดยสรุปก็คือ มุ่งผลตอบแทนจากการใช้ทุนในรูปของผลตอบแทนทางการเงิน (Monetary Return) นั่นเอง

5) การวางแผนการเงินสำหรับการปลดเกษียณ และการวางแผนจัดการทรัพย์สิน

การปลดเกษียณเป็นภาวะที่บุคคลถอนตัวเองออกจากงานประจำที่ทำอยู่ ซึ่งโดยทั่วไปวาระนี้จะมาถึงเมื่อบุคคลมีอายุระหว่าง 55 ปี ถึง 60 ปี หรือมากกว่านั้น การปลดเกษียณ เป็นการสิ้นสุดวาระของการทำงานที่เคยให้ผลประโยชน์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยการกำหนดอายุที่จะปลดเกษียณของบุคคลมีต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอาชีพและระเบียบข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานซึ่งเป็นภาวะที่ทุกคนจะต้องประสบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเผชิญปัญหาทางด้านการเงินหรือปัญหาทางจิตใจ ซึ่งเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการปลดเกษียณบุคคลจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการเงินต่างๆ ซึ่งประกอบไปด้วย แหล่งที่มาของรายได้เมื่อปลดเกษียณ การออมเพื่อการเกษียณ และการประมาณฐานะทางการเงินเมื่อปลดเกษียณ

การจัดการทรัพย์สิน เป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คนส่วนมากพยายามทำงานหนักมาตลอดชีวิตเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยการสะสมทรัพย์สิน

ต่างๆ เพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับตัวเองและครอบครัว เพื่อให้ตกทอดเป็นมรดกแก่ลูกหลาน โดยทรัพย์สินเหล่านั้นมีค่าเพิ่มพูนขึ้นและถูกแบ่งปันไปให้กับทายาทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม การเรียนรู้เรื่องการทำพินัยกรรมหรือจัดตั้งผู้ดูแลผลประโยชน์จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะ วิธีการดังกล่าว นอกจากจะเป็นการบริหารเงินอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพแล้วยังไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่ครอบครัวในภายหลังอีกด้วย

ศิรินุช อินละคร (2548, อ้างถึงใน ฐานิสร์ สุพัฒน์วัชรานนท์, 2553) กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลมีการคาดการณ์ เหตุการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคตพร้อมทั้งทำการวางแผนรองรับไว้ได้ โดยได้เสนอขั้นตอนการวางแผนการเงินไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ การประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในปัจจุบัน

ขั้นตอนแรกของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือ การประเมินสถานะทางการเงินของตนเองในปัจจุบัน โดยพิจารณาจากรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ ภาระหนี้สิน รวมทั้งเงินออมที่มีอยู่ในปัจจุบัน วิธีการประเมินสถานะทางการเงินของบุคคล คือ การจัดทำงบการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ งบดุลส่วนบุคคล (Personal Balance Sheet) และงบรายได้ และค่าใช้จ่าย (Income and Expenditure Statement)

ขั้นที่ 2 คือ การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน

การกำหนดเป้าหมายทางการเงินเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญขั้นตอนหนึ่งในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เนื่องจากหากบุคคลที่มีเป้าหมายทางการเงินแล้ว จะสามารถกำหนดแนวทางที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ เปรียบเสมือนกับการเดินทางที่ก่อนอื่นจะต้องกำหนดที่หมายที่จะเดินทางไปเสียก่อนแล้วจึงจะสามารถกำหนดเส้นทางที่จะใช้ในการเดินทางได้ ในการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้นบุคคลจะต้องระบุให้ชัดเจนว่าต้องการอะไร เช่น ต้องการซื้อรถยนต์ราคาเท่าไร และจะซื้อเมื่อใด นอกจากนั้นเป้าหมายทางการเงินควรมีความเป็นไปได้ นั่นคือโดยเป้าหมายทางการเงินควรจะเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของบุคคลนั้นด้วย

ขั้นที่ 3 คือ การกำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือก

ขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ และพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด โดยพิจารณาจากสถานะทางการเงินของบุคคลนั้น ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน รวมทั้งความเสี่ยงของแต่ละทางเลือกด้วย ในขั้นตอนนี้บุคคลจำเป็นต้องหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อช่วยในการกำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือก เช่น หนังสือ วารสาร เว็บไซต์ต่างๆ รวมทั้งบุคคลอาจจะขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักวางแผน ภาษี หรือผู้ที่ให้คำปรึกษาทางการเงิน

ขั้นที่ 4 คือ สร้างและปฏิบัติตามแผนการเงิน

เมื่อพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมได้แล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการกำหนดแผนการเงินจากทางเลือกนั้น ซึ่งเป็นการระบุวิธีการที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการและเมื่อกำหนดแผนการเงินแล้วขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ เนื่องจากถึงแม้จะวางแผนการเงินไว้ดีเพียงใดก็ตามแต่หากไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ก็จะไม่บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ การปฏิบัติตามแผนทางการเงินอาจจะต้องติดต่อกับบุคคลอื่น เช่น ตัวแทนประกันชีวิตเพื่อซื้อประกันชีวิต หรือการใช้บริการจากนายหน้าขายหลักทรัพย์ (Broker) เพื่อซื้อหลักทรัพย์ที่ต้องการลงทุน หรือใช้บริการจากธนาคารในการฝากเงิน หรือทำธุรกรรมทางการเงินอื่นๆ

ขั้นที่ 5 คือ การติดตามผล และปรับปรุงแผน

การวางแผนการเงินเป็นขั้นตอนที่ไม่มีที่สิ้นสุด นั่นคือเมื่อบุคคลได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้แล้วขั้นตอนต่อมาคือ การติดตามผลโดยพิจารณาว่าแผนการเงินนั้นเหมาะสมหรือไม่ สามารถปฏิบัติตามได้จริงหรือไม่ หากไม่สามารถปฏิบัติได้ต้องทำการเปลี่ยนแผนทางการเงินใหม่ นอกจากนั้นภาวะเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสถานะทางการเงินของบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เช่น มีความก้าวหน้าในงานทำให้บุคคลมีรายได้สูงขึ้น หรือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้บุคคลมีรายได้ลดลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อแผนการเงินส่วนบุคคลนั้นด้วย ดังนั้นบุคคลจึงต้องทำการทบทวน และปรับปรุงแผนการเงินอยู่อย่างสม่ำเสมอ

Leedy and Wynbrandt (1987, อ้างถึงในอัมพร เฉลิมฉัตร, 2542) ได้เสนอแนะแนวทางในการวางแผนทางการเงินสำหรับผู้สูงอายุไว้ดังนี้

1. วางแผนเป้าหมายด้านการเงินในการประกอบอาชีพของตนเองว่าเป้าประสงค์อะไร
2. บันทึกเป้าหมายในการใช้จ่ายเงินภายหลังเกษียณ
3. บันทึกรายการที่ตนเองคิดว่าจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากภายหลังเกษียณ
4. บันทึกรายการทรัพย์สินสมบัติที่มีและหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ
5. รายได้ที่ได้รับหลังเกษียณมีความมั่นคงหรือผัดเคืองอย่างไร
6. จดรายการที่ได้คาดหมายไว้ว่าจะเกิดขึ้นหรือมีการเปลี่ยนแปลงในขณะที่ยังไม่เกษียณ
7. กำหนดโครงการที่ต้องการใช้จ่ายเงินในการดำรงชีวิตของตนเอง
8. บันทึกผลประโยชน์ที่จะได้รับในตอนเกษียณตั้งแต่อายุ 55-65 ปี
9. วางโครงการทรัพย์สินที่จะมีภายหลังเกษียณ เงิน ทรัพย์สินสมบัติ มรดก ผลประโยชน์ การประกัน ฯลฯ
10. ประมาณการรายได้ในรอบปีที่จะได้เมื่อเกษียณ (ในต่างประเทศรายได้มากขึ้นขึ้นอยู่กับอายุการเกษียณด้วย)

11. คาดประมาณรายได้จากอาชีพหลังเกษียณที่วางแผนไว้ว่าจะทำเมื่อเกษียณแล้ว และให้เงินนั้นมีดอกผลเพิ่มขึ้นโดยการฝากธนาคาร

12. ประมาณรายได้ที่จะได้รับเมื่อเกษียณอย่างพินิจพิเคราะห์

13. ประเมินความสามารถของตนเองที่จะหารายได้จากการมีอาชีพภายหลังเกษียณที่เหมาะสมกับตนเอง

สุรกุล เจนอบรม (2534,อ้างถึงใน อัมพร เกลิมฉัตร, 2542) ได้เสนอแนะวิธีการเตรียมตัวด้านรายได้และการใช้จ่ายสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งอาจทำได้หลายประการดังนี้

1. ทดลองฝึกใช้เงินภายในงบประมาณที่ควรจะได้รับจากรายได้ภายหลังการปลดเกษียณ 1 เดือน สำรองดูทรัพย์สินต่างๆที่มีอยู่แล้ววางแผนว่าจะจัดการอย่างไรให้เหมาะสมที่สุดภายหลังเกษียณ

2. เตรียมหาอาชีพอีกอาชีพหนึ่ง (Second Career) ปัจจุบันนี้ผู้สูงอายุในสหรัฐอเมริกาจำนวนหนึ่ง ซึ่งทำงานระบบเกษียณอายุมักจะออกจากราชการเกษียณจริง โดยให้เหตุผลว่าจะได้มีเวลาและมีพละกำลังพอที่จะเริ่มต้นหาอาชีพใหม่อีกอาชีพหนึ่ง

3. เตรียมวิธีการลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือยภายหลังปลดเกษียณ และหารายได้เพิ่มจากทรัพย์สินที่มีอยู่ เช่น นำเงินไปฝากเพื่อให้ได้ดอกผล ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้

4. เตรียมเงินสำหรับรายจ่ายฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล และเตรียมรับมือกับปัญหาเงินเพื่อที่จะเกิดขึ้น ควรจะกันเงินไว้จำนวนหนึ่งในการดูแลรักษาสุขภาพโดยเฉพาะ

5. เตรียมสะสมทรัพย์สินในรูปแบบของการฝากสะสม การซื้อพันธบัตร การประกันชีวิต และการประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุต่างๆ เป็นการลงทุนในสภาพที่คล่องตัว ไม่เสี่ยงจนเกินไป หากจะซื้อขายหุ้นต้องมีเงินทุนสำรองและมีอารมณ์ที่มั่นคงเพียงพอ

วัยหนุ่มสาวหรือวัยทำงานในยุคปัจจุบันจะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัวอีกนานจะมาถึง ชีวิตความเป็นอยู่ในทุกวันนี้ทำงานเพื่อให้มีรายได้มาเป็นค่าใช้จ่าย หรือจับจ่ายใช้สอยตามความต้องการ และเงินก็หมดไปกับสิ่งที่ต้องการนั้นโดยไม่ได้มองการไกลว่า หากวันเกษียณมาถึง จะใช้ชีวิตอย่างไรต่อไป ดังนั้น เพื่อไม่ต้องประสบกับปัญหาทางการเงิน จึงควรเตรียมการรับมือกับวันเกษียณตั้งแต่มื่อยังอยู่ในวัยเริ่มต้นทำงาน นั่นคือ วางแผนการเงินเพื่อชีวิตหลังเกษียณโดยเราจะวางแผนการเงิน เพื่อชีวิตหลังเกษียณได้อย่างไร

ข้อแรก กำหนดอายุที่เราต้องการเกษียณ โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะเกษียณเมื่ออายุเท่าใด เพื่อที่จะได้รู้ว่า มีระยะเวลาหารายได้ก่อนเกษียณได้อีกเท่าใด สมมติว่า ขณะนี้เราอายุ 32 ปี ตั้งใจจะเกษียณตัวเองในตอนอายุ 60 ปี นั่นเท่ากับว่า หลังจากนี้เรามีเวลาหารายได้จากการทำงานอีก 28 ปี

ข้อที่สอง ประมาณช่วงระยะเวลาที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ ให้คาดการณ์ไปว่า เราจะมีชีวิตยืนยาวไปจนถึงอายุเท่าใด สมมติว่า เราจะมีอายุยืนยาวไปจนถึง 75 ปี ช่วงระยะเวลาที่ใช้ชีวิตหลังเกษียณ คือ 15 ปี เราจะใช้ตัวเลขนี้ไปวางแผนในขั้นตอนต่อไป

ข้อที่สาม ประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้หลังเกษียณ คำนวณหารายจ่ายที่จำเป็น ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ขอแนะนำให้ประมาณจากค่าใช้จ่าย ณ ปัจจุบัน เป็นรายเดือน เพื่อที่จะได้รู้ว่าเดือนหนึ่งๆมีค่าใช้จ่ายเท่าใดสมมติว่า จะมีค่าใช้จ่ายเดือนละ 20,000 บาท ($20,000 \times 12 = 240,000$ บาท ต่อปี) ระยะเวลาที่ใช้ชีวิตหลังเกษียณ เท่ากับ 15 ปี (จากข้อมูลในข้อ 2) ฉะนั้น ต้องมีเงินก่อนเกษียณเท่ากับ ($240,000 \times 15$) เท่ากับ 3,600,000 บาท ไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพหลังเกษียณ (เป็นการคำนวณคร่าวๆ ไม่รวมปัจจัยเรื่องเงินเฟ้อ)

ข้อที่สี่ ประมาณการรายได้หลังเกษียณ (รายได้ที่ไม่ใช่จากการทำงาน) เงินออมที่สะสมมาได้ อย่างน้อยๆ ก็ต้องฝากธนาคารหรือซื้อพันธบัตรไว้ ซึ่งจะได้ออกเบี้ยทุกปี สมมติว่า หลังวันเกษียณเรามีเงินออม 3,000,000 บาท และประมาณว่าอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี คำนวณดอกเบี้ยที่ได้รับต่อปี เท่ากับ ($3,000,000 \times 4\%$) 120,000 บาท หักภาษีร้อยละ 15 จะคงเหลือรายได้จากดอกเบี้ย 102,000 บาท (ผู้สูงอายุ มีรายได้ระดับนี้สามารถขอภาษีคืนได้) และสำหรับใครที่นำเงินไปลงทุนอย่างอื่นหรือมีทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น บ้านเช่าต้องนำมารวมคำนวณด้วย สมมติว่า มีบ้านให้เช่าอีก 2 หลัง ให้เช่าเดือนละ 3,000 บาท ก็จะมีรายได้จากบ้านเช่าต่อปี ($3,000 \times 2 \times 12$) เท่ากับ 72,000 บาท หักภาษีโรงเรือนร้อยละ 12.5 คงเหลือเงินจากรายได้บ้านเช่าอีก 63,000 บาท ดังนั้น หากใครที่วางแผนการเงินดีๆ รายได้ในสองส่วนนี้ อาจเพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายหลังเกษียณได้ ซึ่งก็จะทำให้ใช้ชีวิตโดยไม่ต้องพึ่งพาเงินออม และสามารถเหลือเงินไว้ให้ลูกหลานในยามที่เราจากไปได้ด้วย

ข้อที่ห้า วางแผนการออมในปัจจุบัน คำนวณหาเงินที่ต้องออม เพื่อทราบว่าจะต้องเก็บอีกเท่าใด ให้นำเงินออมส่วนที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน มาหักลบออกจากจำนวนเงินที่ต้องการใช้หลังเกษียณ สมมติว่า ณ ขณะนี้อายุ 32 ปี มีเงินออมอยู่แล้ว 300,000 บาท ก็ต้องเก็บเงินออมอีกเท่ากับ ($3,600,000 - 300,000$) 3,300,000 บาท ในขณะที่มีเวลาหารายได้จากการทำงานอีก 28 ปี ก่อนเกษียณ และเมื่ออายุ 60 ปี นำมาหารต่อปี เท่ากับ ต้องหาเงินออมเพิ่มเฉลี่ยปีละประมาณ ($3,300,000/28$) 117,857 บาท หรือเดือนละประมาณ 9,820 บาท ในการเก็บออมเงินโดยเฉลี่ยเดือนละ 9,820 บาท ก็ต้องวางแผนในการเก็บ จะเก็บแบบอัตราคงที่เท่า ๆ กันทุกปี ก็ต้องดูว่ามีศักยภาพสามารถทำได้หรือไม่ หากไม่สามารถทำได้ ต้องมาเก็บแบบอัตราก้าวหน้า คือ ในช่วงนี้ต้องเก็บน้อยกว่าตัวเลขเฉลี่ยก่อน ปีต่อไปเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นก็ต้องเพิ่มอัตราการเก็บขึ้นเรื่อย ๆ โดยพยายามไม่เพิ่มรายจ่าย (สมหมาย ยอดแก้ว, 2556)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการออมและการลงทุน

เงินออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภค และอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต เช่น ยามป่วยไข้ เมื่อแก่ชราหรือลงทุน เป็นต้น ถ้าเก็บเงินไว้กับตัวเอง เงินจำนวนนี้จะไม่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจนกว่าจะได้มีการนำมาใช้จ่ายเกิดขึ้น การเกิดเงินในลักษณะนี้เรียกว่า "Hoarding" เงินออมไม่จำเป็นต้องถูกเก็บไว้ในรูป Hoarding เสมอไป เพราะนอกจากจะไม่ให้ประโยชน์นอกเลยแล้วยังอาจจะขาดทุนอีกด้วย ในภาวะเงินเฟ้อ เงินที่เก็บจะมีค่าลดน้อยลงไปทุกที เมื่อราคาของสินค้าและบริการสูงตลอดเวลา ในสมัยนี้ เมื่อรายได้มากกว่ารายจ่ายและมีเงินออมจึงไม่นิยมเก็บใส่ไหฝังดิน แต่หาทางทำให้เงินออมนั้นเกิดประโยชน์ อาจจะด้วยการนำไปฝากไว้กับสถาบันการเงิน ผู้ฝากเงินจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย และสถาบันการเงินที่รับฝากเงินจะนำเงินนั้นไปให้ผู้ลงทุนหรือผู้บริโภครู้ต่อไป บางครั้งจึงเรียกการนำเงินออมไปฝากสถาบันการเงินว่า เป็นการลงทุนทางอ้อม ในบางกรณีผู้มีเงินออมอาจจะทำการลงทุนเพื่อประกอบธุรกิจเองก็ได้ ในกรณีนี้ถือเป็นการลงทุนทางตรง

ความสำคัญของเงินออม

เงินออมเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ และเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดเป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้เงินออม ยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนทางการเงิน ที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้ด้วย

สิ่งจูงใจในการออม

การที่บุคคลมี "เป้าหมาย" อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตกำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอน ก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้น ที่จะเก็บออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกัน แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของบุคคล และยังขึ้นอยู่กับ ความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตบุคคลนั้นด้วย

การปฏิบัติเกี่ยวกับการออมที่ดี

เงินสดส่วนบุคคล ซึ่งจะทำให้ทราบว่าแต่ละเดือนจะมีเงินคงเหลือเป็นเงินออมเท่าไร ในทางปฏิบัติ เพื่อให้การออมได้ผลจริงๆ ควรจัดทำดังนี้

- ทางที่จะสามารถทราบล่วงหน้าได้ว่าจะมีการออมได้หรือไม่นั้นก็โดย การจัดทำงบประมาณการเงิน ท่างบประมาณรายได้ รายจ่าย เพื่อจะรู้ว่าเงินเหลือที่จะเก็บออมเท่าไร

- เมื่อทำงบประมาณและทราบได้ว่า จะสามารถเก็บออมได้เดือนละเท่าไรแล้วให้กันเงินออมส่วนนั้น (ก่อนที่จะจ่ายเป็นรายจ่ายออกไป) แล้วนำไปฝากธนาคารทันที

รายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินออม เช่น ดอกเบี้ยที่ได้รับ ควรนำไปลงทุนต่อทันที เพื่อให้เงินออมงอกเงยขึ้น ไปอีก การเก็บรักษาเงินออม ให้ปลอดภัยควรเก็บรักษาโดยการฝากสถาบันการเงิน บางแห่งไว้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรืออาจจะเก็บออม ในรูปของการซื้อหลักทรัพย์หรือตราสาร ที่มีความมั่นคง ก่อให้เกิดรายได้ และสามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้ง่ายมาถือไว้ เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ต่างๆ ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนที่มั่นคง การซื้อหน่วยลงทุน กองทุนรวม หรือซื้อหุ้นของบริษัทที่มั่นคงถือไว้ ฯลฯ

ปัจจัยสำคัญในการออม

1. ผลตอบแทนที่ผู้ออมได้รับจากการออม ผลตอบแทนในการออมเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ก็จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้บุคคลมีการออมเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เช่น ในภาวะที่รัฐบาลกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ ทุกแห่งลดอัตราดอกเบี้ย เงินฝากประจำ ทุกประเภทลง ทั้งยังเก็บดอกเบี้ยภาษีเงินฝากอีก จึงทำให้ระดับเงินออมของธนาคารพาณิชย์ มีแนวโน้มลดลงเป็นอย่างมาก

2. มูลค่าของอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน ผู้ออมจะตัดสินใจทำการออมมากขึ้นภายหลังจากการพิจารณาถึง อำนาจซื้อของเงิน ที่มีอยู่ในปัจจุบันว่า จะมีความแตกต่างจากมูลค่าของเงินในอนาคตมากหมายความว่าจำนวนเงิน 1 บาท ซื้อสินค้าและบริการ ได้ในจำนวนใกล้เคียง หรือเท่ากับการใช้เงิน 1 บาทซื้อสินค้าหรือบริการในอีก 2-3 ปีข้างหน้าหรือมากกว่านั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าเก็บเงินออมไว้โดยไม่ยอมซื้อสินค้าขณะนี้ ท่านอาจจะสูญเสียความพอใจ ที่ควรได้รับจาก การซื้อสินค้า ในปัจจุบัน มากกว่าผลตอบแทนที่ได้รับจาก การออม ทั้งยังเสียเวลาคอยที่จะซื้อสินค้าในอนาคต ที่อาจมีราคาสูงมากกว่า อัตราผลตอบแทน ที่ได้รับอีกด้วย

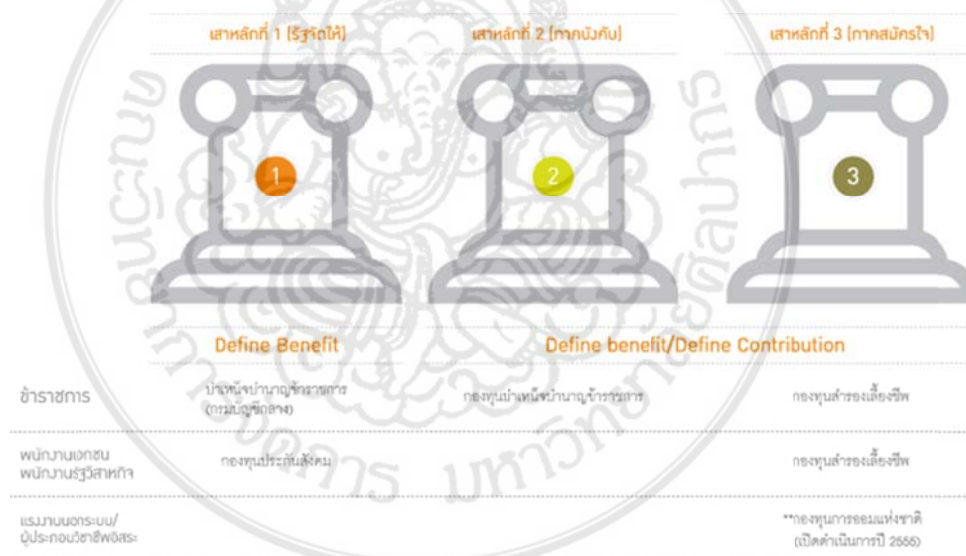
3. รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ ผู้ที่มีรายได้คงที่แน่นอนเป็นประจำทุกเดือนในจำนวนที่ไม่สูงมากนักเช่น ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนระดับต่ำ จำนวนเงินออมที่กันไว้ อาจเป็นเพียงจำนวนน้อยตามอัตราส่วนของรายได้ที่มีอยู่ ซึ่งต่างจากจำนวนเงินออมของผู้บริหารระดับสูง หรือนักการเมืองที่จะมีเงินเหลือออมได้มากกว่า นอกจากนั้น การเปลี่ยนแปลงรายได้ เนื่องจาก การเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้ายงานการถูกปลดออกจากตำแหน่งหน้าที่การงาน ที่มีผลต่อระดับการออมเช่นกัน คือ อาจทำให้มีการออมเพิ่มมากขึ้น หรือลดลงไปจากระดับเดิมได้ ดังนั้นในระหว่างที่มีรายได้มากกว่าปกติ หรือในขณะที่มีความสามารถหารายได้ได้อยู่จึงควรมี การออมไว้เพื่อป้องกัน ปัญหาทางการเงิน อันอาจเกิดขึ้นได้ดังกล่าวแล้ว

4. ความแน่นอนของจำนวนรายได้ในอนาคตหลังการเกษียณอายุ ถ้าผู้มีรายได้ทุกคนทราบได้แน่นอนว่าเมื่อใดก็ตามที่ท่านไม่มีความสามารถหารายได้ได้อีกต่อไป ท่านก็จะไม่มีปัญหาทาง

การเงิน เกิดขึ้น ถ้ามีก็ไม่ใช่ปัญหาที่รุนแรงมาก เนื่องจากหน่วยงานที่ทำงานอยู่ มีนโยบายช่วยเหลือในวัยชราหลัง เกษียณอายุ หรือภายหลังออกจากงานก่อนกำหนด เช่น นโยบายการให้บำนาญบำเหน็จ เงินชดเชย เป็นต้น ดังนั้นผู้ออมอาจมีการออมลดลง เพื่อกันเงินไว้ใช้จ่ายมากขึ้นโดยไม่ทำให้จำนวนเงินรวมในอนาคตกระทบกระเทือนแต่ประการใด (บุญรุ่ง จันทรรณาค, 2554)

รูปแบบการออมเพื่อการเกษียณของไทย

รูปแบบการออมเพื่อการเกษียณของประเทศไทยปัจจุบัน ได้ขยายขอบเขตความคุ้มครองครอบคลุมประชากรโดยทั่วไปนอกเหนือจากข้าราชการ เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพตนเองในวัยเกษียณให้แก่ประชาชน ตามทฤษฎีระบบเงินออมของธนาคารโลก โดยเฉพาะกลุ่มข้าราชการซึ่งสามารถเข้าถึงระบบบำนาญที่เป็นหลักประกันได้ทั้ง 3 เสาหลัก

ภาพประกอบ 2 แสดงรูปแบบการออมเพื่อการเกษียณของไทย

ที่มา : กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. ระบบการออมเพื่อการเกษียณ : การออมเพื่อการเกษียณของประเทศไทย. (ออนไลน์).

กองทุนการออมเพื่อการเกษียณของประเทศไทย มีดังนี้

1. กองทุนประกันสังคม

เป็นระบบการออมเพื่อวัยเกษียณแรกของประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้น ภายใต้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 โดยขอบเขตความคุ้มครองส่วนหนึ่งครอบคลุมกรณีชราภาพ เป็นการออมภาคบังคับแบบกำหนดวงเงินผลประโยชน์ที่จะได้รับไว้แน่นอนโดยเริ่มให้ความคุ้มครองและเก็บเงินสะสมจากผู้ประกันตนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2542 เงินบำนาญชราภาพที่ผู้ประกันตนได้รับจะได้รับการยกเว้นภาษี และผู้ประกันตนจะมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพเต็มจำนวนต่อเมื่ออายุ 55 ปีบริบูรณ์

และเกษียณออกจากงานแล้ว รวมทั้งจะต้องจ่ายเงินสะสมแล้วไม่ต่ำกว่า 180 เดือน ไม่ว่าจะระยะเวลา 180 เดือน จะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม

กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบต่ำกว่า 12 เดือน ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพในจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบ เพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพในจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างจ่ายเงินสมทบ เพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ พร้อมผลประโยชน์ตอบแทน ตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด

กรณีผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายใน 60 เดือน นับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพจำนวน 10 เท่าของเงินบำนาญชราภาพรายเดือนที่ได้รับคราวสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตาย

กรณีจ่ายเงินสมทบกรณีชราภาพไม่ถึง 12 เดือน จะได้รับเงินบำเหน็จชราภาพเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายสมทบอายุ 55 ปี และสิ้นสุดสภาพการเป็นลูกจ้าง ขณะส่งเงินสมทบได้ 10 เดือน ประโยชน์ทดแทนกรณีบำเหน็จชราภาพจะได้รับ 300×10 เท่ากับ 3,000 บาท

กรณีจ่ายเงินสมทบกรณีชราภาพ ตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป จะได้รับเงินบำเหน็จชราภาพจำนวนเท่ากับเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างนำส่ง พร้อมผลประโยชน์ตอบแทนตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด

2. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 เป็นระบบบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ 12 ประเภท ที่กำหนดอัตราเงินสะสมของสมาชิกไว้ที่อัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือน และมีการกำหนดอัตราเงินสะสมของภาครัฐ (เงินสมทบ เงินประเดิม และเงินชดเชย) ที่เรียกว่า Defined Contribution เข้ากองทุน กบข. ซึ่งมีหน้าที่นำเงินไปลงทุน และผลประโยชน์ที่ได้รับจากเงินลงทุนและเงินของสมาชิกจะถูกจัดสรรเข้าสู่บัญชีสมาชิกรายบุคคล ดังนั้นข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. เมื่อออกจากงานหรือเกษียณจะได้รับเงิน 2 ก้อน คือ (1) เงินบำนาญ (Defined Benefit) จากระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กรมบัญชีกลาง และ (2) เงินในส่วน กบข. ที่มาจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุน ระบบ กบข. จึงเป็นระบบบำเหน็จบำนาญแบบ Hybrid ที่ข้าราชการผู้เกษียณอายุจะได้รับเงินจากระบบบำเหน็จบำนาญที่แน่นอนจากรัฐบาล และได้รับเงินก้อนจาก กบข. ที่ได้ออมร่วมกันระหว่างข้าราชการและรัฐบาล เพื่อเสริมให้ข้าราชการมีความมั่นคงด้านรายได้มากขึ้น

กรณีเลือกรับบำนาญ

เงินบำนาญ (จ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน)

เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย x เวลาราชการ

50

(แต่ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย)

เงินออมกับ กบข. (จ่ายจาก กบข.)

เงินสะสม + เงินสมทบ + เงินชดเชย + เงินประเดิม + ผลประโยชน์จากการลงทุน

(เงินประเดิม จะจ่ายให้เฉพาะข้าราชการที่เลือกสมัครเป็นสมาชิก กบข. ก่อน 27 มีนาคม

2540)

กรณีเลือกรับบำเหน็จ

เงินบำเหน็จ (จ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน)

สูตรคำนวณบำเหน็จสำหรับสมาชิก กบข. = อัตราเงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ

เงินออมกับ กบข. (จ่ายจาก กบข.)

เงินสะสม + เงินสมทบ + ผลประโยชน์จากการลงทุน

3. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 เป็นการออมภาคสมัครใจและออมร่วมกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเพื่อให้ลูกจ้างได้ออมเงินไว้เพื่อการเกษียณ กองทุนมีสถานะเป็นนิติบุคคลแยกจากนายจ้าง โดยทั้งนายจ้างและลูกจ้างจะร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยตัวแทนจากนายจ้างและลูกจ้าง คณะกรรมการจะเลือกผู้จัดการกองทุน เงินสะสมจากลูกจ้างต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2 ของเงินเดือนและไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินเดือน ส่วนเงินสมทบจากนายจ้างต้องไม่ต่ำกว่าเงินสะสมของลูกจ้าง และลูกจ้างจะได้รับเงินก้อนเมื่อออกจากงานหรือเกษียณโดยเงินสะสมของลูกจ้างและเงินสมทบจากนายจ้างสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ และผลประโยชน์ที่จ่ายให้นั้นก็ไม่ใช่ภาษีปัจจุบันมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจดทะเบียนเพิ่มเติม ได้แก่

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานรัฐวิสาหกิจ

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำ

กองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน

4. กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมภาคสมัครใจให้กับลูกจ้างที่นายจ้างไม่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือลูกจ้างที่ต้องการจะออมเงินเพิ่มขึ้น บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะเสนอกองทุนรวมในแบบความเสี่ยงต่างๆ กัน ผู้ลงทุนสามารถสับเปลี่ยนแผนการลงทุนจากกองทุนหนึ่งไปยังอีกกองทุนหนึ่ง หรือจะเปลี่ยนไปที่ผู้จัดการกองทุนอื่นก็ได้ หากผู้ลงทุนนั้นจะไถ่ถอนหน่วยลงทุนก่อนอายุครบ 55 ปีจะต้องเสียภาษี 5 ปี ก่อนวันไถ่ถอน

5. การออมแห่งชาติ

เป็นระบบการออมแบบสมัครใจและสามารถเลือกออมเป็นรายเดือนหรือรายงวดได้ ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักประกันยามชราภาพในรูปแบบบำนาญ สร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรมแก่ประชาชน โดยเฉพาะแรงงานที่อยู่นอกระบบ ซึ่งผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกจะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้มีสมาชิกของกองทุนเพื่อการชราภาพใดๆ ที่มีการสมทบเงินจากรัฐหรือนายจ้าง (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ)

พื้นฐานการลงทุน

การลงทุนใดๆ ควรคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐาน 2 ประการ คือ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้และผลตอบแทนในระยะยาว ทางเลือกในการลงทุนแบบความเสี่ยงต่ำ เช่น พันธบัตรรัฐบาลและเงินฝาก ซึ่งได้รับความคุ้มครองเต็มที่จากรัฐบาล แต่การลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ ผลตอบแทนก็ต่ำเช่นกัน หากต้องการได้รับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ จำเป็นต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่อาจเสี่ยงต่อการขาดทุน ในการเลือกการวิจัยลงทุนสำหรับวัยเกษียณจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. อายุ : เครื่องมือการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับวัยหนุ่มสาว คือ หุ้นและตราสารทุนสามารถลงทุนในตราสารประเภทอื่นได้ แต่ต้องลงทุนในตราสารทุนเป็นหลัก การลงทุนในตราสารทุนอาจไม่เสี่ยงอย่างที่คิด สำหรับคนวัยหนุ่มสาวที่ยังมีระยะเวลาอีกหลายปีในการออมก่อนถึงวัยเกษียณ แม้ในหนึ่งปีอาจขาดทุนจากการลงทุนในหุ้นได้ แต่หากเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะในกรณีที่มีการกระจายการลงทุนในตราสารทุนจำพวกกองทุนดัชนีตราสารทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้นได้รับการพิสูจน์เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่าในระยะยาวการลงทุนในตราสารทุนให้ผลตอบแทนสูงกว่าตราสารหนี้มากและโอกาสขาดทุนก็มีลดลง

2. เป้าหมายการลงทุน: สามารถคำนวณจำนวนเงินที่ต้องการสำหรับการใช้จ่ายเพื่อการเกษียณได้จากโปรแกรมคำนวณเพื่อการเกษียณทางอินเทอร์เน็ต Retirement Planner หากผลลัพธ์ที่คำนวณได้เท่ากับ 10 ล้านบาทเป็นเรื่องปกติสำหรับผู้ที่อายุ 30-40 ปี เงินเดือน 30,000 บาท จะ

ต้องการอัตราผลตอบแทน 8 -10 % ต่อปีเพื่อบรรลุเป้าหมาย และจะไม่มีวันได้ผลตอบแทนต่อปีสูง เช่นนี้ได้เลยจากการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลหรือเงินฝากสามารถบรรลุเป้าหมายนี้ได้จากการลงทุนในตราสารทุนเท่านั้น

3. ความเสี่ยงที่ยอมรับได้มีวิธี 2 ทางเลือก

ทางเลือกที่ 1 คือ ค่อยๆถอนตัวออกมา โดยลดการลงทุนในตราสารทุนเพื่อลดความเสี่ยง แต่นั่นย่อมหมายถึง ผลตอบแทนที่ลดลงไปด้วยในระยะยาวและคงไม่สามารถไปถึงเป้าหมายการออมเพื่อการเกษียณได้

ทางเลือกที่ 2 เป็นสิ่งที่เชื่อมั่นว่าดีกว่า เพราะมีการกระจายการลงทุน ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงจากการลงทุนได้โดยไม่เสียโอกาสในการได้รับผลตอบแทนสูงในระยะยาว คือการกระจายการลงทุนคือการกระจายโอกาสเลือกลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆเพื่อลดความเสี่ยงในการขาดทุน ณ ขณะใดขณะหนึ่ง

Employee's Choice: พอร์ตการลงทุนที่เหมาะสมที่สุดในการออมเพื่อวัยเกษียณ

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้และผลตอบแทนที่คาดหวังเป็นหัวใจหลักในการออม แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคืออายุ หากอายุยังน้อยมีเวลาอีกมากในการออมก่อนถึงวัยเกษียณไม่ต้องห่วงเกี่ยวกับความผันผวนของตลาดการลงทุน แต่ถ้าอายุใกล้วัยเกษียณแล้ว ควรเพิ่มความระมัดระวังในการลงทุน โดยใช้สูตรหลัก 100 ลบด้วยอายุ จะได้ผลลัพธ์เท่ากับอัตราร้อยละที่ควรลงทุนในหุ้น สูตรดังกล่าวมีแม่ข่ายในบุคคลที่มนุษย์มีอายุขัยเพียง 70 ปี แต่ทุกวันนี้วิทยาการก้าวหน้าเราอาจอยู่ได้ถึงอายุ 90 ปีขึ้นไป ดังนั้นน่าจะเสี่ยงลงทุนได้มากขึ้น ตามสูตรด้านล่างนี้

แบบก้าวหน้า : $125 - \text{อายุปัจจุบัน} = \% \text{ ลงทุนในหุ้น}$

แบบปานกลาง : $115 - \text{อายุปัจจุบัน} = \% \text{ ลงทุนในหุ้น}$

แบบอนุรักษ์ : $105 - \text{อายุปัจจุบัน} = \% \text{ ลงทุนในหุ้น}$

ตัวอย่าง : สำหรับผู้ที่ยอมรับความเสี่ยงได้มากวัย 40 ปี อาจลงทุนในหุ้นหรือกองทุนที่ลงทุนในหุ้นได้ถึง 85 % ของการออมเพื่อการเกษียณทั้งหมด หรืออาจลดลงมาอยู่ที่ 65 % หากต้องการลดความเสี่ยง แต่ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ส่วนที่เหลือจะถูกนำมาลงทุนในพันธบัตรหรือกองทุนพันธบัตรการเลือกระหว่างหุ้นและพันธบัตรเป็นเพียงขั้นตอนแรกของการจัดสรรเงินลงทุน

5. แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการออมและการลงทุน

ปัจจัย 2 ประการที่สำคัญ ก็คือ ความเสี่ยงและผลตอบแทน เพราะไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนประเภทใด ต่างก็มุ่งหวัง “ผลตอบแทนจากการลงทุน” ในอัตราที่น่าพอใจและคุ้มค่ากับการลงทุน

เพื่อจะได้นำเงินลงทุนและดอกผลที่เกิดขึ้นไปใช้ในการอุปโภคบริโภคตามเป้าหมายในอนาคต ซึ่งผลตอบแทนจากการลงทุนที่ผู้ลงทุนจะได้รับนั้น สามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

เงินสด

เมื่อผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินสดแล้ว ควรนำเงินไปลงทุนต่อเพื่อให้เกิดผลตอบแทนเพิ่มเติม โดยอาจนำไปลงทุนในหลักทรัพย์เดิมหรือหลักทรัพย์อื่นๆไม่ควรเก็บไว้เป็นเงินสด เพราะเงินสดไม่สามารถสร้างผลตอบแทนส่วนเพิ่มได้

รายได้จากการนำเงินสดที่ได้รับไปลงทุนต่อ

เงินที่นำไปลงทุนไม่ได้หมายถึงเงินเก็บหรือเงินออมทั่วไป แต่หมายถึงเงินที่มั่นใจแล้วว่าไม่มีความจำเป็นต้องเบิกออกมาใช้ หรือนำออกมาใช้ในช่วงระยะเวลาานานกว่า 1 ปี เพราะการลงทุนในตลาดหุ้นนั้นไม่แน่นอน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต ควรกันเงินไว้ส่วนหนึ่ง ในกรณีที่เจ็บป่วย หรือมีอุบัติเหตุ ที่ต้องใช้เงิน จะได้ไม่ต้องตัดใจขายหุ้นที่ลงทุน ควรกันเงินส่วนที่ต้องจ่ายประจำ ไม่ว่าจะ เป็นค่าผ่อนบ้าน ผ่อนรถ ค่าเบี้ยประกันชีวิต หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้พร้อมเพื่อจะได้ไม่ต้องมาถอนเงินในบัญชีที่ใช้ลงทุน

กำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์หรือกำไรจากส่วนต่างของราคา

ผลกำไรในที่นี้เป็นผลตอบแทนที่ได้รับจากการที่ผู้ลงทุนสามารถขายหลักทรัพย์ไปได้ ในราคาที่สูงกว่าราคาที่ซื้อเมื่อสิ้นสุด ระยะเวลาการลงทุน โดยผู้ลงทุนไม่ต้องเสียภาษีจากกำไรส่วนต่างของราคา ถ้าหลักทรัพย์ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ผลตอบแทนประเภทนี้จะไม่แน่นอนและไม่สามารถคาดการณ์ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของตลาด ในขณะนั้น รวมถึงเทคนิคในการลงทุนของผู้ลงทุนด้วย

สิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ในราคาที่กำหนดไว้ก่อนเป็นการล่วงหน้า

จะเกิดขึ้นได้ก็เมื่อ บริษัทมีการจดทะเบียนออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ผู้ถือหุ้นเดิมจะได้รับการจัดสรรหุ้นก่อนผู้ถือหุ้นรายใหม่ โดยจะกำหนดเป็นสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด ส่วนการที่ผู้ถือหุ้นเดิมจะใช้สิทธิหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ที่ได้รับ ทั้งในแง่ของผลต่างระหว่างราคาใช้สิทธิกับราคาตลาดในขณะนั้น และความต้องการรักษาสัดส่วนการถือครองหุ้นในบริษัทสุดท้ายนี้ ผู้ลงทุนอาจจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงบางประการที่ทำให้ไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นควรที่จะเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเสี่ยงที่

สามารถรับได้ และผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุน เพื่อจะได้เลือกหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ใดๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง (jobsDB, 2553)

6. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัด สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มย่อยตามลักษณะของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ และข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 ปัจจัยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ

ในอดีตสังคมไทยกำหนดบทบาทให้เพศชายเป็นผู้นำครอบครัว ทำงานหาเลี้ยงครอบครัว ส่วนเพศหญิงมีบทบาทเป็นแม่บ้าน ดูแลครอบครัวและเลี้ยงลูก แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงต่างมีบทบาทที่ต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัวเท่าเทียมกัน ดังนั้นผลกระทบภายหลังการเกษียณอายุ จึงเกิดขึ้นต่อผู้เกษียณอายุในลักษณะต่างกันไปตามลักษณะทางเพศ เช่นการศึกษาของเจนเดเลอร์ (Gendler, 1993, อ้างถึงในทิพาพร ทองสว่าง, 2541) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนก่อนการเกษียณอายุของชายและหญิงโสด พบว่าเพศชายและเพศหญิง มีการวางแผนก่อนเกษียณอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่เพศหญิงจะมีการวางแผนก่อนเกษียณอายุมากกว่าเพศชาย

อายุ

อายุส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ กล่าวคือ บุคคลที่มีอายุน้อยจะมีการวางแผนน้อยกว่าบุคคลที่มีอายุมากทั้งที่เนื่องจากบุคคลที่มีอายุมากจะมีประสบการณ์ มีความสามารถ มีความคิด มีเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลมากกว่าบุคคลที่อายุน้อย

ระดับการศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะในการแสวงหาข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ การศึกษาของดวงจันทร์ บุณรอดชู (2540, อ้างถึงในสุธิดา กิตติศรีวรพันธุ์, 2551) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมตัวการเกษียณอายุของข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข พบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันจะส่งผลต่อการเตรียมตัวเกษียณอายุของ

ข้าราชการต่างกัน โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะมีการเตรียมตัวเกษียณอายุดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

สถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรสส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ กล่าวคือ บุคคลที่สมรสแล้วและยังอยู่ด้วยกันจะได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อเตรียมการเกษียณอายุต่างจากบุคคลที่เป็นโสด หม้ายหรือหย่าซึ่งขาดบุคคลในครอบครัวที่คอยช่วยเหลือในการตัดสินใจวางแผนเกษียณอายุ

ภาวะครอบครัวที่ต้องดูแล

ภาวะครอบครัวที่ต้องดูแล หมายถึง บุคคลผู้อยู่ในอุปการะหรือในปกครองที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ สำนักงานเขตบางชื่อต้องดูแลและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ได้แก่ บิดามารดา คู่สมรส บุตร ญาติและบุคคลอื่นๆ ซึ่งการไม่มีหรือมีภาวะครอบครัวรวมทั้งจำนวนบุคคลที่ต้องรับภาระนี้จะมีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุอย่างมาก เช่น ต้องการออมเงินหรือลงทุนที่มีผลตอบแทนสูง

ภาระหนี้สิน

ภาระหนี้สินส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ กล่าวคือ บุคคลที่ไม่มีหนี้สินในช่วงก่อนเกษียณอายุหรือมีแต่สามารถขจัดใช้ให้หมดได้ก่อนเกษียณอายุอาจจะไม่ต้องเตรียมหางานทำต่อเพื่อเพิ่มรายได้หลังเกษียณเหมือนบุคคลที่ยังมีหนี้สินอยู่แม้เกษียณอายุไปแล้วหรือการวางแผนออมเงินและการลงทุนระหว่างคนแต่ละกลุ่มก็จะแตกต่างกัน เนื่องจากความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินนอกเหนือ จากค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพไม่เหมือนกัน

สถานภาพในการทำงาน

ความแตกต่างของข้าราชการและลูกจ้างประจำเมื่อเกษียณอายุ คือ

- 1) ข้าราชการสามารถเลือกรับเป็นเงินบำนาญ (มีรายได้ประจำเป็นรายเดือน) หรือเงินบำเหน็จ (รับเป็นเงินก้อนใหญ่ครั้งเดียว) แต่ลูกจ้างประจำรับได้เพียงเงินบำเหน็จอย่างเดียวเท่านั้น
- 2) ข้าราชการผู้รับบำนาญมีสิทธิเบิกจ่ายสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาลของตนเองและครอบครัวรวมทั้งสวัสดิการค่าการศึกษาบุตรได้ แต่ข้าราชการผู้ขอรับเงินบำเหน็จและลูกจ้างประจำไม่มีสิทธิดังกล่าว

ดังนั้นสถานภาพการเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำจึงมีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุด้วยเช่นกัน

รายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือนส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ กล่าวคือ บุคคลที่มีรายได้ต่อเดือนมาก สามารถออมหรือลงทุนได้มากกว่าบุคคลที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย นั่นคือ

รายได้จะเป็นในทิศทางเดียวกับวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

6.2 ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ

การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้ดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุได้โดยไม่เดือดร้อน

บุคคลใดมีการเตรียมตัวศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้ดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุได้โดยไม่เดือดร้อนไว้ก่อนย่อมมีชีวิหลังเกษียณที่สุขสบายกว่าบุคคลที่ไม่เตรียมตัวศึกษาเลยหรือเตรียมตัวเมื่อใกล้เกษียณอายุ เพราะจะสามารถวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุได้ดีกว่า

เช่นเดียวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินด้านอื่นๆ หากบุคคลใดเตรียมตัวไว้ก่อนจะสามารถวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุได้ดีกว่าบุคคลที่ไม่ได้เตรียมตัวได้แก่

การวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุ

การวางแผนทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ

การสะสมเงินไว้ใช้จ่ายเจ็บป่วย

การเตรียมแบ่งทรัพย์สินให้บุตรหลานหรือบุคคลอื่น

การวางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้า

การเตรียมเงินไว้ซ่อมบ้านและซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ

การวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ

6.3 การเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุน

บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนรวมทั้งผลตอบแทนและความเสี่ยงของการออมและการลงทุนแต่ละรูปแบบย่อมสามารถวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มี หรือมีความรู้ความเข้าใจ ดังกล่าวน้อยกว่า

ผลตอบแทน

ความต้องการผลตอบแทนจากการออมหรือการลงทุนมากหรือน้อยเป็นตัวกำหนดรูปแบบและวงเงินในการตัดสินใจออมหรือลงทุนของบุคคล จึงเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการวางแผนทางการเงิน เพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ความเสี่ยง

ความสามารถยอมรับความเสี่ยงหรือการขาดทุนหรือการวางแผนกระจายการออมและการลงทุน เป็นตัวกำหนดรูปแบบและวงเงินในการออมและการลงทุนและเป็นปัจจัยสำคัญในการ

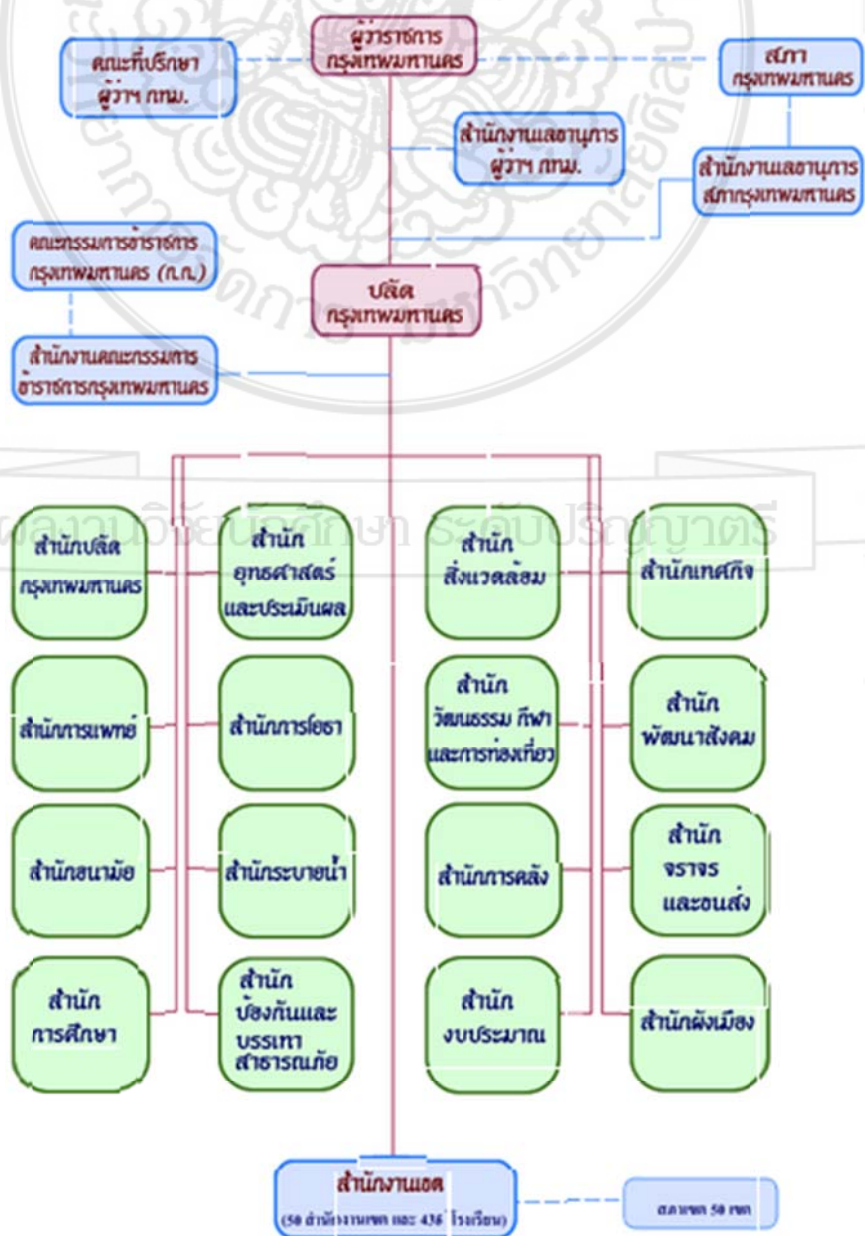

วางแผนทางการเงิน เพื่อเตรียมการเกษียณอายุด้วยเช่นกันเนื่องจากหลังการเกษียณอายุ บุคคลบางรายไม่มีรายได้อื่นนอกจากเงินบำเหน็จบำนาญ หากสูญเสียเงินไปกับการออมหรือการลงทุนที่ผิดพลาด อาจทำให้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความลำบาก

7. ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร (กทม.) มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยราชการที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาล ทำหน้าที่บริหารและบริการประชาชนภายในเขตพื้นที่การปกครองของกรุงเทพมหานครภายใต้อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด มีการจัดระเบียบบริหารราชการเหมือนหน่วยราชการทั่วไป ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 และมีการจัดส่วนราชการ ดังนี้

โครงสร้างหน่วยงาน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 3 แสดงโครงสร้างหน่วยงาน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. (ออนไลน์).

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขต

สำนักงานเขต แบ่งเป็น 10 ฝ่าย แต่ละฝ่ายมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ฝ่ายปกครอง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปกครอง การทะเบียนปกครองการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การเลือกตั้ง การทำประชามติและประชาพิจารณ์ การจัดทำแผนพัฒนาเขต การคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ

2. ฝ่ายทะเบียน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนแรงงานต่างด้าว สัญชาติ ทะเบียนทั่วไป (ได้แก่ ทะเบียนครอบครัว ทะเบียนชื่อบุคคล) การควบคุมดูแลศูนย์ควบคุมบริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ฯลฯ

3. ฝ่ายโยธา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง การซ่อมแซม การปรับปรุงโรงเรียน ถนน ตรอก ซอย ทางเท้า ผิวจราจร สิ่งสาธารณประโยชน์และสะพานคนเดินข้าม การเวนคืนและจัดกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่อยู่ในโครงการพื้นที่ปิดล้อมของสำนักงานเขตเพื่อการก่อสร้างหรือเชื่อมถนน ตรอก ซอย การดูแลรักษาที่สาธารณะและที่ของเอกชนที่ยินยอมให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน การบำรุงดูแลรักษาคู คลอง ทางหรือท่อระบายน้ำ สะพานข้ามคลอง การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ฯลฯ

4. ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหาร การสุขาภิบาลสถานที่และการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายแก่สุขภาพ การสุขาภิบาลตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสะสมอาหาร การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

5. ฝ่ายรายได้ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานคร (ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ค่าเช่า ค่าบริการ และรายได้อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย) การสืบทรัพย์ผู้ค้างชำระภาษีที่อยู่ในพื้นที่เขต การดำเนินคดีแก่ผู้ค้างชำระภาษี การจัดทำทะเบียนควบคุมการจัดเก็บรายได้ การจัดทำสถิติการจัดเก็บรายได้แต่ละประเภท การรายงานการจัดเก็บภาษีและหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

6. ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม การเก็บขนมูลฝอย (ยกเว้นมูลฝอยในแม่น้ำเจ้าพระยา เรือท่องเที่ยว และเรือสินค้า) การสุขาภิบาลสิ่งปฏิกูล ไขมัน และน้ำมัน การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การปลูก ดูแลและบำรุงรักษาต้นไม้ ฯลฯ

7. ฝ่ายการศึกษา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป การงบประมาณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 งาน กิจกรรม นักเรียน ในสถานศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการเจ้าหน้าที่สวัสดิการ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และบำเหน็จบำนาญของข้าราชการครู และลูกจ้างของโรงเรียนและข้าราชการครูในฝ่ายการศึกษา ฯลฯ

8. ฝ่ายการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานงบประมาณ การเงิน การบัญชี และการพัสดุ ที่เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินอุดหนุนรัฐบาล เงินนอกงบประมาณและเงินอื่นใด การปฏิบัติงานตามโครงการจัดระบบข้อมูลและข่ายงานระบบคอมพิวเตอร์ของกรุงเทพมหานคร (MIS) จำนวน 9 ระบบงาน ฯลฯ

9. ฝ่ายเทศกิจ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร การควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การส่งเสริมดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การส่งเสริมสนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานนิติการทั่วไป งานเกี่ยวกับคดี และการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดี และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

10. ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนา ชุมชน และสังคมทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม อนามัย และคุณภาพชีวิต การสงเคราะห์สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสพภัย การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก การสนับสนุนและประสานการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายด้านวัฒนธรรม นันทนาการ และการท่องเที่ยว การให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการเกษตรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเกษตร การดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ฯลฯ

สำนักงานเขตบางซื่อ

- วิสัยทัศน์ : “สำนักงานเขตบางซื่อ บริการอย่างมีคุณภาพ และมุ่งมั่นส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้ประชาชน”

- คำขวัญ : เป็นอำเภอเก่า ลือเล่่าพระสัมพุทธเจ้ามิจิตรศิลปกรรม เลิศล้ำงานแกะสลัก
- ประวัติความเป็นมา

อำเภอบางซื่อ ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นอำเภอชั้นนอกอำเภอหนึ่งในมณฑลกรุงเทพ โดยขึ้นตรงต่อกระทรวงนครบาลเมื่อปี พ.ศ. 2437 ซึ่งเป็นปีที่เริ่มมีการปฏิรูปการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาลในปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในช่วงที่มีอาณาเขตกว้างขวางที่สุดนั้น อำเภอบางซื่อแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 14 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางพลัด ตำบลบางอ้อ

ตำบลบางโพ ตำบลบางกระบือ ตำบลถนนนครไชยศรี ตำบลสามเสนใน ตำบลสามเสนนอก ตำบลลาดยาว ตำบลสี่แยกบางซื่อ ตำบลบางซื่อใต้ ตำบลบางซื่อเหนือ ตำบลบางซ่อน ตำบลบางเขนใต้ และตำบลบางเขน(ครอบคลุมไปถึงพื้นที่บางส่วนของเขตบางพลัด เขตดุสิต เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตจตุจักร และอำเภอเมืองนนทบุรีในปัจจุบัน)

ในวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2458 (รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) ได้มีประกาศกระทรวงนครบาลกำหนดเขตการปกครองในกรุงเทพมหานคร (หรือมณฑลกรุงเทพ) ขึ้นใหม่ และกำหนดให้อำเภอบางซื่อรวมอยู่ในท้องที่จังหวัดพระนครตลอดเวลาที่ผ่านมา ในเขตจังหวัดพระนครได้มีการปรับปรุงเขตการปกครองใหม่หลายครั้ง ตำบลในอำเภอบางซื่อหลายตำบลถูกยุบรวมกับตำบลอื่นหรือไม่ก็ถูกโอนไปขึ้นกับอำเภอข้างเคียง ทำให้อำเภอนี้มีขนาดเนื้อที่ลดลง ในปี พ.ศ. 2470 ท้องที่อำเภอบางซื่อเหลือเพียงตำบลบางซื่อ บางซ่อน ลาดยาว สามเสนนอก สามเสนใน และบางกระบือเท่านั้นในที่สุดเมื่อปี พ.ศ. 2481 (รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล) ทางราชการมีคำสั่งให้รวมอำเภอที่มีจำนวนประชากรและปริมาณงานไม่มากเข้าด้วยกัน อำเภอบางซื่อจึงถูกยุบเลิก เหลือเพียงชื่อ ตำบลบางซื่อ เป็นเขตการปกครองย่อยของอำเภอดุสิตนับแต่นั้น

ในปี พ.ศ. 2514 มีประกาศคณะปฏิวัติให้รวมจังหวัดพระนครกับจังหวัดธนบุรีเข้าด้วยกันเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรีและในปีถัดมา (พ.ศ. 2515) ก็มีประกาศคณะปฏิวัติเปลี่ยนรูปแบบการบริหารเมืองหลวงใหม่อีกครั้งจากนครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นกรุงเทพมหานคร แบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตและแขวงแทนอำเภอและตำบลตามลำดับตำบลบางซื่อจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น แขวงบางซื่อ และยังคงขึ้นกับเขตดุสิต

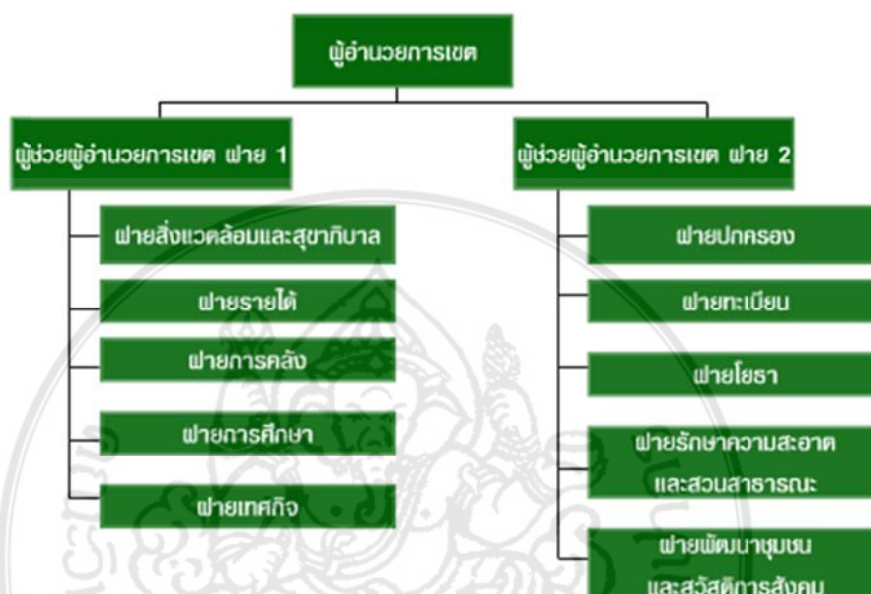
ภายหลังเขตดุสิตมีความเจริญและมีประชากรหนาแน่นขึ้น ท้องที่บางแห่งโดยเฉพาะแขวงบางซื่อ (ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือสุดของเขต) ยังอยู่ไกลจากสำนักงานเขตมาก ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานราชการสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงและสะดวกรวดเร็ว ในขั้นแรกกรุงเทพมหานครจึงได้ตั้งสำนักงานเขตดุสิต สาขา 1 รับผิดชอบในพื้นที่แขวงบางซื่อเมื่อปี พ.ศ. 2532 ต่อมาในวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 จึงมีประกาศกระทรวงมหาดไทยแยกแขวงบางซื่อออกจากเขตดุสิตและจัดตั้งเป็น เขตบางซื่อ ขึ้น เพื่อประโยชน์ในการปกครอง การบริหารราชการ และการให้บริการแก่ประชาชนที่ย้ายเข้ามาอยู่อาศัยในท้องที่มากขึ้น ประกาศฉบับดังกล่าวเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ กระทรวงออกประกาศนั่นเอง

การแบ่งเขตการปกครอง

วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่ากรุงเทพมหานคร ได้ลงนามในประกาศเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงบางซื่อ และตั้งแขวงวงศ์สว่าง เขตบางซื่อโดยมีผลใช้

บังคับเมื่อวันที่ 21 กันยายน ปีเดียวกัน ส่งผลให้ปัจจุบัน เขตบางซื่อแบ่งหน่วยการปกครองย่อย ออกเป็น 2 แขวง ได้แก่ 1. แขวงบางซื่อ 2. แขวงวงศ์สว่าง

- แผนผังองค์กร

ภาพประกอบ 4 แสดงแผนผังองค์กรสำนักงานเขตบางซื่อ
ที่มา : เว็บไซต์สำนักงานเขตบางซื่อ. (ออนไลน์)

- อัตรากำลัง

ข้าราชการ	148 คน
ลูกจ้างประจำ	544 คน
ลูกจ้างชั่วคราว	115 คน
รวม	807 คน (ข้อมูลเดือนสิงหาคม 2556)

- ที่ตั้งสำนักงานเขต : เลขที่ 99 ซอยกานต์ประภา ถ.ประชาชื่น แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

- หมายเลขโทรศัพท์ : 0 25869977

หมายเลขโทรสาร : 0 25869971

เว็บไซต์ : เว็บไซต์สำนักงานเขตบางซื่อ www.bangkok.go.th/bangsue/

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีระชาติ กิเลนทอง และคณะ (2555) ทำการศึกษาเรื่อง “การเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนทางการเงินของกลุ่มงานในระบบ ช่วงอายุ 40 – 60 ปี” ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมสำหรับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุของกลุ่มแรงงานในระบบ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 825 ราย ซึ่งประกอบด้วยพนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการ/พนักงานข้าราชการ ที่มีอายุระหว่าง 40 – 60 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของการออมเพื่อการเกษียณอยู่ในลำดับแรกๆ คือ เป็นลำดับที่ 2 รองจากการออมเพื่อการศึกษาของบุตรและมรดกของลูกหลาน โดยผู้ตอบอายุมากที่ใกล้เกษียณมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการออมเพื่อการเกษียณมากกว่าผู้ตอบที่อายุน้อย อัตราการออมช่วงก่อนเกษียณอายุของผู้ตอบมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 22 และอัตราการใช้จ่ายเงินออมหลังเกษียณมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 5.7 เมื่อพิจารณารายละเอียดขั้นตอนต่างๆในกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ พบว่าข้อสรุปเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อเกษียณดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือน้อยลง เนื่องจากผู้ตอบมีความผิดพลาดในขั้นตอนของการวางแผน ซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะที่เงินออมไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ ข้อผิดพลาดที่พบมี 7 ประการ ดังนี้

1) การเริ่มวางแผนช้าเกินไป : อายุเฉลี่ยที่ผู้ตอบเริ่มต้นวางแผนเพื่อการเกษียณคือ 42 ปี ซึ่งถือว่าค่อนข้างช้าเมื่อเทียบกับผลการศึกษาของประเทศอื่นๆ

2) การวางแผนด้วยความมั่นใจมากเกินไปเกินไป : สัดส่วนของผู้ตอบที่ไม่เคยวางแผนเพื่อการเกษียณ แต่มีความมั่นใจว่าคุณภาพชีวิตหลังเกษียณจะใกล้เคียงหรือดีกว่าปัจจุบันมีสูงถึงร้อยละ 71

3) การวางแผนโดยขาดความรู้ ความเข้าใจที่เหมาะสม : ผู้ตอบโดยเฉลี่ยคาดว่าจะลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงด้วยสัดส่วนที่สูงขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น และการละลายผลของเงินเพื่อที่มีต่อค่าใช้จ่ายในอนาคต เป็นต้น

4) การประมาณค่าใช้จ่ายหลังเกษียณน้อยเกินไป : สัดส่วนการทดแทนรายได้ (Income Replacement Ratio) ที่ผู้ตอบใช้ในการวางแผนมีค่าเฉลี่ยเพียงร้อยละ 34 ซึ่งถือว่าต่ำมากเมื่อเทียบกับร้อยละ 70 ซึ่งเป็นค่าขั้นต่ำที่นิยมใช้ในการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้ผู้เกษียณสามารถรักษาคุณภาพชีวิตหลังเกษียณได้ใกล้เคียงกับก่อนเกษียณ

5) การประมาณอายุคาดเฉลี่ยน้อยเกินไป : ผู้ตอบเพศหญิงที่ประมาณอายุคาดเฉลี่ยน้อยเกินไปมีสัดส่วนที่สูงกว่าเพศชาย ซึ่งผู้ตอบกลุ่มนี้มีโอกาสที่เงินออมเพื่อการเกษียณจะหมดก่อนสิ้นอายุขัย

6) การออมเงินไว้น้อยเกินควร : ผู้ตอบส่วนใหญ่มีปริมาณเงินออมและทรัพย์สินที่แปลงเป็นเงินสดได้ในสัดส่วนค่อนข้างต่ำ แต่ถ้าวรวมอสังหาริมทรัพย์เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ก่อนการเกษียณ ทำให้ผู้ตอบมีทรัพย์สินพอใช้หลังเกษียณ

7) การเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retirement) ร้อยละ 28 ของผู้ตอบต้องการเกษียณก่อนกำหนด แต่ส่วนใหญ่ของผู้ที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนดมีเงินออมไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่ายหลังเกษียณ ถ้าผู้เกษียณก่อนกำหนดยินยอมเกษียณอายุช้าลง 1 ปี พบว่าร้อยละ 51 จะไม่ประสบปัญหาเงินไม่พอใช้หลังเกษียณ

ธิดารัตน์ อติชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) ทำการศึกษาเรื่อง “การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค” ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 355 คน ซึ่งเป็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (สำนักงานกลาง) เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 40 – 60 ปี

ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า

1) ผลศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการฝากเงินกับสถาบันการเงินมากที่สุดมีผู้ที่เคยลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทพันธบัตรมากที่สุด ส่วนใหญ่มีสัดส่วนในการออมและลงทุนต่อรายได้ 25% มีการตัดสินใจออมและลงทุนด้วยตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการออมและลงทุนเพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัวมากที่สุด

2) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุพบว่าวิธีการออมและลงทุนมีความสัมพันธ์กับเพศรายได้ตำแหน่งงานความเสี่ยงความเชื่อและประสบการณ์ประเภทการลงทุนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาระยะเวลาในการออมและลงทุนมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งงานความเสี่ยงและความรู้ความเข้าใจและสัดส่วนในการออมและลงทุนต่อรายได้มีความสัมพันธ์กับอายุรายได้ตำแหน่งงานความเสี่ยงผลตอบแทนความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อและประสบการณ์

จักรพงศ์ สอนอาจ (2553) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง “การวางแผนการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงเขตบางเขน” ได้ศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงเขตบางเขนโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน เป็นพนักงานการไฟฟ้านครหลวง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

ผลการวิจัยพบว่าพนักงานการไฟฟ้านครหลวง เขตบางเขน มีการวางแผนชีวิตหลังเกษียณอายุในด้านต่างๆอยู่ในระดับปานกลางถึงมากอาจมีผลมาจากการคิดว่าการเกษียณอายุนั้นเป็น

เรื่องใกล้ตัวและยังไม่ถึงเวลาที่จะต้องเตรียมตัวในด้านปัจจัยทางสังคมในการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ พนักงานให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางยอมรับต่อการสละตำแหน่งที่จะเกิดขึ้นได้มีความต้องการที่จะทำงานอดิเรกต่างๆหลังจากเกษียณอายุไปแล้วและยังต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่จะทำให้ตัวของพนักงานเองไม่รู้สึกถูกทอดทิ้งจากองค์กรที่เคยทำงานมาก่อนในด้านเศรษฐกิจ พนักงานให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางมีการสะสมเงินออมเพื่อไว้ใช้หลังเกษียณอายุแล้วเป็นส่วนมากและมีการวางแผนเงินบำเหน็จเอาไว้ล่วงหน้าแล้วว่าจะจัดสรรเงินในอนาคตอย่างไรอยู่ในระดับปานกลางในด้านสุขภาพพนักงานมีการเตรียมพร้อมในระดับมาก พนักงานมีสุขภาพจิตที่ดีพร้อมที่จะยอมรับและเตรียมตัวเตรียมใจสำหรับการเกษียณและอายุที่มากขึ้นมีการเตรียมความพร้อมในการเตรียมตัวออกกำลังกายและทานอาหารเพื่อสุขภาพที่แข็งแรงในอนาคตและมีข้อเสนอจากพนักงานเองว่าควรได้รับการดูแลทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจเหมือนตอนที่ยังคงสภาพการเป็นพนักงานอยู่

วันชัย แก้วสุมาลี (2552) ทำการศึกษาเรื่อง “ความเชื่อ ทศนคติและพฤติกรรม การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานของบุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร” ได้ศึกษาความเชื่อ ทศนคติและพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงาน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เป็นบุคคลวัยผู้ใหญ่อายุระหว่าง 21 – 60 ปี ที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนหรือประกอบธุรกิจส่วนตัวในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลจากการวิจัยพบว่า

1) เพศหญิงและเพศชาย มีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานทางด้านจิตใจและด้านทรัพย์สินเงินทองไม่ต่างกันแต่เพศหญิงมีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานด้านร่างกายมากกว่าเพศชาย

2) กลุ่มที่มีอายุมากกว่ามีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุแต่ละด้านคือ ด้านร่างกายด้านจิตใจและด้านทรัพย์สินเงินทองมากกว่ากลุ่มที่มีระดับอายุน้อยกว่าโดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไปกับกลุ่มที่มีระดับอายุ 40 ปีลงมา

3) กลุ่มที่มีสถานภาพสมรสมีคู่หรืออยู่ด้วยกันและสถานภาพหม้ายหย่าหรือแยกกันอยู่ มีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานด้านร่างกายด้านจิตใจและด้านทรัพย์สินเงินทองมากกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพโสด

4) กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5) กลุ่มที่มีระดับรายได้สูงกว่ามีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานด้านร่างกายด้านจิตใจและด้านทรัพย์สินเงินทองมากกว่าบุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานครที่มี

ระดับรายได้ต่ำกว่าโดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไปกับกลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ที่ได้ศึกษาเรื่องการวางแผนเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ การออมและการลงทุนเพื่อในชีวิตหลังการเกษียณอายุ ทำให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญต่างๆที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยทั่วไป ปัจจัยเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุและปัจจัยเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน งานวิจัยต่างๆที่ได้นำมาศึกษาสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดตัวแปรในกรอบแนวคิดและการสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” โดยมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล
5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ในที่นี้จะเก็บข้อมูลจากสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 692 คนในช่วงเดือนกรกฎาคม 2556 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2557

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีที่มีประชากรจำนวนจำกัด คำนวณโดยใช้สูตร Yamane ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง = 0.05 (ดังนั้นระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.95)

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{692}{1 + 692 (0.05)^2} = 253.47$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ≈ 253 คน

การเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้กระจายตามเกณฑ์ คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างหลาย
ประการโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ภาระทางครอบครัว ภาระหนี้สิน สถานภาพในการทำงาน รายได้ต่อเดือน

ปัจจัยการเตรียมด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ ได้แก่ การจัดสรรเงิน การออม และการลงทุน การหารายได้เพิ่ม การสะสมเงินใช้จ่ายยามเจ็บป่วย การแบ่งทรัพย์สิน การวางแผน รายรับ-รายจ่าย การเตรียมเงินซ่อมบ้านและซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการภาระหนี้สิน

ปัจจัยด้านการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยง ผลตอบแทน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบการออมและการลงทุน ประเภทหลักทรัพย์ ระยะเวลาการจัดสรรเงินลงทุน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 300 ชุด โดยผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือขึ้นมาจากแบบสอบถามของงานวิจัย ความเชื่อทัศนคติและพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานของบุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร ของวันชัย แก้วสุมาลี (2552) และงานวิจัย การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคของ อธิรัตน์ อติชาตนันท์ และ แพรวพรรณ มังคลา (2554) โดยแบ่งรายละเอียดของคำถามออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระทางครอบครัว ภาระหนี้สิน สถานภาพในการทำงาน รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วย 3 ส่วนย่อย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ผลตอบแทน และความเสี่ยง

ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับรูปแบบของการออมและการลงทุน ประเภทหลักทรัพย์ ระยะเวลาการจัดสรรเงินลงทุนที่ต้องการ

การแปรผล

ลักษณะคำถามในส่วนที่ 2 และ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามชนิดปลายปิดแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า โดยใช้แบบวัดของ LikertScaleซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ,2555)
ดังต่อไปนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

ระดับความสำคัญมากที่สุด	ระดับคะแนน	5 คะแนน
ระดับความสำคัญมาก	ระดับคะแนน	4 คะแนน
ระดับความสำคัญปานกลาง	ระดับคะแนน	3 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อย	ระดับคะแนน	2 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1 คะแนน

4. ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 253คน ในสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อสอบถาม ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายในสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยกระจายตามฝ่ายต่างๆที่ระบุไว้ในหัวข้อการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ได้กล่าวไว้แล้วในช่วงเดือนกรกฎาคม 2256 ถึง เดือนสิงหาคม2556
3. นำแบบสอบถามกลับมาสำรวจถึงความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามไปลงรหัส บันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อให้ทราบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน และข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ ในสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยสามารถวิเคราะห์แบบสอบถามได้ดังนี้

- 1) แบบสอบถาม ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงผลเป็นความถี่และร้อยละ
- 2) แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ย ร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) แบบสอบถาม ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน
แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ย ร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4) แบบสอบถาม ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ
แสดงผลเป็นความถี่และร้อยละ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากงานวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ” สามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแบ่งออกได้เป็น 9 ส่วน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย มีภาระหนี้สินเกี่ยวกับเรื่องใดมากที่สุด สถานภาพในการทำงาน รายได้ต่อเดือน (เงินเดือน/ค่าจ้าง รวมทั้งค่าตอบแทนอื่นๆจากทางราชการ) โดยมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ

เพศ	จำนวน (n=253)	ร้อยละ
ชาย	111	43.87
หญิง	142	56.13
รวม	253	100.00

ตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกเป็นเพศหญิงจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 56.13 และเพศชายจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 43.87

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามอายุ

อายุ	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 40 ปี	77	30.44
40 - 45 ปี	54	21.34
46 - 50 ปี	46	18.18

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามอายุ (ต่อ)

อายุ	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
51 – 55 ปี	38	15.02
56 – 60 ปี	38	15.02
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกเป็นอายุต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 30.44 อายุระหว่าง 40- 45 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 21.34 อายุระหว่าง 46 – 50 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 อายุระหว่าง 51 – 55 คน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.02 และอายุระหว่าง 56 – 60 ปี จำนวน 38 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.02

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษา	จำนวน (n=253)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	107	42.29
ปริญญาตรี	116	45.85
สูงกว่าปริญญาตรี	30	11.86
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกเป็นการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 45.85 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 42.29 และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (n= 253)	ร้อยละ
โสด	77	30.44
สมรส / อยู่ด้วยกัน	145	57.31
หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	31	12.25
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกเป็นสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 145 คิดเป็นร้อยละ 57.31 สถานภาพโสด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 30.44 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 12.25

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
คนเดียว	20	7.91
2 คน	40	15.81
3 คน	74	29.25
4 คนขึ้นไป	119	47.03
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกเป็นสมาชิกครอบครัว 4 คนขึ้นไป จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 47.03 สมาชิกครอบครัว 3 คน จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 สมาชิกครอบครัว 2 คน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 15.81 และสมาชิกในครอบครัวคนเดียว จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.91

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามจำนวนบุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

จำนวนบุคคลในครอบครัวที่อยู่ในความรับผิดชอบ	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
1 - 2 คน	124	49.01
3 - 4 คน	71	28.06
4 คนขึ้นไป	25	9.88
ไม่มี	33	13.05
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกเป็นจำนวนบุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย 1-2 คน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 49.01 จำนวนบุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย 3-4 คน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 ไม่มีบุคคลใน

ครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.05 และจำนวนบุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย 4 คนขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.88

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามภาระหนี้สิน

ภาระหนี้สิน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
ที่อยู่อาศัย	71	28.06
ยานพาหนะ	30	11.86
ค่าเล่าเรียนบุตร/หลาน	27	10.67
ค่าใช้จ่ายในครอบครัว	94	37.16

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามภาระหนี้สิน (ต่อ)

ภาระหนี้สิน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
การลงทุนในธุรกิจ	4	1.58
ไม่มี	27	10.67
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกตามภาระหนี้สินเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัว จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 37.16 ภาระหนี้สินเรื่องที่อยู่อาศัยจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 ภาระหนี้สินเรื่องยานพาหนะ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86 ภาระหนี้สินเรื่องค่าเล่าเรียนบุตร/หลาน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.67 ไม่มีภาระหนี้สิน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.67 และภาระหนี้สินเรื่องการลงทุนในธุรกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.58

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสภาพในการทำงาน

สภาพในการทำงาน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
ข้าราชการ	148	58.50
ลูกจ้างประจำ	105	41.50
รวม	253	100.00

ศึกษาวิธีจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน	34 (13.4)	82 (32.4)	103 (40.7)	24 (9.5)	10 (4.0)	3.42	0.97	ปานกลาง
มีการวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้	25 (9.9)	78 (30.8)	94 (37.2)	43 (17.0)	13 (5.1)	3.23	1.01	ปานกลาง
วางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ	33 (13.0)	73 (28.9)	90 (35.6)	44 (17.4)	13 (5.1)	3.27	1.06	ปานกลาง
สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย	21 (8.3)	70 (27.7)	100 (39.5)	46 (18.2)	16 (6.3)	3.13	1.01	ปานกลาง
เตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้	25 (9.9)	63 (24.9)	88 (34.8)	44 (17.4)	33 (13.0)	3.01	1.16	ปานกลาง
วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ	24 (9.5)	82 (32.4)	79 (31.2)	49 (19.4)	19 (7.5)	3.17	1.08	ปานกลาง
เตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ	19 (7.5)	57 (22.5)	102 (40.3)	55 (21.7)	20 (7.9)	3.00	1.03	ปานกลาง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
วางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ	60 (23.7)	85 (33.6)	63 (24.9)	31 (12.3)	14 (5.5)	3.58	1.14	มาก
รวม						3.22	0.76	ปานกลาง

ความรู้ความเข้าใจ								
ก่อนการตัดสินใจออมและลงทุนท่านมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการออมและการลงทุนเป็นอย่างดี	24 (9.5)	73 (28.9)	110 (43.5)	30 (11.9)	16 (6.3)	3.23	0.99	ปานกลาง
อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน	29 (11.5)	92 (36.4)	87 (34.4)	32 (12.6)	13 (5.1)	3.36	1.01	ปานกลาง
ความเสี่ยงทางการเงินเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน	35 (13.8)	81 (32.0)	91 (36.0)	34 (13.4)	12 (4.7)	3.37	1.03	ปานกลาง
รวม						3.32	0.91	ปานกลาง
ผลตอบแทน								
เลือกการลงทุนที่ทำให้เงินต้นไม่สูญหายแม้ว่าจะไม่ได้กำไรมากก็ตาม	42 (16.6)	75 (29.6)	81 (32.0)	36 (14.2)	19 (7.5)	3.34	1.14	ปานกลาง
เลือกการลงทุนที่มักได้กำไรไม่มากนักและต้องขาดทุนไม่มาก	28 (11.1)	60 (23.7)	110 (43.5)	32 (12.6)	23 (9.1)	3.15	1.07	ปานกลาง
เลือกการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงแม้ว่าการลงทุนนั้นมีความเสี่ยงในการขาดทุนสูงก็ตาม	10 (4.0)	41 (16.2)	82 (32.4)	78 (30.8)	42 (16.6)	2.60	1.07	ปานกลาง
ต้องการผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน	52 (20.6)	88 (34.8)	79 (31.2)	24 (9.5)	10 (4.0)	3.59	1.07	มาก
รวม						3.17	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการเตรียมตัวด้านการออม และการลงทุนที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน การออมและการลงทุน	ระดับความคิดเห็น					ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ความเสี่ยง								
สามารถยอมรับความ เสี่ยงจากการออมและ การลงทุนได้	8 (3.2)	47 (18.6)	110 (43.5)	53 (20.9)	35 (13.8)	2.76	1.01	ปานกลาง
มีการกระจายการออม และการลงทุน	12 (4.7)	48 (19.0)	111 (43.9)	47 (18.6)	35 (13.8)	2.82	1.04	ปานกลาง
เน้นการออมและการ ลงทุนที่สร้างรายได้ ประจำและมีความ ปลอดภัยสูง	47 (18.6)	88 (34.8)	81 (32.0)	26 (10.3)	11 (4.3)	3.53	1.04	มาก
สามารถทนต่อการ ขาดทุน	7 (2.8)	31 (12.3)	86 (34.0)	54 (21.3)	75 (29.6)	2.37	1.11	น้อย
รวม						2.87	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ด้านความรู้ความเข้าใจในการออมและลงทุน โดยรวมให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (3.32) โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องความเสี่ยงทางการเงินเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน (3.37) มากที่สุด รองลงมา คือ อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน (3.36) และก่อนการตัดสินใจออมและลงทุนท่านมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการออมและการลงทุนเป็นอย่างดี (3.23) ด้านผลตอบแทนในการออมและการลงทุนในภาพรวมให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (3.17) โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องต้องการผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน (3.59) มากที่สุด รองลงมาคือ เลือกลงทุนที่ทำให้เงินต้นไม่สูญหายแม้ว่าจะไม่ได้กำไรมากก็ตาม (3.34) เลือกลงทุนที่มักได้กำไรไม่มากนักและต้องขาดทุนไม่มาก (3.15) และเลือกลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงแม้ว่าการลงทุนนั้นมีความเสี่ยงในการขาดทุนสูงก็ตาม

(2.60) ด้านความเสี่ยงในการออมและการลงทุนในภาพรวมให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (2.87) โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องเน้นการออมและการลงทุนที่สร้างรายได้ประจำและมีความปลอดภัยสูง (3.53) มากที่สุดรองลงมาคือ มีการกระจายการออมและการลงทุน (2.82) สามารถยอมรับความเสี่ยงจากการออมและการลงทุนได้ (2.76) และความสามารถทนต่อการขาดทุน (2.37)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

จากการวิจัยพบว่า ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกได้เป็น 6 ส่วน คือ วิธีการออมเงินและการลงทุนปัจจุบันประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุน ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนสัดส่วนในการออมเงินและการลงทุนต่อรายได้ผู้ที่ให้คำแนะนำหรือปรึกษาในเรื่องการลงทุนและวัตถุประสงค์หลักในการลงทุน โดยมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวิธีการออมเงินและการลงทุนปัจจุบัน

วิธีการออมเงินและการลงทุนปัจจุบัน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
ฝากเงินกับสถาบันการเงิน (ธนาคาร, สหกรณ์ออมทรัพย์)	187	73.91
ซื้อพันธบัตรหรือหุ้นกู้	14	5.53
ซื้อสลากออมทรัพย์หรือสลากออมสิน	26	10.28
ซื้อทรัพย์สิน เช่น ทองคำ ที่ดิน	26	10.28
ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	0	0.00
รวม	253	100.00

** เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผู้ใดเลือกวิธีการออมและการลงทุนแบบหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ จึงมีค่าเป็น 0

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกเป็นวิธีการออมเงินและการลงทุนปัจจุบัน แบบฝากเงินกับสถาบันการเงิน (ธนาคาร, สหกรณ์ออมทรัพย์) จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 73.91 แบบซื้อสลากออมทรัพย์หรือสลากออมสิน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 แบบซื้อทรัพย์สิน เช่น ทองคำที่ดิน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 แบบซื้อพันธบัตรหรือหุ้นกู้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.53 และไม่มีการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์

ประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
หน่วยลงทุน	26	10.28
หุ้นกู้	37	14.62
พันธบัตร	26	10.28
ไม่เคย	164	64.82
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกตามประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์พบว่า ไม่เคยลงทุนจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 64.82 ลงทุนในหลักทรัพย์ในหุ้นกู้จำนวน 37 คนคิดเป็นร้อยละ 14.62 ลงทุนในหลักทรัพย์ในหน่วยลงทุนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 และลงทุนในหลักทรัพย์ในพันธบัตรจำนวน 26 คนคิดเป็นร้อยละ 10.28

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน

ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี)	63	24.90
ระยะปานกลาง (1-5ปี)	113	44.66
ระยะยาว (5 ปีขึ้นไป)	77	30.43
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกตามระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนพบว่าระยะปานกลาง (1-5 ปี) มีจำนวน 113 คนคิดเป็นร้อยละ 44.66 ระยะยาว (5ปีขึ้นไป) มีจำนวน 77 คนคิดเป็นร้อยละ 30.43 และระยะสั้น (ไม่เกิน1ปี) มีจำนวน 63 คนคิดเป็นร้อยละ 24.90

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสัดส่วนในการออมเงินและการลงทุนต่อรายได้

สัดส่วนในการออมเงินและการลงทุนต่อรายได้	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
ไม่ออมและลงทุนเลย	62	24.51

ออมเงินและลงทุน 25% ของรายได้	148	58.50
ออมเงินและลงทุน 50% ของรายได้	31	12.25
ออมเงินและลงทุน 75% ของรายได้	6	2.37
ออมเงินและลงทุน 100% ของรายได้	6	2.37
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกตามสัดส่วนในการออมเงินและการลงทุนต่อรายได้พบว่า มีการออมเงินและการลงทุน 25% ของรายได้ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 ไม่ออมและไม่ลงทุนเลย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 24.51 มีการออมเงินและลงทุน 50% ของรายได้ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.25 มีการออมเงินและลงทุน 75% ของรายได้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.37 และมีการออมเงินและลงทุน 100% ของรายได้ จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 2.37

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามผู้ให้คำแนะนำหรือปรึกษาเรื่องการลงทุน

ผู้ให้คำแนะนำหรือปรึกษาเรื่องการลงทุน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
ศึกษาด้วยตนเอง	157	62.06
ญาติพี่น้อง	31	12.25
เพื่อน	31	12.25
ผู้มีความรู้ด้านการลงทุน	34	13.44
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกตามผู้ให้คำแนะนำหรือปรึกษาเรื่องการลงทุนพบว่า ศึกษาด้วยตนเองจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 62.06 ผู้มีความรู้ด้านการลงทุนจำนวน 34 คนคิดเป็นร้อยละ13.44 ญาติพี่น้องจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.25 และจากเพื่อนจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.25

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวัตถุประสงค์หลักในการลงทุน

วัตถุประสงค์หลักในการลงทุน	จำนวน (n = 253)	ร้อยละ
----------------------------	-----------------	--------

เป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัว	109	43.08
เพิ่มผลประโยชน์จากเงินออมและลงทุน	62	24.51
สร้างรายได้หลักให้แก่ครอบครัว	82	32.41
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 253 คน จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการลงทุนพบว่า เพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัว จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 43.08 เพื่อสร้างรายได้หลักให้แก่ครอบครัวจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.41 และเพิ่มผลประโยชน์จากเงินออมและลงทุน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 24.51

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

1. ปัจจัยทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ภาระทางครอบครัว สถานภาพในการทำงานและรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

การทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ภาระทางครอบครัว สถานภาพในการทำงานและรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลนามบัญญัติ โดยเลือกใช้ค่าสถิติ Contingency coefficient ในการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปร และทำการสรุปผลสมมติฐานว่ายอมรับหรือปฏิเสธที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 18 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับวิธีการออมวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทั่วไป		ฝากเงินกับสถาบันการเงิน	พันธบัตรหรือหุ้นกู้	สลากออมทรัพย์	ทรัพย์สินเช่นทองคำที่ดิน	หุ้นในตลาดหลักทรัพย์	รวม	Sig.
เพศ	ชาย	85 (76.58)	9 (8.11)	6 (5.41)	11 (9.91)	0 (0.00)	111 (100.00)	0.067
	หญิง	102 (71.83)	5 (3.52)	20 (14.08)	15 (10.56)	0 (0.00)	142 (100.00)	

รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	
อายุ	ต่ำกว่า 40 ปี	58 (75.32)	4 (5.19)	9 (11.69)	6 (7.79)	0 (0.00)	77 (100.00)	0.506
	40 - 45 ปี	41 (75.93)	2 (3.70)	3 (5.56)	8 (14.81)	0 (0.00)	54 (100.00)	
	46 - 50 ปี	37 (80.43)	3 (6.52)	2 (4.35)	4 (8.70)	0 (0.00)	46 (100.00)	
	51 - 55 ปี	23 (60.53)	4 (10.53)	6 (15.79)	5 (13.16)	0 (0.00)	38 (100.00)	
	56 - 60 ปี	28 (73.68)	1 (2.63)	6 (15.79)	3 (7.89)	0 (0.00)	38 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	
การศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	85 (79.44)	8 (7.48)	5 (4.67)	9 (8.41)	0 (0.00)	107 (100.00)	0.083
	ปริญญาตรี	78 (67.24)	5 (4.31)	19 (16.38)	14 (12.07)	0 (0.00)	116 (100.00)	
	สูงกว่าปริญญาตรี	24 (80.00)	1 (3.33)	2 (6.67)	3 (10.00)	0 (0.00)	30 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	

ตารางที่ 18 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับวิธีการออมวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทั่วไป		ฝากเงินกับสถาบันการเงิน	พันธบัตรหรือหุ้นกู้	สลากออมทรัพย์	ทรัพย์สินเช่นทองคำที่ดิน	หุ้นในตลาดหลักทรัพย์	รวม	Sig.
สถานภาพ	โสด	59 (76.62)	4 (5.19)	10 (12.99)	4 (5.19)	0 (0.00)	77 (100.00)	0.246
	สมรส/อยู่	107	7	15	16	0	145	

	ด้วยกัน	(73.79)	(4.83)	(10.34)	(11.03)	(0.00)	(100.00)	
	หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	21 (67.74)	3 (9.68)	1 (3.23)	6 (19.35)	0 (0.00)	31 (100.00)	
	รวม	187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	
จำนวน สมาชิก	คนเดียว	15 (75.00)	1 (5.00)	4 (20.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	20 (100.00)	0.266
	2 คน	32 (80.00)	4 (10.00)	1 (2.50)	3 (7.50)	0 (0.00)	40 (100.00)	
	3 คน	55 (74.32)	4 (5.41)	9 (12.16)	6 (8.11)	0 (0.00)	74 (100.00)	
	4 คน	85 (71.43)	5 (4.20)	12 (10.08)	17 (14.29)	0 (0.00)	119 (100.00)	
	รวม	107 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	
สถานภาพ การทำงาน	ข้าราชการ	105 (70.95)	7 (4.73)	19 (12.84)	17 (11.49)	0 (0.00)	148 (100.00)	0.305
	ลูกจ้าง ประจำ	82 (78.10)	7 (6.67)	7 (6.67)	9 (8.57)	0 (0.00)	105 (100.00)	
	รวม	187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	

ผลงานวิจัยนักรศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 18 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับวิธีการออมวิธีการออมและการลงทุน
ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทั่วไป	ฝากเงิน กับ สถาบัน	พันธบัตร หรือหุ้นกู้	สลากออม ทรัพย์	ทรัพย์สิน เช่น ทองคำ	หุ้นในตลาด หลักทรัพย์	รวม	Sig.
--------------	--------------------------	-------------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------	-----	------

		การเงิน			ที่ดิน			
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	25 (80.65)	0 (0.00)	4 (12.90)	2 (6.45)	0 (0.00)	31 (100.00)	0.217
	10,001-20,000 บาท	100 (80.00)	7 (5.60)	8 (6.40)	10 (8.00)	0 (0.00)	125 (100.00)	
	20,001-30,000 บาท	39 (62.90)	4 (6.45)	8 (12.90)	11 (17.74)	0 (0.00)	62 (100.00)	
	30,001 - 40,000 บาท	17 (60.71)	3 (10.71)	5 (17.86)	3 (10.71)	0 (0.00)	28 (100.00)	
	40,001 บาทขึ้นไป	6 (85.71)	0 (0.00)	1 (14.29)	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (100.00)	
รวม	187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)		

* คำนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

** เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผู้ใดเลือกวิธีการออมและการลงทุนแบบหุ้นในตลาดหลักทรัพย์จึงมีค่าเป็น 0

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยทั่วไปในด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพในการทำงาน และรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.067/0.506/0.083/0.246/0.266/0.305 และ 0.217 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ วิธีการออมและการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพในการทำงาน และรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 19 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทั่วไป		หน่วยลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
เพศ	ชาย	15 (13.51)	20 (18.02)	7 (6.31)	69 (62.16)	111 (100.00)	0.078
	หญิง	11 (7.75)	17 (11.97)	19 (13.38)	95 (66.90)	142 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
อายุ	ต่ำกว่า 40 ปี	5 (6.49)	13 (16.88)	6 (7.79)	53 (68.83)	77 (100.00)	0.140
	40-45ปี	4 (7.41)	11 (20.37)	3 (5.56)	36 (66.67)	54 (100.00)	
	46-50 ปี	8 (17.39)	5 (10.87)	4 (8.70)	29 (63.04)	46 (100.00)	
	51-55 ปี	3 (7.89)	7 (18.42)	7 (18.42)	21 (55.26)	38 (100.00)	
	56-60 ปี	6 (15.79)	1 (2.63)	6 (15.79)	25 (65.79)	38 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
การศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	3 (2.80)	21 (19.63)	6 (5.61)	77 (71.96)	107 (100.00)	0.000*
	ปริญญาตรี	13 (11.21)	11 (9.48)	16 (13.79)	76 (65.52)	116 (100.00)	
	สูงกว่า ปริญญาตรี	10 (33.33)	5 (16.67)	4 (13.33)	11 (36.67)	30 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
สถานภาพ	โสด	5 (6.49)	11 (14.29)	7 (9.09)	54 (70.13)	77 (100.00)	0.775

	สมรส/อยู่ด้วยกัน	18 (12.41)	21 (14.48)	17 (11.72)	89 (61.38)	145 (100.00)	
	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	3 (9.68)	5 (16.13)	2 (6.45)	21 (67.74)	31 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	

ตารางที่ 19 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทั่วไป		หน่วยลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	คนเดียว	1 (5.00)	0 (0.00)	2 (10.00)	17 (85.00)	20 (100.00)	0.567
	2 คน	4 (10.00)	7 (17.50)	5 (12.50)	24 (60.00)	40 (100.00)	
	3 คน	9 (12.16)	11 (14.86)	10 (13.51)	44 (59.46)	74 (100.00)	
	4 คนขึ้นไป	12 (10.08)	19 (15.97)	9 (7.56)	79 (66.39)	119 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
สถานภาพในการทำงาน	ข้าราชการ	18 (12.16)	18 (12.16)	20 (13.51)	92 (62.16)	148 (100.00)	0.081
	ลูกจ้างประจำ	8 (7.62)	19 (18.10)	6 (5.71)	72 (68.57)	105 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000บาท	4 (12.90)	3 (9.68)	1 (3.23)	23 (74.19)	31 (100.00)	0.000*
	10,001-20,000บาท	7 (5.60)	27 (21.60)	7 (5.60)	84 (67.20)	125 (100.00)	
	20,001-30,000บาท	8 (12.90)	6 (9.68)	8 (12.90)	40 (64.52)	62 (100.00)	

	30,001- 40,000บาท	5 (17.86)	1 (3.57)	6 (21.43)	16 (57.14)	28 (100.00)	
	40,001บาท ขึ้นไป	2 (28.57)	0 (0.00)	4 (57.14)	1 (14.29)	7 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	

* คำนัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยทั่วไปในด้านเพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และสถานภาพในการทำงาน เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.078 /0.140/0.775/ 0.567 และ 0.081 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และสถานภาพในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

และปัจจัยทั่วไปในด้านการศึกษาและรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.000 และ 0.000 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 20 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับระยะเวลาในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทั่วไป		ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี)	ระยะปานกลาง (1-5 ปี)	ระยะยาว (5 ปีขึ้นไป)	รวม	Sig.
เพศ	ชาย	30 (27.03)	46 (41.44)	35 (31.53)	111 (100.00)	0.639
	หญิง	33 (23.24)	67 (47.18)	42 (29.58)	142 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
อายุ	ต่ำกว่า 40 ปี	18 (23.38)	34 (44.16)	25 (32.47)	77 (100.00)	0.768

	40-45ปี	16 (29.63)	22 (40.74)	16 (29.63)	54 (100.00)	
	46-50ปี	10 (21.74)	21 (45.65)	15 (32.61)	46 (100.00)	
	51-55ปี	6 (15.79)	20 (52.63)	12 (31.58)	38 (100.00)	
	56-60ปี	13 (34.21)	16 (42.11)	9 (23.68)	38 (100.00)	
	รวม	63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
การศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	35 (32.71)	37 (34.58)	35 (32.71)	107 (100.00)	0.002*
	ปริญญาตรี	18 (15.52)	67 (57.76)	31 (26.72)	116 (100.00)	
	สูงกว่า ปริญญาตรี	10 (33.33)	9 (30.00)	11 (36.67)	30 (100.00)	
	รวม	63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

ตารางที่ 20 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับระยะเวลาในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทั่วไป		ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี)	ระยะปาน กลาง (1-5 ปี)	ระยะยาว (5 ปีขึ้นไป)	รวม	Sig.
จำนวนสมาชิก ในครอบครัว	คนเดียว	6 (30.00)	10 (50.00)	4 (20.00)	20 (100.00)	0.575
	2 คน	9 (22.50)	17 (42.50)	14 (35.00)	40 (100.00)	
	3 คน	20 (27.03)	37 (50.00)	17 (22.97)	74 (100.00)	
	4 คนขึ้นไป	28 (23.53)	49 (41.18)	42 (35.29)	119 (100.00)	
	รวม	63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
สถานภาพใน	ข้าราชการ	26	78	44	148	0.002*

การทำงาน		(17.57)	(52.70)	(29.73)	(100.00)	
	ลูกจ้างประจำ	37 (35.24)	35 (33.33)	33 (31.43)	105 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000บาท	15 (48.39)	7 (22.58)	9 (29.03)	31 (100.00)	0.075
	10,001- 20,000บาท	29 (23.20)	55 (44.00)	41 (32.80)	125 (100.00)	
	20,001- 30,000บาท	12 (19.35)	33 (53.23)	17 (27.42)	62 (100.00)	
	30,001- 40,000บาท	5 (17.86)	14 (50.00)	9 (32.14)	28 (100.00)	
	40,001บาท ขึ้นไป	2 (28.57)	4 (57.14)	1 (14.29)	7 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

* คำนัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยทั่วไปในด้านเพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ต่อเดือน เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig.=0.639/0.768 /0.575/ และ 0.075 ตามลำดับ ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ระยะเวลาในการออมและการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

และปัจจัยทั่วไปในด้านการศึกษาและสถานภาพในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig.=0.002 และ 0.002 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ระยะเวลาในการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและสถานภาพในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 21 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับสัดส่วนการออมและการลงทุนต่อ
รายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทั่วไป		ไม่ออมและ ลงทุนเลย	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
เพศ	ชาย	35 (31.53)	53 (47.75)	16 (14.41)	4 (3.60)	3 (2.70)	111 (100.00)	0.040*
	หญิง	27 (19.01)	95 (66.90)	15 (10.56)	2 (1.41)	3 (2.11)	142 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
อายุ	ต่ำกว่า 40 ปี	13 (16.88)	57 (74.03)	5 (6.49)	2 (2.60)	0 (0.00)	77 (100.00)	0.032*
	40 - 45 ปี	19 (35.19)	25 (46.30)	8 (14.81)	2 (3.70)	0 (0.00)	54 (100.00)	
	46 - 50 ปี	8 (17.39)	29 (63.04)	6 (13.04)	2 (4.35)	1 (2.17)	46 (100.00)	
	51 - 55 ปี	11 (28.95)	17 (44.74)	7 (18.42)	0 (0.00)	3 (7.89)	38 (100.00)	
	56 - 60 ปี	11 (28.95)	20 (52.63)	5 (13.16)	0 (0.00)	2 (5.26)	38 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
การ ศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	49 (45.79)	41 (38.32)	12 (11.21)	2 (1.87)	3 (2.80)	107 (100.00)	0.000*
	ปริญญาตรี	12 (10.34)	84 (72.41)	16 (13.79)	4 (3.45)	0 (0.00)	116 (100.00)	
	สูงกว่า ปริญญาตรี	1 (3.33)	23 (76.67)	3 (10.00)	0 (0.00)	3 (10.00)	30 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

ตารางที่ 21 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับสัดส่วนการออมและการลงทุนต่อ
รายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทั่วไป	ไม่ออม	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
--------------	--------	-----	-----	-----	------	-----	------

		และลงทุน เลย						
สถานภาพ	โสด	12 (15.58)	52 (67.53)	8 (10.39)	4 (5.19)	1 (1.30)	77 (100.00)	0.130
	สมรส / อยู่ ด้วยกัน	42 (28.97)	79 (54.48)	17 (11.72)	2 (1.38)	5 (3.45)	145 (100.00)	
	หม้าย / หย่า ร้าง / แยกกัน อยู่	8 (25.81)	17 (54.84)	6 (19.35)	0 (0.00)	0 (0.00)	31 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
จำนวน สมาชิก	คนเดียว	7 (35.00)	8 (40.00)	3 (15.00)	1 (5.00)	1 (5.00)	20 (100.00)	0.482
	2 คน	12 (30.00)	23 (57.50)	3 (7.50)	2 (5.00)	0 (0.00)	40 (100.00)	
	3 คน	18 (24.32)	41 (55.41)	13 (17.57)	1 (1.35)	1 (1.35)	74 (100.00)	
	4 คนขึ้นไป	25 (21.01)	76 (63.87)	12 (10.08)	2 (1.68)	4 (3.36)	119 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
สถานภาพ ในการ ทำงาน	ข้าราชการ	19 (12.84)	106 (71.62)	17 (11.49)	5 (3.38)	1 (0.68)	148 (100.00)	0.000*
	ลูกจ้างประจำ	43 (40.95)	42 (40.00)	14 (13.33)	1 (0.95)	5 (4.76)	105 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

ตารางที่ 21 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั่วไปกับสัดส่วนการออมและการลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทั่วไป		ไม่ออม และลงทุน เลย	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
รายได้ต่อ เดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	12 (38.71)	15 (48.39)	0 (0.00)	2 (6.45)	2 (6.45)	31 (100.00)	0.004*
	10,001- 20,000 บาท	40 (32.00)	69 (55.20)	13 (10.40)	1 (0.80)	2 (1.60)	125 (100.00)	
	20,001- 30,000 บาท	7 (11.29)	39 (62.90)	13 (20.97)	2 (3.23)	1 (1.61)	62 (100.00)	
	30,001- 40,000 บาท	3 (10.71)	20 (71.43)	4 (14.29)	1 (3.57)	0 (0.00)	28 (100.00)	
	40,001 บาท ขึ้นไป	0 (0.00)	5 (71.43)	1 (14.29)	0 (0.00)	1 (14.29)	7 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

* คำนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

จากตารางที่ 21 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยทั่วไปในด้านสถานภาพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.130 และ 0.482 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ สัดส่วนการออมและการลงทุนต่อรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับสถานภาพในการทำงาน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

และปัจจัยทั่วไปในด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพในการทำงานและรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.040/0.032/0.000/0.000 และ 0.004 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ สัดส่วนการออมและการลงทุนต่อรายได้ สัมพันธ์กับเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพในการทำงานและรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ปัจจัยทั่วไป	วิธีการออมและการลงทุน	ประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุน	ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน	สัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้
เพศ	no sig.	no sig.	no sig.	sig.
อายุ	no sig.	no sig.	no sig.	sig.
ระดับการศึกษา	no sig.	sig.	sig.	sig.
สถานภาพ	no sig.	no sig.	no sig.	no sig.
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	no sig.	no sig.	no sig.	no sig.
สถานภาพในการทำงาน	no sig.	no sig.	sig.	sig.
รายได้ต่อเดือน	no sig.	sig.	no sig.	sig.

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22 พบว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านวิธีการออมและการลงทุนไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในขณะที่การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุน ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน และสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยข้อมูลทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

2. ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุได้แก่ การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่ต้องร้อน มีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ วางแผนหารรายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้จ่ายเจ็บป่วย เตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจเอาไว้ วางแผน

เกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ เตรียมเงินซ่อมแซมบ้านหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ และการวางแผนชำระหนี้ให้หมดก่อนการเกษียณอายุมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

การทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุได้แก่การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่ต้องร้อน มีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ วางแผนหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย เตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจเอาไว้ วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ เตรียมเงินซ่อมแซมบ้านหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ และการวางแผนชำระหนี้ให้หมดก่อนการเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลนามบัญญัติ โดยเลือกใช้ค่าสถิติ Contingency coefficient ในการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปร และทำการสรุปผลสมมติฐานว่ายอมรับหรือปฏิเสธที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 23 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ	ฝากเงินกับสถาบันการเงิน	พันธบัตรหุ้นกู้	สลากออมทรัพย์	ทรัพย์สินเช่นทองคำที่ดิน	หุ้นในตลาดหลักทรัพย์	รวม	Sig.	
มีการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอย่างไม่ต้องร้อน	น้อยที่สุด	9 (90.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (10.00)	0 (0.00)	10 (100.00)	0.305
	น้อย	20 (83.33)	1 (4.17)	2 (8.33)	1 (4.17)	0 (0.00)	24 (100.00)	
	ปานกลาง	82 (79.61)	4 (3.88)	11 (10.68)	6 (5.83)	0 (0.00)	103 (100.00)	
	มาก	56 (68.29)	6 (7.32)	7 (8.54)	13 (15.85)	0 (0.00)	82 (100.00)	
	มากที่สุด	20	3	6	5	0	34	

	ที่สุด	(58.82)	(8.82)	(17.65)	(14.71)	(0.00)	(100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	
มีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณไว้แล้ว	น้อยที่สุด	12 (92.31)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (7.69)	0 (0.00)	13 (100.00)	0.046*
	น้อย	35 (81.40)	2 (4.65)	2 (4.65)	4 (9.30)	0 (0.00)	43 (100.00)	
	ปานกลาง	76 (80.85)	5 (5.32)	8 (8.51)	5 (5.32)	0 (0.00)	94 (100.00)	
	มาก	51 (65.38)	6 (7.69)	9 (11.54)	12 (15.38)	0 (0.00)	78 (100.00)	
	มากที่สุด	13 (52.00)	1 (4.00)	7 (28.00)	4 (16.00)	0 (0.00)	25 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	

** เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผู้ใดเลือกรีวิววิธีการออมและการลงทุนแบบหุ้นในตลาดหลักทรัพย์จึงมีค่าเป็น 0

ตารางที่ 23 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ	ฝากเงินกับสถาบันการเงิน	พันธบัตรหุ้นกู้	สลากออมทรัพย์	ทรัพย์สินเช่นทองคำที่ดิน	หุ้นในตลาดหลักทรัพย์	รวม	Sig.	
วางแผนทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ	น้อยที่สุด	9 (69.23)	0 (0.00)	2 (15.38)	2 (15.38)	0 (0.00)	13 (100.00)	0.435
	น้อย	35 (79.55)	1 (2.27)	5 (11.36)	3 (6.82)	0 (0.00)	44 (100.00)	
	ปานกลาง	65 (72.22)	5 (5.56)	11 (12.22)	9 (10.00)	0 (0.00)	90 (100.00)	
	มาก	56 (76.71)	5 (6.85)	2 (2.74)	10 (13.70)	0 (0.00)	73 (100.00)	
	มากที่สุด	22 (66.67)	3 (9.09)	6 (18.18)	2 (6.06)	0 (0.00)	33 (100.00)	
รวม		187	14	26	26	0	253	

		(73.91)	(5.53)	(10.28)	(10.28)	(0.00)	(100.00)	
สะสมเงิน จำนวนหนึ่ง ไว้ใช้ยาม เจ็บป่วย	น้อย ที่สุด	13 (81.25)	0 (0.00)	1 (6.25)	2 (12.50)	0 (0.00)	16 (100.00)	0.011*
	น้อย	38 (82.61)	1 (2.17)	2 (4.35)	5 (10.87)	0 (0.00)	46 (100.00)	
	ปาน กลาง	81 (81.00)	4 (4.00)	7 (7.00)	8 (8.00)	0 (0.00)	100 (100.00)	
	มาก	46 (65.71)	5 (7.14)	10 (14.29)	9 (12.86)	0 (0.00)	70 (100.00)	
	มาก ที่สุด	9 (42.86)	4 (19.05)	6 (28.57)	2 (9.52)	0 (0.00)	21 (100.00)	
	รวม	187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.23)	0 (0.00)	253 (100.00)	

** เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผู้ใดเลือกวิธีการออมและการลงทุนแบบหุ้นในตลาดหลักทรัพย์จึงมีค่าเป็น 0

ตารางที่ 23 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัว ด้านทรัพย์สินก่อนการ เกษียณอายุ		ฝากเงินกับ สถาบัน การเงิน	พันธบัตร หุ้นกู้	สลากออม ทรัพย์	ทรัพย์สิน เช่น ทองคำ ที่ดิน	หุ้นในตลาด หลักทรัพย์	รวม	Sig.
เตรียมแบ่ง ทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับ บุตรหลาน หรือบุคคลที่ ตั้งใจไว้	น้อย ที่สุด	26 (78.79)	2 (6.06)	4 (12.12)	1 (3.03)	0 (0.00)	33 (100.00)	0.110
	น้อย	38 (86.36)	1 (2.27)	4 (9.09)	1 (2.27)	0 (0.00)	44 (100.00)	
	ปาน กลาง	66 (75.00)	6 (6.82)	8 (9.09)	8 (9.09)	0 (0.00)	88 (100.00)	
	มาก	41	5	5	12	0	63	

		(65.08)	(7.94)	(7.94)	(19.05)	(0.00)	(100.00)	
	มากที่สุด	16 (64.00)	0 (0.00)	5 (20.00)	4 (16.00)	0 (0.00)	25 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	
วางแผน เกี่ยวกับ รายรับ- รายจ่ายไว้ ล่วงหน้าเป็น ประจำ	น้อย ที่สุด	16 (84.21)	1 (5.26)	1 (5.26)	1 (5.26)	0 (0.00)	19 (100.00)	0.178
	น้อย	38 (77.55)	3 (6.12)	2 (4.08)	6 (12.24)	0 (0.00)	49 (100.00)	
	ปาน กลาง	66 (83.54)	3 (3.80)	7 (8.86)	3 (3.80)	0 (0.00)	79 (100.00)	
	มาก	53 (64.63)	6 (7.32)	11 (13.41)	12 (14.63)	0 (0.00)	82 (100.00)	
	มากที่สุด	14 (58.33)	1 (4.17)	5 (20.83)	4 (16.67)	0 (0.00)	24 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	

** เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผู้ใดเลือกวิธีการออมและการลงทุนแบบหุ้นในตลาดหลักทรัพย์จึงมีค่าเป็น 0

ตารางที่ 23 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน ทรัพย์สินก่อนการ เกษียณอายุ	ฝากเงิน กับสถาบัน การเงิน	พันธบัตร หุ้นกู้	สลากออม ทรัพย์	ทรัพย์สิน เช่น ทองคำ ที่ดิน	หุ้นในตลาด หลักทรัพย์	รวม	Sig.	
เตรียมเงินไว้ ซ่อมบ้านหรือ จัดซื้อสิ่ง	น้อย ที่สุด	16 (80.00)	1 (5.00)	2 (10.00)	1 (5.00)	0 (0.00)	20 (100.00)	0.003*
	น้อย	50	0	2	3	0	55	

อำนาจความ		(90.91)	(0.00)	(3.64)	(5.45)	(0.00)	(100.00)	
สะดวกไว้ใช้	ปาน	77	6	9	10	0	102	
หลังการ	กลาง	(75.49)	(5.88)	(8.82)	(9.80)	(0.00)	(100.00)	
เกษียณอายุ	มาก	34	3	9	11	0	57	
		(59.65)	(5.26)	(15.79)	(19.30)	(0.00)	(100.00)	
	มากที่สุด	10	4	4	1	0	19	
		(52.63)	(21.05)	(21.05)	(5.26)	(0.00)	(100.00)	
รวม		187	14	26	26	0	253	
		(73.91)	(5.53)	(10.28)	(10.28)	(0.00)	(100.00)	
วางแผนชำระ	น้อย	10	0	4	0	0	14	
หนี้สินให้หมด	มากที่สุด	(71.43)	(0.00)	(28.57)	(0.00)	(0.00)	(100.00)	
ก่อนการ	น้อย	26	2	0	3	0	31	
เกษียณอายุ		(83.87)	(6.45)	(0.00)	(9.68)	(0.00)	(100.00)	
	ปาน	52	4	4	3	0	63	
	กลาง	(82.54)	(6.35)	(6.35)	(4.76)	(0.00)	(100.00)	
	มาก	58	4	8	15	0	85	
		(68.24)	(4.71)	(9.41)	(17.65)	(0.00)	(100.00)	0.038*
	มากที่สุด	41	4	10	5	0	60	
		(68.33)	(6.67)	(16.67)	(8.33)	(0.00)	(100.00)	
รวม		187	14	26	26	0	253	
		(73.91)	(5.53)	(10.28)	(10.28)	(0.00)	(100.00)	

* คำนัยสำคัญทางสถิติ =0.05

** เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผู้ใดเลือกวิธีการออมและการลงทุนแบบหุ้นในตลาดหลักทรัพย์จึงมีค่าเป็น 0

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

จากตารางที่ 23 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุในด้านการศึกษาวិธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน วางแผนหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ เตรียมแบ่งทรัพย์สินให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจเอาไว้ และวางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.305/0.435/0.110 และ 0.178 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ วิธีการออมและการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับ

การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน วางแผนหา รายได้เพิ่มหลังเกษียณ เตรียมแบ่งทรัพย์สินให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจเอาไว้ และวางแผน เกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ

และปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุในด้านการวางแผนการออม เงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้จ่ายเจ็บป่วย เตรียม เงินซ่อมแซมบ้านหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ และการวางแผนชำระหนี้ให้ หมดยกก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.046 / 0.011/0.003 และ 0.038 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อย กว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ วิธีการออมและการลงทุนสัมพันธ์กับการวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณไว้ สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้จ่ายเจ็บป่วย เตรียมเงินซ่อมแซมบ้านหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังเกษียณ และการวางแผนชำระหนี้ให้ หมดยกก่อนเกษียณ

ตารางที่ 24 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับประเภทหลักทรัพย์สินในการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ		หน่วยลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน	น้อยที่สุด	0 (0.00)	2 (20.00)	0 (0.00)	8 (80.00)	10 (100.00)	0.037*
	น้อย	0 (0.00)	1 (4.17)	0 (0.00)	23 (95.83)	24 (100.00)	
	ปานกลาง	8 (7.77)	18 (17.48)	11 (10.68)	66 (64.08)	103 (100.00)	
	มาก	11 (13.41)	11 (13.41)	9 (10.98)	51 (62.20)	82 (100.00)	
	มากที่สุด	7 (20.59)	5 (14.71)	6 (17.65)	16 (47.06)	34 (100.00)	
รวม	26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	รวม	

ตารางที่ 24 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการ
เกษียณอายุกับประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัด
สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน ทรัพย์สินก่อนการ เกษียณอายุ		หน่วย ลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
มีการวางแผน ออมเงินและ ลงทุนสำหรับ ชีวิตหลัง เกษียณไว้แล้ว	น้อยที่สุด	0 (0.00)	2 (15.38)	0 (0.00)	11 (84.62)	13 (100.00)	0.002*
	น้อย	1 (2.33)	7 (16.28)	1 (2.33)	34 (79.07)	43 (100.00)	
	ปานกลาง	5 (5.32)	18 (19.15)	9 (9.57)	62 (65.96)	94 (100.00)	
	มาก	15 (19.23)	8 (10.26)	10 (12.82)	45 (57.69)	78 (100.00)	
	มากที่สุด	5 (20.00)	2 (8.00)	6 (24.00)	12 (48.00)	25 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
วางแผนที่จะ ทำงานหา รายได้เพิ่มหลัง เกษียณ	น้อยที่สุด	0 (0.00)	1 (7.69)	2 (15.38)	10 (76.92)	13 (100.00)	0.182
	น้อย	0 (0.00)	6 (13.64)	1 (2.27)	37 (84.09)	44 (100.00)	
	ปานกลาง	11 (12.22)	14 (15.56)	10 (11.11)	55 (61.11)	90 (100.00)	
	มาก	10 (13.70)	12 (16.44)	8 (10.96)	43 (58.90)	73 (100.00)	
	มากที่สุด	5 (15.15)	4 (12.12)	5 (15.15)	19 (57.58)	33 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	

ตารางที่ 24 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการ
เกษียณอายุกับประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัด
สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน ทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ		หน่วย ลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
สะสมเงินจำนวน หนึ่งไว้ใช้ยาม เจ็บป่วย	น้อยที่สุด	0 (0.00)	1 (6.25)	0 (0.00)	15 (93.75)	16 (100.00)	0.010*
	น้อย	1 (2.17)	8 (17.39)	1 (2.17)	36 (78.26)	46 (100.00)	
	ปานกลาง	10 (10.00)	16 (16.00)	13 (13.00)	61 (61.00)	100 (100.00)	
	มาก	9 (12.86)	11 (15.71)	8 (11.43)	42 (60.00)	70 (100.00)	
	มากที่สุด	6 (28.57)	1 (4.76)	4 (19.05)	10 (47.62)	21 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
เตรียมแบ่ง ทรัพย์สิน(ถ้ามี) ให้กับบุตรหลาน หรือบุคคลที่ตั้งใจ ไว้	น้อยที่สุด	6 (18.18)	2 (6.06)	2 (6.06)	23 (69.70)	33 (100.00)	0.040*
	น้อย	1 (2.27)	3 (6.82)	3 (6.82)	37 (84.09)	44 (100.00)	
	ปานกลาง	8 (9.09)	21 (23.86)	8 (9.09)	51 (57.95)	88 (100.00)	
	มาก	7 (11.11)	7 (11.11)	9 (14.29)	40 (63.49)	63 (100.00)	
	มากที่สุด	4 (16.00)	4 (16.00)	4 (16.00)	13 (52.00)	25 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	

ตารางที่ 24 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการ
เกษียณอายุกับประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัด
สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน ทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ		หน่วย ลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
วางแผนเกี่ยวกับ รายรับ-รายจ่าย ไว้ล่วงหน้าเป็น ประจำ	น้อยที่สุด	2 (10.53)	2 (10.53)	1 (5.26)	14 (73.68)	19 (100.00)	0.455
	น้อย	1 (2.04)	7 (14.29)	3 (6.12)	38 (77.55)	49 (100.00)	
	ปานกลาง	10 (12.66)	13 (16.46)	6 (7.59)	50 (63.29)	79 (100.00)	
	มาก	9 (10.98)	11 (13.41)	13 (15.85)	49 (59.76)	82 (100.00)	
	มากที่สุด	4 (16.67)	4 (16.67)	3 (12.50)	13 (54.17)	24 (100.00)	
รวม		26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
เตรียมเงินไว้ ซ่อมแซมบ้าน หรือจัดซื้อสิ่ง อำนวยความสะดวก สะดวกไว้ใช้หลัง เกษียณ	น้อยที่สุด	1 (5.00)	2 (10.00)	0 (0.00)	17 (85.00)	20 (100.00)	0.006*
	น้อย	1 (1.82)	7 (12.73)	4 (7.27)	43 (78.18)	55 (100.00)	
	ปานกลาง	14 (13.73)	22 (21.57)	8 (7.84)	58 (56.86)	102 (100.00)	
	มาก	6 (10.53)	3 (5.26)	11 (19.30)	37 (64.91)	57 (100.00)	
	มากที่สุด	4 (21.05)	3 (15.79)	3 (15.79)	9 (47.37)	19 (100.00)	

รวม	26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	
-----	---------------	---------------	---------------	----------------	-----------------	--

ตารางที่ 24 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับประเภทหลักทรัพย์สินในการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ	หน่วยลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
วางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณ	น้อยที่สุด	1 (7.14)	0 (0.00)	1 (7.14)	12 (85.71)	14 (100.00)
	น้อย	2 (6.45)	4 (12.90)	2 (6.45)	23 (74.19)	31 (100.00)
	ปานกลาง	11 (17.46)	7 (11.11)	8 (12.70)	37 (58.73)	63 (100.00)
	มาก	7 (8.24)	17 (20.00)	8 (9.41)	53 (62.35)	85 (100.00)
	มากที่สุด	5 (8.33)	9 (15.00)	7 (11.67)	39 (65.00)	60 (100.00)
รวม	26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)	0.483

* คำนัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 24 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุในด้านวางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าประจำ และวางแผนชำระ

หนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig. = 0.182/0.455 และ 0.483 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธรสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับวางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ และวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ

และปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุในด้านการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน การวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้แล้ว สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย เตรียมแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ และเตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig. = 0.037/0.002/0.010/0.040 และ 0.006 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์สัมพันธ์กับการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน การวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังเกษียณไว้ สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย เตรียมแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ และเตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ

ตารางที่ 25 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางการเงิน		ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี)	ระยะปาน กลาง (1- 5ปี)	ระยะยาว (5ปีขึ้นไป)	รวม	Sig.
การศึกษา วิธีการจัดสรร เงินให้สามารถ ดำรงชีวิตหลัง การเกษียณอายุ อย่างไม่ เดือดร้อน	น้อยที่สุด	2 (20.00)	3 (30.00)	5 (50.00)	10 (100.00)	0.053
	น้อย	12 (50.00)	6 (25.00)	6 (25.00)	24 (100.00)	
	ปาน กลาง	21 (20.39)	54 (52.43)	28 (27.18)	103 (100.00)	
	มาก	18 (21.95)	39 (47.56)	25 (30.49)	82 (100.00)	

	มากที่สุด	10 (29.41)	11 (32.35)	13 (38.24)	34 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
มีการวางแผน ออมเงินและ ลงทุนสำหรับ ชีวิตหลังการ เกษียณอายุไว้ แล้ว	น้อยที่สุด	4 (30.77)	4 (30.77)	5 (38.46)	13 (100.00)	0.249
	น้อย	17 (39.53)	16 (37.21)	10 (23.26)	43 (100.00)	
	ปานกลาง	23 (24.47)	45 (47.87)	26 (27.66)	94 (100.00)	
	มาก	15 (19.23)	38 (48.72)	25 (32.05)	78 (100.00)	
	มากที่สุด	4 (16.00)	10 (40.00)	11 (44.00)	25 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

ตารางที่ 25 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทางการเงิน		ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี)	ระยะปานกลาง (1-5ปี)	ระยะยาว(5ปีขึ้นไป)	รวม	Sig.
วางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ	น้อยที่สุด	4 (30.77)	9 (69.23)	0 (0.00)	13 (100.00)	0.133
	น้อย	11 (25.00)	22 (50.00)	11 (25.00)	44 (100.00)	
	ปานกลาง	20 (22.22)	44 (48.89)	26 (28.89)	90 (100.00)	
	มาก	19 (26.03)	24 (32.88)	30 (41.10)	73 (100.00)	
	มากที่สุด	9	14	10	33	

		(27.27)	(42.42)	(30.30)	(100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
สะสมเงิน จำนวนหนึ่งไว้ ใช้ยามเจ็บป่วย	น้อยที่สุด	7 (43.75)	7 (43.75)	2 (12.50)	16 (100.00)	0.017*
	น้อย	14 (30.43)	11 (23.91)	21 (45.65)	46 (100.00)	
	ปานกลาง	20 (20.00)	53 (53.00)	27 (27.00)	100 (100.00)	
	มาก	20 (28.57)	31 (44.29)	19 (27.14)	70 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (9.52)	11 (52.38)	8 (38.10)	21 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

ตารางที่ 25 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการ
เกษียณอายุกับระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้าง
สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทางการเงิน		ระยะสั้น (ไม่ เกิน 1 ปี)	ระยะปาน กลาง (1-5ปี)	ระยะยาว(5ปี ขึ้นไป)	รวม	Sig.
เตรียมแบ่ง ทรัพย์สิน(ถ้ามี) ให้กับบุตรหลาน หรือบุคคลที่ ตั้งใจไว้	น้อยที่สุด	12 (36.36)	12 (36.36)	9 (27.27)	33 (100.00)	0.127
	น้อย	16 (36.36)	19 (43.18)	9 (20.45)	44 (100.00)	
	ปาน กลาง	15 (17.05)	38 (43.18)	35 (39.77)	88 (100.00)	
	มาก	13 (20.63)	33 (52.38)	17 (26.98)	63 (100.00)	
	มากที่สุด	7 (28.00)	11 (44.00)	7 (28.00)	25 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
วางแผน เกี่ยวกับรายรับ- รายจ่ายไว้ ล่วงหน้าเป็น ประจำ	น้อยที่สุด	7 (36.84)	8 (42.11)	4 (21.05)	19 (100.00)	0.544
	น้อย	17 (34.69)	19 (38.78)	13 (26.53)	49 (100.00)	
	ปาน กลาง	17 (21.52)	34 (43.04)	28 (35.44)	79 (100.00)	
	มาก	16 (19.51)	40 (48.78)	26 (31.71)	82 (100.00)	
	มากที่สุด	6 (25.00)	12 (50.00)	6 (25.00)	24 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

ตารางที่ 25 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการ
เกษียณอายุกับระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้าง
สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทางการเงิน		ระยะสั้น (ไม่ เกิน 1 ปี)	ระยะปาน กลาง (1-5ปี)	ระยะยาว(5ปี ขึ้นไป)	รวม	Sig.
เตรียมเงินไว้ ซ่อมแซมบ้าน หรือจัดซื้อสิ่ง อำนวยความสะดวก ไว้ใช้ หลังการ เกษียณอายุ	น้อยที่สุด	8 (40.00)	8 (40.00)	4 (20.00)	20 (100.00)	0.283
	น้อย	17 (30.91)	21 (38.18)	17 (30.91)	55 (100.00)	
	ปาน กลาง	18 (17.65)	46 (45.10)	38 (37.25)	102 (100.00)	
	มาก	16 (28.07)	28 (49.12)	13 (22.81)	57 (100.00)	
	มากที่สุด	4 (21.05)	10 (52.63)	5 (26.32)	19 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
วางแผนชำระ หนี้สินให้หมด สิ้นก่อนการ เกษียณอายุ	น้อยที่สุด	3 (21.43)	9 (64.29)	2 (14.29)	14 (100.00)	0.020*
	น้อย	16 (51.61)	10 (32.26)	5 (16.13)	31 (100.00)	
	ปาน กลาง	15 (23.81)	27 (42.86)	21 (33.33)	63 (100.00)	
	มาก	20 (23.53)	37 (43.53)	28 (32.94)	85 (100.00)	
	มากที่สุด	9 (15.00)	30 (50.00)	21 (35.00)	60 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

* คำนัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุในด้านการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน การวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ วางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ เตรียมแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ และเตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.053/0.249/0.133/0.127/0.544 และ 0.283 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ระยะเวลาในการออมและการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน การวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ วางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ เตรียมแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ และเตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ

และปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุในด้านสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย และวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.017 และ 0.020 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ระยะเวลาในการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย และวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ

ตารางที่ 26 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางการเงิน		ไม่ออม และ ลงทุน	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
การศึกษา วิธีการจัดสรร เงินให้สามารถ ดำรงชีวิตหลัง การ	น้อยที่สุด	5 (50.00)	4 (40.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (10.00)	10 (100.00)	0.000*
	น้อย	14 (58.33)	8 (33.33)	2 (8.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	24 (100.00)	
	ปาน	32	59	7	2	3	103	

เกษียณอายุ อย่างไม่ ดีดร้อน	กลาง	(31.07)	(57.28)	(6.80)	(1.94)	(2.91)	(100.00)	
	มาก	8 (9.76)	60 (73.17)	11 (13.41)	2 (2.44)	1 (1.22)	82 (100.00)	
	มากที่สุด	3 (8.82)	17 (50.00)	11 (32.35)	2 (5.88)	1 (2.94)	34 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

ตารางที่ 26 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทางการเงิน		ไม่ออม และ ลงทุน	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
มีการวางแผน ออมเงินและ ลงทุนสำหรับ ชีวิตหลังการ เกษียณอายุไว้	น้อยที่สุด	8 (61.54)	5 (38.46)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (100.00)	0.000*
	น้อย	23 (53.49)	17 (39.53)	2 (4.65)	0 (0.00)	1 (2.33)	43 (100.00)	
	ปานกลาง	21 (22.34)	63 (67.02)	7 (7.45)	1 (1.06)	2 (2.13)	94 (100.00)	
	มาก	8 (10.26)	50 (64.10)	13 (16.67)	4 (5.13)	3 (3.85)	78 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (8.00)	13 (52.00)	9 (36.00)	1 (4.00)	0 (0.00)	25 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
วางแผนที่จะ ทำงานหา รายได้เพิ่มหลัง การ เกษียณอายุ	น้อยที่สุด	5 (38.46)	7 (53.85)	1 (7.69)	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (100.00)	0.022*
	น้อย	19 (43.18)	24 (54.55)	1 (2.27)	0 (0.00)	0 (0.00)	44 (100.00)	
	ปานกลาง	24 (26.67)	50 (55.56)	12 (13.33)	2 (2.22)	2 (2.22)	90 (100.00)	

	มาก	8 (10.96)	51 (69.86)	9 (12.33)	2 (2.74)	3 (4.11)	73 (100.00)	
	มากที่สุด	6 (18.18)	16 (48.48)	8 (24.24)	2 (6.06)	1 (3.03)	33 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

ตารางที่ 26 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทางการเงิน		ไม่ออม และ ลงทุน	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
สะสมเงิน จำนวนหนึ่งไว้ ใช้ยาม เจ็บป่วย	น้อยที่สุด	10 (62.50)	4 (25.00)	1 (6.25)	0 (0.00)	1 (6.25)	16 (100.00)	0.000*
	น้อย	26 (56.52)	18 (39.13)	1 (2.17)	0 (0.00)	1 (2.17)	46 (100.00)	
	ปาน กลาง	15 (15.00)	69 (69.00)	10 (10.00)	3 (3.00)	3 (3.00)	100 (100.00)	
	มาก	9 (12.86)	47 (67.14)	12 (17.14)	2 (2.86)	0 (0.00)	70 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (9.52)	10 (47.62)	7 (33.33)	1 (4.76)	1 (4.76)	21 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
เตรียมแบ่ง ทรัพย์สิน(ถ้า มี)ให้กับบุตร	น้อยที่สุด	11 (33.33)	19 (57.58)	1 (3.03)	0 (0.00)	2 (6.06)	33 (100.00)	0.002*
	น้อย	20	21	2	0	1	44	

หลานหรือ บุคคลที่ตั้งใจ ไว้		(45.45)	(47.73)	(4.55)	(0.00)	(2.27)	(100.00)
	ปาน กลาง	18 (20.45)	57 (64.77)	9 (10.23)	2 (2.27)	2 (2.27)	88 (100.00)
	มาก	9 (14.29)	40 (63.49)	12 (19.05)	2 (3.17)	0 (0.00)	63 (100.00)
	มากที่สุด	4 (16.00)	11 (44.00)	7 (28.00)	2 (8.00)	1 (4.00)	25 (100.00)
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 26 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการ
เกษียณอายุกับสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้าง
สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทางการเงิน		ไม่ออม และ ลงทุน	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
วางแผน เกี่ยวกับ รายรับ- รายจ่ายไว้ ล่วงหน้าเป็น ประจำ	น้อยที่สุด	9 (47.37)	10 (52.63)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	19 (100.00)	0.003*
	น้อย	21 (42.86)	22 (44.90)	4 (8.16)	1 (2.04)	1 (2.04)	49 (100.00)	
	ปาน กลาง	18 (22.78)	50 (63.29)	7 (8.86)	2 (2.53)	2 (2.53)	79 (100.00)	
	มาก	12 (14.63)	53 (64.63)	13 (15.85)	3 (3.66)	1 (1.22)	82 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (8.33)	13 (54.17)	7 (29.17)	0 (0.00)	2 (8.33)	24 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
เตรียมเงินไว้ ซ่อมแซมบ้าน หรือจัดซื้อสิ่ง อำนวยความสะดวก ไว้ใช้ หลังการ เกษียณอายุ	น้อยที่สุด	10 (50.00)	7 (35.00)	2 (10.00)	0 (0.00)	1 (5.00)	20 (100.00)	0.000*
	น้อย	23 (41.82)	29 (52.73)	3 (5.45)	0 (0.00)	0 (0.00)	55 (100.00)	
	ปาน กลาง	18 (17.65)	70 (68.63)	7 (6.86)	4 (3.92)	3 (2.94)	102 (100.00)	
	มาก	6 (10.53)	33 (57.89)	16 (28.07)	1 (1.75)	1 (1.75)	57 (100.00)	
	มากที่สุด	5 (26.32)	9 (47.37)	3 (15.79)	1 (5.26)	1 (5.26)	19 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

ตารางที่ 26 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุกับสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยทางการเงิน		ไม่ออม และ ลงทุน	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
วางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ	น้อยที่สุด	8 (57.14)	4 (28.57)	2 (14.29)	0 (0.00)	0 (0.00)	14 (100.00)	0.002*
	น้อย	16 (51.61)	15 (48.39)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	31 (100.00)	
	ปานกลาง	9 (14.29)	40 (63.49)	8 (12.70)	3 (4.76)	3 (4.76)	63 (100.00)	
	มาก	14 (16.47)	56 (65.88)	10 (11.76)	3 (3.53)	2 (2.35)	85 (100.00)	
	มากที่สุด	15 (25.00)	33 (55.00)	11 (18.33)	0 (0.00)	1 (1.67)	60 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

* ค่านัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุในด้านการศึกษาวិธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน การวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ วางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย เตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ เตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุและวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.000/0.000/0.022/0.000/0.002/0.003/0.000 และ 0.002 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ สัดส่วนการออมและการลงทุนต่อรายได้สัมพันธ์กับการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน การวางแผน

ออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ วางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ สะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย เตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ วางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ เตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุและวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ

ตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ โดยรวมกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ	วิธีการออมและการลงทุน	ประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุน	ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน	สัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้
ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ โดยรวม	no sig.	sig.	sig.	sig.

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 27 พบว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านวิธีการออมและการลงทุนไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในขณะที่การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุนระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน และสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ผลงานวิจัยแก่ศึกษา ระดับปริญญาตรี

3. ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ผลตอบแทน และความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

การทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ผลตอบแทน และความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลนามบัญญัติ โดยเลือกใช้ค่าสถิติ Contingency coefficient ในการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปร และทำการสรุปผลสมมติฐานว่ายอมรับหรือปฏิเสธที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 28 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับ
วิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ
กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน การออมและการลงทุน		ฝากเงิน กับ สถาบัน การเงิน	พันธบัตร หุ้นกู้	สลากออม ทรัพย์	ทรัพย์สิน เช่น ทองคำ ที่ดิน	ลงทุนใน ตลาด หลักทรัพย์	รวม	Sig.
ความรู้ความ เข้าใจ	น้อยที่สุด	9 (81.82)	0 (0.00)	2 (18.18)	0 (0.00)	0 (0.00)	11 (100.00)	0.049*
	น้อย	22 (73.33)	0 (0.00)	2 (6.67)	6 (20.00)	0 (0.00)	30 (100.00)	
	ปานกลาง	78 (78.79)	7 (7.07)	6 (6.06)	8 (8.08)	0 (0.00)	99 (100.00)	
	มาก	65 (69.89)	6 (6.45)	10 (10.75)	12 (12.90)	0 (0.00)	93 (100.00)	
	มากที่สุด	13 (65.00)	1 (5.00)	6 (30.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	20 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	
ผลตอบแทน	น้อยที่สุด	4 (100.00)	0 (0.00)	3 (7.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.00)	0.170
	น้อย	35 (87.50)	2 (5.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	40 (100.00)	
	ปานกลาง	80 (77.67)	5 (4.85)	6 (5.83)	12 (11.65)	0 (0.00)	103 (100.00)	

	มาก	61 (62.89)	7 (7.22)	16 (16.49)	13 (13.40)	0 (0.00)	97 (100.00)	
	มากที่สุด	7 (77.78)	0 (0.00)	1 (11.11)	1 (11.11)	0 (0.00)	9 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	

ตารางที่ 28 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับวิธีการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน		ฝากเงินกับสถาบันการเงิน	พันธบัตรหุ้นกู้	สลากออมทรัพย์	ทรัพย์สินเช่นทองคำที่ดิน	ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์	รวม	Sig.
ความเสี่ยง	น้อยที่สุด	8 (88.89)	0 (0.00)	1 (11.11)	0 (0.00)	0 (0.00)	9 (100.00)	0.170
	น้อย	45 (83.33)	1 (1.85)	3 (5.56)	5 (9.26)	0 (0.00)	54 (100.00)	
	ปานกลาง	93 (72.09)	9 (6.98)	16 (12.40)	11 (8.53)	0 (0.00)	129 (100.00)	
	มาก	39 (68.42)	4 (7.02)	4 (7.02)	10 (17.54)	0 (0.00)	57 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (50.00)	0 (0.00)	2 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.00)	
รวม		187 (73.91)	14 (5.53)	26 (10.28)	26 (10.28)	0 (0.00)	253 (100.00)	

* คำนัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 28 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านผลตอบแทนและด้านความเสี่ยง เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.170 และ 0.133 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ วิธีการออมและลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านผลตอบแทนและด้านความเสี่ยง

และปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจ เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.049 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ วิธีการออมและลงทุนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจ

ตารางที่ 29 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน	หน่วยลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.
ความรู้ความเข้าใจ	น้อยที่สุด (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	11 (100.00)	30 (100.00)	0.007*
	น้อย (0.00)	2 (6.67)	2 (6.67)	26 (86.67)	11 (100.00)	
	ปานกลาง (7.07)	7 (22.22)	9 (9.09)	61 (61.62)	99 (100.00)	
	มาก (16.13)	15 (12.90)	11 (11.83)	55 (59.14)	93 (100.00)	
	มากที่สุด (20.00)	4 (5.00)	1 (20.00)	4 (55.00)	11 (100.00)	
รวม	26	37	26	164	253	

		(10.28)	(14.62)	(10.28)	(64.82)	(100.00)	
ผลตอบแทน	น้อยที่สุด	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	34 (85.00)	40 (100.00)	0.157
	น้อย	2 (5.00)	3 (7.50)	1 (2.50)	4 (100.00)	4 (100.00)	
	ปานกลาง	12 (11.65)	21 (20.39)	13 (12.62)	57 (55.34)	103 (100.00)	
	มาก	11 (11.34)	13 (13.40)	10 (10.31)	63 (64.95)	97 (100.00)	
	มากที่สุด	1 (11.11)	0 (0.00)	2 (22.22)	6 (66.67)	9 (100.00)	
รวม	26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)		

ตารางที่ 29 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน	หน่วยลงทุน	หุ้นกู้	พันธบัตร	ไม่เคย	รวม	Sig.	
ความเสี่ยง	น้อยที่สุด	0 (0.00)	1 (11.11)	1 (11.11)	7 (77.78)	9 (100.00)	0.001*
	น้อย	1 (1.85)	6 (11.11)	2 (3.70)	45 (83.33)	54 (100.00)	
	ปานกลาง	11	28	16	74	129	

		(8.53)	(21.71)	(12.40)	(57.36)	(100.00)
	มาก	13 (22.81)	2 (3.51)	7 (12.28)	35 (61.40)	57 (100.00)
	มากที่สุด	1 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (75.00)	4 (100.00)
	รวม	26 (10.28)	37 (14.62)	26 (10.28)	164 (64.82)	253 (100.00)

* คำนัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 29 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านผลตอบแทน เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.157 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านผลตอบแทน

และปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความเสี่ยง เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.007 และ 0.001 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความเสี่ยง

ผลงานวิจัยนัศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 30 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับระยะเวลาในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน		ระยะสั้น ไม่เกิน 1 ปี	ระยะปานกลาง 1-5 ปี	ระยะยาว 5 ปีขึ้นไป	รวม	Sig.
ความรู้ความ	น้อยที่สุด	5	5	1	11	0.182

เข้าใจ		(45.45)	(45.45)	(9.09)	(100.00)	
	น้อย	11 (36.67)	9 (30.00)	10 (33.33)	30 (100.00)	
	ปานกลาง	26 (26.26)	40 (40.40)	33 (33.33)	99 (100.00)	
	มาก	18 (19.35)	47 (50.54)	28 (30.11)	93 (100.00)	
	มากที่สุด	3 (15.00)	12 (60.00)	5 (25.00)	20 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	
ผลตอบแทน	น้อยที่สุด	2 (50.00)	2 (50.00)	0 (0.00)	4 (100.00)	0.045*
	น้อย	16 (40.00)	19 (47.50)	5 (12.50)	40 (100.00)	
	ปานกลาง	24 (23.30)	40 (38.83)	39 (37.86)	103 (100.00)	
	มาก	18 (18.56)	49 (50.52)	30 (30.93)	97 (100.00)	
	มากที่สุด	3 (33.33)	3 (33.33)	3 (33.33)	9 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 30 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับ
ระยะเวลาในการออมและการลงทุนของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขต
บางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน การออมและการลงทุน		ระยะสั้น ไม่เกิน 1 ปี	ระยะปาน กลาง 1-5 ปี	ระยะยาว 5 ปีขึ้นไป	รวม	Sig.
ความเสี่ยง	น้อยที่สุด	5 (55.56)	3 (33.33)	14 (25.93)	54 (100.00)	0.081
	น้อย	19 (35.19)	21 (38.89)	1 (11.11)	9 (100.00)	
	ปานกลาง	24 (18.60)	64 (49.61)	41 (31.78)	129 (100.00)	
	มาก	13 (22.81)	23 (40.35)	21 (36.84)	57 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (50.00)	2 (50.00)	0 (0.00)	4 (100.00)	
รวม		63 (24.90)	113 (44.66)	77 (30.43)	253 (100.00)	

* ค่านัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 30 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความเสี่ยง เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.= 0.182 และ 0.081 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือระยะเวลาในการออมและการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความเสี่ยง

และปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านผลตอบแทน เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.045 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ระยะเวลาในการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านผลตอบแทน

ตารางที่ 31 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับ
 สัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขต
 บางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน การออมและการลงทุน		ไม่ออม และ ลงทุน	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
ความรู้	น้อยที่สุด	8 (72.73)	2 (18.18)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (9.09)	11 (100.00)	0.000*
	น้อย	20 (66.67)	8 (26.67)	2 (6.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	30 (100.00)	
	ปาน กลาง	25 (25.25)	59 (59.60)	8 (8.08)	4 (4.04)	3 (3.03)	99 (100.00)	
	มาก	7 (7.53)	66 (70.97)	16 (17.20)	2 (2.15)	2 (2.15)	93 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (10.00)	13 (65.00)	5 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	20 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	
ผลตอบแทน	น้อยที่สุด	3 (75.00)	1 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.00)	0.000*
	น้อย	25 (62.50)	12 (30.00)	1 (2.50)	0 (0.00)	2 (5.00)	40 (100.00)	
	ปาน กลาง	20 (19.42)	67 (65.05)	11 (10.68)	4 (3.88)	1 (0.97)	103 (100.00)	
	มาก	12 (12.37)	62 (63.92)	18 (18.56)	2 (2.06)	3 (3.09)	97 (100.00)	
	มากที่สุด	2 (22.22)	6 (66.67)	1 (11.11)	0 (0.00)	0 (0.00)	9 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

ตารางที่ 31 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับ สัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้ของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขต บางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยการเตรียมตัวด้าน การออมและการลงทุน		ไม่ออม และ ลงทุน	25%	50%	75%	100%	รวม	Sig.
ความเสี่ยง	น้อย ที่สุด	6 (66.67)	2 (22.22)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (11.11)	9 (100.00)	0.000*
	น้อย	24 (44.44)	25 (46.30)	2 (3.70)	2 (3.70)	1 (1.85)	54 (100.00)	
	ปาน กลาง	25 (19.38)	87 (67.44)	16 (12.40)	1 (0.78)	0 (0.00)	129 (100.00)	
	มาก	7 (12.28)	31 (54.39)	12 (21.05)	3 (5.26)	4 (7.02)	57 (100.00)	
	มากที่สุด	0 (0.00)	3 (75.00)	1 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.00)	
รวม		62 (24.51)	148 (58.50)	31 (12.25)	6 (2.37)	6 (2.37)	253 (100.00)	

* ค่านัยสำคัญทางสถิติ =0.05

จากตารางที่ 31 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านผลตอบแทน และด้านความเสี่ยง เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีค่า Sig.=0.000 /0.000 และ 0.000 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ สัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านผลตอบแทน และด้านความเสี่ยง

ตารางที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน	วิธีการออมและการลงทุน	ประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุน	ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน	สัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้
ความรู้ความเข้าใจ	sig.	sig.	no sig.	sig.
ผลตอบแทน	no sig.	no sig.	sig.	sig.
ความเสี่ยง	no sig.	sig.	no sig.	sig.

* คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 32 พบว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านวิธีการออมและการลงทุนไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ด้านผลตอบแทนและความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในขณะที่การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านวิธีการออมและการลงทุนขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ด้านความรู้ความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุนไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ด้านผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในขณะที่การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านประเภทหลักทรัพย์ในการลงทุนขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในขณะที่การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุนขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ด้านผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในด้านสัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้
ขึ้นอยู่กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านผลตอบแทน
และด้านความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 253 ตัวอย่าง สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ตารางประกอบในการอธิบายถึงคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และใช้สถิติเชิงอนุมานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) เพื่อใช้สำหรับการทดสอบการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน
- ส่วนที่ 4 ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพจำนวนสมาชิกในครอบครัว บุคคลในความรับผิดชอบ ภาระหนี้สิน สถานภาพในการทำงาน รายได้ต่อเดือน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 56.13 มีอายุต่ำกว่า 40 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.44 มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45.85 สถานภาพ สมรส/อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 57.31 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.03 บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 49.01 มีภาระหนี้สินเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

37.16 ส่วนใหญ่มีสถานภาพในการทำงานเป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 58.50 และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.41

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ เรื่อง

“ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร”

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ ส่วนใหญ่มีผลรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.22 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินที่มีความสำคัญในระดับมาก คือ วางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 รองลงมา คือ การศึกษาวิธีจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร”

ด้านความรู้ความเข้าใจ

ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร มีระดับความคิดเห็นต่อด้านความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุนโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องความเสี่ยงทางการเงินเป็นเหตุผลหลักในการเลือกรูปแบบการออมและการลงทุนมากที่สุด (3.37)

ด้านผลตอบแทน

ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร มีระดับความคิดเห็นต่อด้านผลตอบแทนในการออมและการลงทุนโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องต้องการผลตอบแทนจากการออมและการลงทุนมากที่สุด (3.59)

ด้านความเสี่ยง

ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร มีระดับความคิดเห็นต่อด้านความเสี่ยงในการออมและการลงทุนโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.87 โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องเน้นการออมและการลงทุนที่สร้างรายได้ประจำและมีความปลอดภัยสูงมากที่สุด (3.53)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร”

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการออมและการลงทุนด้วยวิธีฝากเงินกับสถาบันการเงิน (ธนาคาร, สหกรณ์ออมทรัพย์ ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 73.91 ไม่เคยลงทุนในหลักทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 64.82 ระยะเวลาที่เลือกในการออมและการลงทุน คือ ระยะปานกลาง (1-5 ปี) คิดเป็นร้อยละ 44.66 สัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้ คือ ออมเงินและลงทุน 25% ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ 58.50 ศึกษาเรื่องการลงทุนด้วยตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.06 วัตถุประสงค์หลักในการลงทุน คือ เพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 43.08

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครผู้วิจัยวิเคราะห์สมมติฐานของการวิจัยโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยเลือกใช้ค่าสถิติ Contingency coefficient ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีประเด็นนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว บุคคลในความรับผิดชอบ ภาระหนี้สิน สถานภาพในการทำงาน และรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท

ระยะเวลาการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและสถานภาพในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและสถานภาพในการทำงานเป็นข้าราชการ

สัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพในการทำงานและรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุต่ำกว่า 40 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สถานภาพในการทำงานเป็นข้าราชการและมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท

จะเห็นได้ว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครสัมพันธ์กับปัจจัยทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพในการทำงานและรายได้ต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่อง“การวางแผนการเงิน

เพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค” ของ อดิรัตน์ อดิชาตนันท์ และ แพรวพรรณ มังคลา (2554) ที่มีปัจจัยทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ภาระทาง ครอบครัว รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุได้แก่ การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน การวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณไว้ การวางแผนหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ การสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย การเตรียมแบ่งทรัพย์สินให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจเอาไว้ การวางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ การเตรียมเงินซ่อมแซมบ้านหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ และการวางแผนชำระหนี้ให้หมดก่อนการเกษียณอายุมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

วิธีการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่จะมีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุ การสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย และการเตรียมเงินซ่อมแซมบ้านหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุในระดับปานกลางมากที่สุด และมีการวางแผนชำระหนี้ให้หมดก่อนการเกษียณอายุในระดับมาก มากที่สุด

ประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน มีการวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุ การสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย การเตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ และมีการเตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุในระดับปานกลาง มากที่สุด

ระยะเวลาการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่มีการสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วยในระดับปานกลาง มากที่สุดและวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุในระดับมาก มากที่สุด

สัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน มีการวางแผนออมเงินและลงทุนสำหรับชีวิต

หลังเกษียณอายุ การวางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ การสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วย การเตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้และมีการเตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุในระดับปานกลาง มากที่สุด ส่วนการวางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ และวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอยู่ในระดับมาก มากที่สุด

จะเห็นได้ว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางชื่อ กรุงเทพมหานครสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุได้แก่ การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างไม่เดือดร้อน มีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้ การวางแผนหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ การสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วย การเตรียมแบ่งทรัพย์สิน(ถ้ามี)ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจเอาไว้ การวางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ การเตรียมเงินซ่อมแซมบ้านหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ และการวางแผนชำระหนี้ให้หมดก่อนการเกษียณอายุ

ประโยชน์ของการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุที่ดีและมีการวางแผนทางการเงินไว้ล่วงหน้า จะทำให้ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางชื่อ สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน ไม่ต้องเป็นภาระแก่บุตรหลานหรือบุคคลใกล้ชิด และเป็นประโยชน์ทางอ้อม คือ ทำให้ผู้เกษียณอายุมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่แข็งแรง ไม่เป็นภาระต่อสังคม ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประเทศ นอกจากนี้จากการตอบแบบสอบถามในการวิจัยนี้ยังเป็นโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการวางแผนไว้บ้างแล้วได้ทบทวนการเตรียมตัวในแต่ละรูปแบบของตนเองและ สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้วางแผนไว้ก็เป็นการกระตุ้นให้เริ่มดำเนินการไว้เสียแต่ตั้งแต้อยู่ในวัยเริ่มต้นทำงาน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร เฉลิมฉัตร (2542) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ “การเตรียมตัวสำหรับชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ : กรณีศึกษาจากข้าราชการครูบำนาญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยการสัมภาษณ์ข้าราชการครูบำนาญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 ราย พบว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจและค่าใช้จ่ายของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ปัญหาเรื่องการเงินและหนี้สิน ไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้าและการค้าขาย (อาชีพเสริม) ที่ตนเองไม่ถนัด ด้านการเตรียมตัวด้านเศรษฐกิจและค่าใช้จ่าย ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า ควรวางแผนและเตรียมตัวมาตั้งแต่รับราชการ ต้องมีบัญชีค่าใช้จ่ายรายเดือน จะได้ทราบว่าค่าใช้จ่ายอะไรบ้างในชีวิตประจำวัน มีเหลือจะได้เก็บสะสมฝากธนาคาร ทำประกันชีวิต และซื้อหุ้นไว้ นอกจากนั้นควรใช้จ่ายอย่างประหยัด อย่านำเงินไปใช้ในการบันเทิงมากนัก บางรายอาจหาเงินรายได้พิเศษเพิ่มเติม

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ผลตอบแทน และความเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนสัมพันธ์กับวิธีการออมและการลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง โดยเลือกการฝากเงินกับสถาบันการเงินมากที่สุด

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนสัมพันธ์กับประเภทการลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้านความรู้ความเข้าใจและความเสี่ยงในระดับปานกลาง โดยไม่เคยลงทุนในหลักทรัพย์ มากที่สุด

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนสัมพันธ์กับระยะเวลาการออมและการลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้านผลตอบแทนในระดับปานกลาง โดยมีระยะเวลาการออมและการลงทุน ระยะปานกลาง 1-5 ปี มากที่สุด

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนสัมพันธ์กับสัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้ ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้านความรู้ความเข้าใจและความเสี่ยงในระดับปานกลาง ด้านผลตอบแทนในระดับมาก โดยมีสัดส่วนการออมและการลงทุน 25% ของรายได้มากที่สุด

จะเห็นได้ว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครสัมพันธ์กับปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ, ผลตอบแทน และความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ อดิชาตินนท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ “การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค” พบว่า สัดส่วนการออมและการลงทุนต่อรายได้มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางการเงินทั้งด้านความเสี่ยงและด้านผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนต่อรายได้ 25% ในระดับปานกลางและมากตามลำดับมากที่สุด สำหรับสัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางทัศนคติ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้านความรู้ความเข้าใจ และความเชื่อกับสัดส่วนในการออมและการลงทุนต่อรายได้ 25% ในระดับมากที่สุด รวมทั้งผลงานวิจัยของพนม กิติวัง (2543, อ้างถึงใน นิภาพร อมร กิตติเมธี, 2553) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ “พฤติกรรมการออมของครัวเรือน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ปี 2543” พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการออมในสถาบันการเงินสูงสุด ส่วนเหตุผลของการออมส่วนใหญ่มุ่งถึงความมั่นคงและได้ผลตอบแทนที่น่าพอใจและสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร อมร กิตติเมธี (2553) ซึ่งการศึกษา “ปัจจัยกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำกรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์” พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้

ความสำคัญมากกับอัตราผลตอบแทนในการเลือกรูปแบบการออม (โดยฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินมากที่สุด)

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีความคิดเห็นสำหรับการเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่า ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุและปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนนั้น ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุแตกต่างกันไป ดังนั้นหากจะส่งเสริมให้เกิดการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุแก่บุคคลใด ต้องเข้าใจลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลให้ดีเสียก่อน

2. จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่าข้าราชการและลูกจ้างประจำบางส่วนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ หรือความสนใจในการออมหรือการลงทุนหน่วยงานควรส่งเสริมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินด้านการออม การลงทุนรวมทั้งด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณอายุให้ทั่วถึงโดยควรให้ความรู้แก่บุคลากรทุกระดับอายุ อย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร บุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานอื่นๆสามารถนำไปปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการของแต่ละบุคคลหรือหน่วยงานได้ เพื่อให้ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานและบุคคลทั่วไปมีชีวิตหลังเกษียณอย่างมีความสุขจากการวางแผนทางการเงินที่ดี

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเพียงปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น หากมีการศึกษาในหน่วยงานอื่นหรือกลุ่มอาชีพอื่นๆจะทำให้ทราบข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของกลุ่มประชากรที่ครอบคลุมและหลากหลายมากขึ้น

และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับบุคคลในหน่วยงานหรือกลุ่มอาชีพอื่นและประชาชนทั่วไปยิ่งขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้ยังมีได้ศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นที่น่าจะมีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ เช่น ด้านสุขภาพ ด้านความเชื่อและทัศนคติที่มีต่อการเตรียมตัวเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่าง จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในปัจจัยเหล่านี้ด้วย เพื่อให้เข้าใจเหตุผลในการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุได้ดียิ่งขึ้น

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามการวิจัยเป็นเครื่องมือ จึงควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วยเพื่ออธิบายผลการวิจัยในเชิงสาเหตุให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

รายการอ้างอิง

- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. ระบบการออมเพื่อการเกษียณ : การออมเพื่อการเกษียณของประเทศไทย. เข้าถึงเมื่อ 11 กันยายน. เข้าถึงได้จาก : <http://www.gpf.or.th/thai2013/about/pension-thai-type.asp>
- จักรพงษ์ สอนอาจ. (2553). “การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนนครหลวงเขตบางเขน.” วิจัยปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชิตีแบงก์ ประเทศไทย. (2556). การลงทุนเพื่อวัยเกษียณ. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน. เข้าถึงได้จาก <https://www.citibank.co.th/th/investments/investment-retirement-plan.htm>
- ฐานิศร์ สุปัทมนวัชรานนท์. (2553). “ปัจจัยที่มีผลต่อการพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มวัยทำงานในเขตอำเภอเมืองชลบุรี.” ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิพาพร ทองสว่าง. (2541). “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุของผู้ใหญ่วัยกลางคน.” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ธิดารัตน์ อติชาตนันท์และแพรวพรรณ มังคลา. (2554). “การงานแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค.” ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภาพร อมรกิจดีเมธี. (2553). “ปัจจัยกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.” ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญรุ่ง จันทน์นาค. การออม. เข้าถึงเมื่อ 11 กันยายน. เข้าถึงได้จาก : <http://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>
- บรรลุ ศิริพานิช.(2531). การเกษียณอายุ : ผลกระทบต่อสุขภาพ และแนวทางการแก้ไข. กรุงเทพฯ:อักษรเจริญ.
- _____. (2537). คู่มือเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุการงาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : พี.ที.เอ. เบสท์ซัพพลาย.

- ภาณุพงศ์ นิ่มเจริญศักดิ์. (2550). “การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการวางแผนการเกษียณอายุการทำงานของพยาบาล ในโรงพยาบาลวชิรพยาบาล.” ปรินญาพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ พับลิชชิ่ง.
- วันชัย แก้วสุมาลี. (2552). “ความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานของบุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร.” ปรินญาพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย(จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีระชาติ กิเลนทองและคณะ. (2555). การเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มแรงงานในระบบ ช่วง 40-60 ปี. เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน. เข้าถึงได้จาก http://www.set.or.th/setresearch/files/cmresearch/2012.05_CMRI_Research_ExeSum.pdf
- ศิริวรรณ ว่องวีระวุฒิและลดารัตน์ ศรีรักษ์. (2554). การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ. เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน. เข้าถึงได้จากhttp://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/april_june_11/pdf/aw31.pdf
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. (2556). ข้อมูลของกรุงเทพมหานคร. เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน. เข้าถึงได้จาก www.bma.go.th
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวัน. (2526). **จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่**. เชียงใหม่: สำนักการพิมพ์สมฤดี ัมภิตติคุณ. (2550). “การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุทำงานของบุคลากรฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์.” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมหมาย ยอดแก้ว. **วางแผนการเงินเพื่อชีวิตหลังเกษียณ**. เข้าถึงเมื่อ 11 กันยายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/South/EconomicPapers/ReasearchPaper/FinancialPlanningAfterRetirement.pdf>
- สำนักงานเขตบางซื่อ. (2556). **เกี่ยวกับสำนักงานเขตบางซื่อ**. เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน. เข้าถึงได้จาก www.bangkok.go.th/bangsue/
- สุธิดา กิตติศรีวรรณ. (2551). “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1.” ปรินญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรอนงค์ ไชยบุญเรือง. (2552). “การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาในอำเภอเมืองเชียงใหม่.” ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัมพร เณลิมนัตร์. (2542). “การเตรียมตัวสำหรับชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ : กรณีศึกษาจากข้าราชการครูบำนาญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” ปรินญาานิพนธ์ การศึกษา มหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การลงทุนสำหรับวัยเกษียณ:Employee’s Choice. (2556). เข้าถึงเมื่อ 11 กันยายน.เข้าถึงได้จาก http://www.finansa-asset.com/recently/articles/th_providentfund.html.

jobsDB. (2553).ประเภทผลตอบแทนจากการลงทุนมีอะไรบ้าง.เข้าถึงเมื่อ 11กันยายน.เข้าถึงได้จากhttp://th.jobsdb.com/th/EN/Resources/JobSeekerArticle/banking_editor23.htm?ID=411.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

แบบสอบถาม

คำชี้แจง :แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร สำหรับโครงการวิจัยเพื่อใช้ประกอบการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ เพื่อเป็นประโยชน์งานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ

ส่วนที่3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน

ส่วนที่4 ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

การตอบแบบสอบถามนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อด้านลบใดๆ แก่ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ และการเสนอผลการวิจัยจะเป็นการเสนอในภาพรวมเท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้

ส่วนที่1:คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง :โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด **เพียง**

ข้อเดียว

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ต่ำกว่า 40 ปี 40-45ปี

46-50ปี 51-55ปี

56-60ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด (รวมทั้งที่กำลังศึกษาอยู่)

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4.สถานภาพ

โสด สมรส/อยู่ด้วยกัน

หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

5.จำนวนสมาชิกในครอบครัว(รวมตัวท่าน)

คนเดียว 2 คน

3 คน 4 คนขึ้นไป

6.บุคคลในครอบครัวที่ท่านต้องรับผิดชอบดูแล (ไม่นับรวมตัวท่าน)

1-2คน 3-4คน

4 คนขึ้นไป ไม่มี

7. ท่านมีภาระหนี้สินเกี่ยวกับเรื่องใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)

ที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ

ค่าเล่าเรียนบุตร/หลาน ค่าใช้จ่ายในครอบครัว

การลงทุนในธุรกิจ ไม่มี

8.สถานภาพในการทำงาน

ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ

9.รายได้ต่อเดือนของท่าน(เงินเดือน/ค่าจ้าง รวมทั้งค่าตอบแทนอื่นๆจากทางราชการ)

ต่ำกว่า 10,000บาท 10,001-20,000บาท

20,001-30,000บาท 30,001-40,000บาท

40,001บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับภาระของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว
กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ท่านศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน					
2. ท่านมีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนสำหรับชีวิตหลังการเกษียณอายุไว้แล้ว					
3. ท่านวางแผนที่จะทำงานหารายได้เพิ่มหลังการเกษียณอายุ					
4. ท่านสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ในยามเจ็บป่วย					
5. ท่านเตรียมแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับบุตรหลานหรือบุคคลที่ตั้งใจไว้					
6. ท่านวางแผนเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ					
7. ท่านเตรียมเงินไว้ซ่อมแซมบ้านหรือจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้หลังการเกษียณอายุ					
8. ท่านวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ					

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ความเสี่ยงและผลตอบแทน

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับกรกระทำของท่านมากที่สุด **เพียงคำตอบเดียว** กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุน	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ความรู้ความเข้าใจ					
1. ก่อนการตัดสินใจออมและลงทุนท่านมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการออมและการลงทุนเป็นอย่างดี					
2. อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน					
3. ความเสี่ยงทางการเงินเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน					
ผลตอบแทน					
4. ท่านจะเลือกการลงทุนที่ทำให้เงินต้นไม่สูญหายแม้ว่าจะไม่ได้กำไรมากก็ตาม					
5. ท่านจะเลือกการลงทุนที่มักได้กำไรไม่มากนักและต้องขาดทุนไม่มาก					
6. ท่านจะเลือกการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงแม้ว่าการลงทุนนั้นมีความเสี่ยงในการขาดทุนสูงก็ตาม					
7. ท่านต้องการผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน					
ความเสี่ยง					
8. ท่านสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการออมและการลงทุนได้					
9. ท่านมีการกระจายการลงทุน					
10. ท่านเน้นการลงทุนที่สร้างรายได้ประจำและมีความปลอดภัยสูง					
11. ท่านสามารถทนต่อการขาดทุนได้					

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับรูปแบบของการออมและการลงทุนประเภทหลักทรัพย์ ระยะเวลาการจัดสรรเงินลงทุนที่ต้องการ
 คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด **เพียงข้อเดียว**

1. ปัจจุบันท่านออมเงินและการลงทุนโดยวิธีใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)
  - ผากเงินกับสถาบันการเงิน (ธนาคาร, สหกรณ์ออมทรัพย์ ฯลฯ)
  - ซื้อพันธบัตรหรือหุ้นกู้
  - ซื้อสลากออมทรัพย์ หรือ สลากออมสิน
  - ซื้อทรัพย์สิน เช่น ทองคำ ที่ดิน
  - ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ท่านลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)
  - หน่วยลงทุน
  - หุ้นกู้
  - พันธบัตร
  - ไม่เคย
3. ระยะเวลาที่ท่านเลือกในการออมและการลงทุน
  - ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี)
  - ระยะปานกลาง (1-5 ปี)
  - ระยะยาว (5 ปีขึ้นไป)
4. สัดส่วนในการออมเงินและลงทุนต่อรายได้
  - ไม่ออมและลงทุนเลย
  - ออมเงินและลงทุน 25% ของรายได้
  - ออมเงินและลงทุน 50% ของรายได้
  - ออมเงินและลงทุน 75% ของรายได้
  - ออมเงินและลงทุน 100% ของรายได้
5. ท่านได้รับคำแนะนำหรือปรึกษาเรื่องการลงทุนจากใคร
  - ศึกษาด้วยตนเอง
  - ญาติ
  - เพื่อน
  - ผู้มีความรู้ด้านการลงทุน
6. วัตถุประสงค์หลักในการลงทุนของท่าน

- เป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัว
- เพิ่มผลประโยชน์จากเงินออมและลงทุน
- สร้างรายได้หลักให้แก่ครอบครัว

*** ขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ***

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวญาดา วัลยานนท์

ที่อยู่

19/235 ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

พ.ศ. 2553 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2556 ฝึกงานกับบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ในฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล นางสาวศนินันท์ สุวรรณหงษ์
- ที่อยู่ 433/4-5 ซ.สวนพลู แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ.2552 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
  - พ.ศ.2553 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ประวัติการทำงาน
- พ.ศ.2556 ฝึกงานกับบริษัทไทยแอร์เอเชีย จำกัด ในฝ่ายทรัพยากรบุคคล

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี